

**U c h w a ł a Nr XXIX/264/04
Rady Miejskiej w Strzelinie
z dnia 9 listopada 2004 roku**

**w sprawie uchwalenia "Planu Rozwoju Lokalnego dla Gminy
Strzelin na lata 2004-2006 i 2007-2013"**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. Z 2001 roku Nr 142 poz. 1591 ze zmianami) **Rada Miejska Strzelina uchwala, co następuje:**

§ 1

Uchwala się "Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Strzelin na lata 2004-2006 i 2007-2013" w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Strzelin.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Strzelina

Ewa Kurdys
Ewa Kurdys

Wstęp

Plan Rozwoju Lokalnego jest jednym z dokumentów wymaganych w przypadku ubiegania się o środki strukturalne Unii Europejskiej. Obowiązek posiadania tego dokumentu nakłada Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 (ZPORR). W „Ogólnym Podręczniku Wdrażania Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006” jest mowa o tym, że w przypadku starania się o fundusze w ramach ZPORR: Działania 3.1. – „Obszary wiejskie” oraz Działania 3.2. – „Obszary podlegające restrukturyzacji”, wymagane są Plany Rozwoju Lokalnego.

Gmina Strzelin w okresie 2004-2006 zamierza realizować inwestycje w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej oraz bazy kulturalnej i turystycznej o wartości do 1 mln.euro, czyli te projekty, które są objęte możliwością dofinansowania w ramach w/w działań.

„Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Strzelin na lata 2004-2006 i 2007-2013” przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną gminy, formułuje cele i opisuje strategie zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych gminy.

Plan Rozwoju Lokalnego będzie służył jako punkt odniesienia do działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość pomocy finansowej z funduszy unijnych.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z różnych źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących wszystkie instytucje podległe samorządowi, jak również podmiotów zaangażowanych w różne dziedziny życia gminy.

Zespół autorski:

dr inż. Bogdan Nowak
mgr inż. Jan Wasilewski
mgr Cezary Rutka
mgr Marcin Krzykała

Spis treści:

1. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	5
2. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU	6
2.1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ	6
2.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	8
<i>Położenie geograficzne</i>	8
<i>Przyroda</i>	8
<i>Budowa geologiczna</i>	9
<i>Wody powierzchniowe i gruntowe</i>	9
<i>Klimat</i>	11
<i>Gleby</i>	11
<i>Surowce mineralne</i>	12
<i>Flora i fauna</i>	12
2.3. DZIEDZICTWO KULTUROWE I TURYSTYKA	13
2.4. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	16
2.4.1. <i>Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego</i>	19
2.4.2. <i>Infrastruktura techniczna</i>	22
Drogi	22
Sieć wodociągowa	23
Sieć kanalizacyjna	24
Sieć gazowa	25
Sieć energetyczna	26
Sieć ciepłownicza	26
Składowanie odpadów	28
Sieć telefoniczna	29
2.4.3. <i>Własność nieruchomości</i>	30
2.4.4. <i>Identyfikacja problemów</i>	31
2.5. GOSPODARKA	34
2.5.1. <i>Struktura podstawowych branż na terenie gminy</i>	34
Rolnictwo	38
2.5.2. <i>Ilość osób pracujących w danych sektorach</i>	41
2.5.3. <i>Główni pracodawcy</i>	41
Banki	42
2.5.4. <i>Identyfikacja problemów</i>	42
2.6. STREFA SPOŁECZNA	43
2.6.1. <i>Sytuacja demograficzna i społeczna terenu</i>	43
2.6.2. <i>Warunki i jakość życia mieszkańców</i>	46
Warunki mieszkaniowe	47
Edukacja w gminie Strzelin	49
Kultura i sport	53
Ochrona zdrowia	54
Porządek publiczny	55
Ochrona przeciwpożarowa	56
2.6.3. <i>Rynek pracy i bezrobocie</i>	56

2.6.4. Pomoc społeczna.....	60
2.6.5. Identyfikacja problemów	63
3. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA DANYM OBSZARZE.....	66
3.1. CELOWOŚĆ ZADAŃ PLANOWANYCH DO REALIZACJI.....	66
3.2. LISTA ZADAŃ ROZWOJOWYCH	68
4. OPIS ZADAŃ I PROJEKTÓW	71
4.1. PLANOWANE PROJEKTY I ZADANIA INWESTYCYJNE W LATACH 2004 - 2006.....	71
A) strefa: rozwój społeczny	71
4.1.1. Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia (zadanie wspólne).....	71
4.1.2. Analiza zapotrzebowania na kadry (zadanie wspólne).....	72
4.1.3. Akcja informacyjna wśród uczniów (zadanie wspólne).....	73
4.1.4. Poprawa bazy oświatowej	74
4.1.5. System wspierania kultury	75
4.1.6. System wspierania rozwoju sportu i rekreacji.	76
4.1.7. Rozwój i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej	77
4.1.8. Wypracowanie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych.....	77
4.1.9. Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa	78
4.1.10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta Strzelin.....	79
4.1.11. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślęzy i Oławy	79
4.1.12. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej	81
4.1.13. Plan gospodarki odpadami komunalnymi	82
4.1.14. Odbudowa obiektów zabytkowych na terenie gminy Strzelin.....	83
B) strefa: rozwój gospodarczy	83
4.1.15. Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych.	83
4.1.16. Stworzenie obsługi inwestora na poziomie UMiG.....	84
4.1.17. Stworzenie planu promocji na najbliższe 5 lat (2000 – 2005).	85
4.1.18. Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych.	86
4.1.19. Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych.....	86
4.1.20. Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji.....	87
4.1.21. Pomocianie Organizacji Rozwoju Lokalnego (zadanie wspólne)	88
4.1.22. Utworzenie funduszu rozwoju przedsiębiorczości (poręczenia i pożyczki dla firm mikro), (zadanie wspólne)	89
4.1.23. Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro (zadanie wspólne)	89
4.1.24. Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producencie)	90
4.1.25. Wytyczenie szlaków turystycznych (wokół miasta).....	91
4.1.26. Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych	91
4.1.27. Edukacja turystyczna i agroturystyczna wśród mieszkańców	92
C) strefa: rozwój środowiska naturalnego	93
4.1.28. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślęzy i Oławy	93
4.1.29. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej	95
D) strefa: rozwój przestrzenny	95
4.1.30. Stworzenie zasobów gruntów inwestycyjnych.	96
4.1.31. Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji, oraz etapy budowy dróg na terenie gminy Strzelin	96
4.1.32. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	97
4.1.33. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej	98
4.1.34. Uzbrojenie terenów pod budownictwo przemysłowe.	98

E) strefa: rozwój prawno - organizacyjny	99
4.1.35. Analiza zapotrzebowania na kadry (zadanie wspólne)	99
4.1.36. Analiza możliwości budżetowych miasta i gminy w ciągu 5 lat	100
4.1.37. Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji	100
4.1.38. Analiza skutków stosowania narzędzia – korekty	101
4.1.39. Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych (zadanie wspólne)	102
4.1.40. Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji lokalnych MSP (zadanie wspólne)	103
4.1.41. System informacji rynkowej dla rolnictwa	103
4.2. LISTA ZADAŃ WYPACOWANA PRZEZ MIESZKAŃCÓW GMINY STRZELIN, PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	104
5. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY/ POWIATU/ WOJEWÓDZTWA	107
6. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.	112
7. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004 – 2006	122
8. SYSTEM WDRAŻANIA I MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	127
FINANSOWANIE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	129
ZARZĄDZANIE PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO	130
INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA PLAN ROZWOJU LOKALNEGO	130
MONITOROWANIE PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	130
RAPORTOWANIE	131
9. SPOSOBY OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	132
9.1. OCENA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	132
9.2. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	134
10. ZAŁĄCZNIKI	135

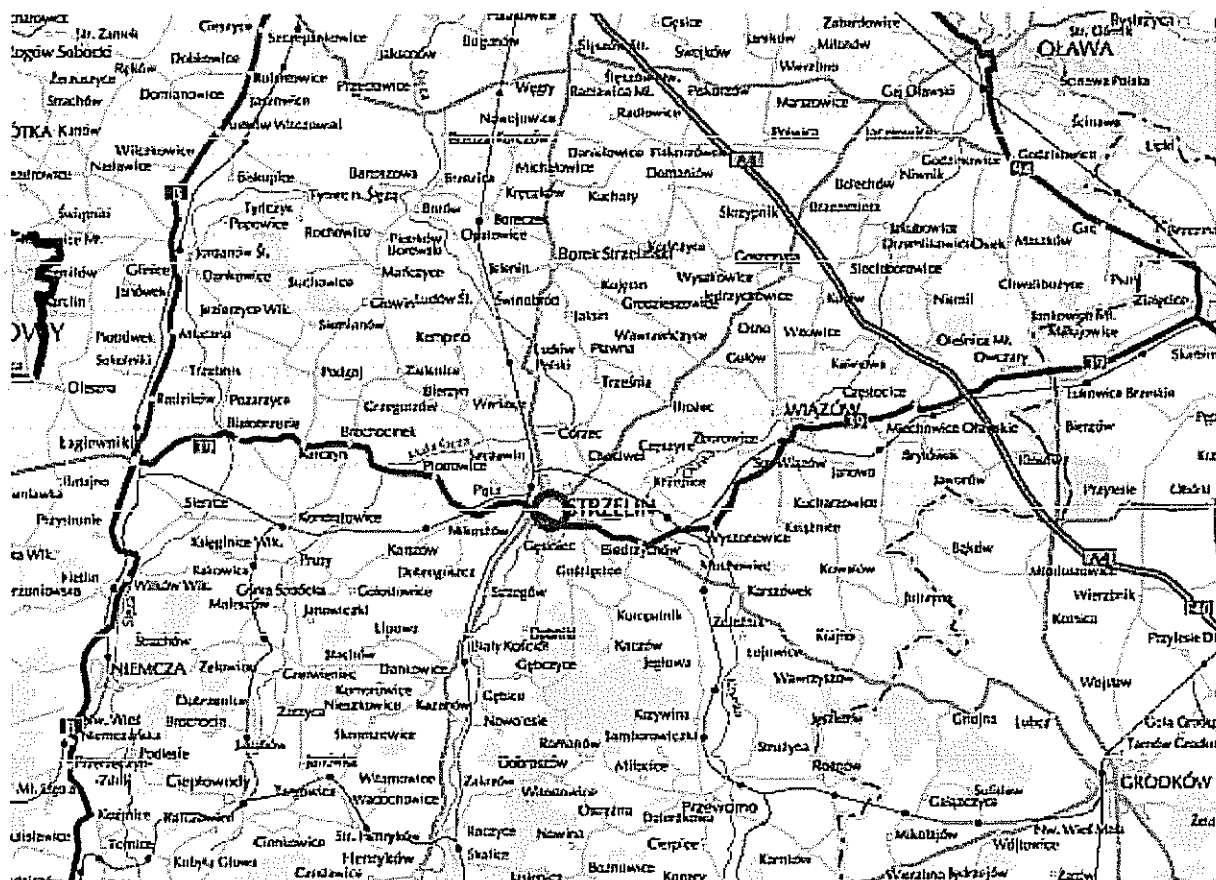
1. Obszar i czas realizacji Planu Rozwoju Lokalnego

Obszarem realizacji Planu Rozwoju Lokalnego objęta została gmina miejsko-wiejska Strzelina. Plan rozwoju lokalnego obejmuje lata 2004 – 2013, z uwzględnieniem podziału na dwa okresy: lata 2004 – 2006 oraz lata 2007 – 2013. Pierwszy przedział czasowy, tj. lata 2004 – 2006 zostanie opracowany bardzo szczegółowo, natomiast przedział drugi, lata 2007 – 2013 będzie obszarem orientacyjnym, na bazie, którego prezentowane będą długofalowe prognozy.

2. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza na obszarze objętym wdrażaniem Planu

2.1. Położenie, powierzchnia, ludność

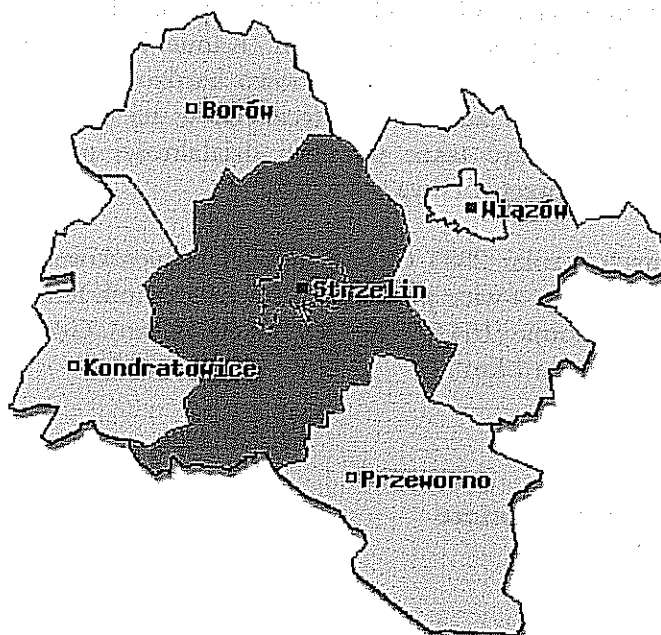
Źródło: Dane ze strony www.mapolski.pl

Gmina Strzelin położona jest na południe od Wrocławia, na krawędzi pokrytych lasami mieszanymi Wzgórz Strzelińskich, stanowiących część Przedgórze Sudeckiego i urodzajnej Równiny Wrocławskiej wchodzącej w skład Niziny Śląskiej.

Administracyjnie gmina Strzelin jest częścią województwa dolnośląskiego, w powiecie strzelińskim. Sąsiaduje od północy z gminami Borów (powiat strzeliński), Domaniów (powiat oławski), od wschodu z gminą Wiązów (powiat strzeliński), od południa z gminami Przeworno (powiat strzeliński), Ziębice i Ciepłowody (powiat ząbkowicki), a od zachodu z gminą Kondratowice (powiat strzeliński). Poniżej została zamieszczona schematyczna mapka przedstawiająca gminy powiatu strzelińskiego.

Schemat gmin powiatu strzelińskiego:

W opracowaniu wykorzystano mapy cyfrowe IMAGIS (R)

Źródło: Dane ze strony www.zpp.pl

Gmina Strzelin ma bardzo dobre połączenie z sąsiednimi gminami oraz z miastem Wrocławem. Przebiegają przez nią drogi wojewódzkie: numer 395 (Wrocław-Strzelin-Ziębice-Chałupki) obsługująca gminę na kierunku północ-południe, numer 396 w kierunku Oławy (Bierutów-Oława-Strzelin), oraz obsługująca gminę na kierunku wschód-zachód droga krajowa numer 39 (Łagiewniki-Strzelin-Biedzychów-Owczary-Brzeg-Namysłów-Kępno). Około 20 km od granic gminy biegnie autostrada A-4 (Olszyna – Wrocław – Katowice – Kraków). System komunikacji drogowej gminy tworzy również 77 dróg powiatowych o łącznej długości 110,8 km oraz drogi gminne (w tym drogi miejskie). Oprócz wyżej wymienionych ciągów komunikacji drogowej przez gminę Strzelin biegnie linia kolejowa o znaczeniu państwowym, relacji Wrocław-Strzelin-Kłodzko-Międzylesie-Boboszów-Praga.

W skład gminy Strzelin wchodzi 37 miejscowości: Biały Kościół, Biedzychów, Bierzyn, Brożec, Chociwel, Czeszyce, Dankowice, Dębniki, Dobrogoszcz, Gębczyce, Gębice, Gęsiniac, Głęboka Śląska, Gościęcice, Górzec, Karszów, Karszówek, Kazanów, Krzepice, Kuropatnik, Ludów Polski, Mikoszów, Muchowiec, Nieszkowice, Nowolesie, Pęcz, Piotrowice, Pławna, Skoroszowice, Strzegów, Szczawin, Szczodrowice, Trześnia, Ulica, Warkocz, Wąwolnica i Żeleźnik oraz miasto Strzelin.

Głównym ośrodkiem gospodarczym, kulturowym i oświatowym jest miasto Strzelin, w którym znajduje się siedziba władz powiatu oraz gminy. Miasto leży nad rzeką Oławą, będącą lewym dopływem Odry.

Powierzchnia gminy wynosi 171,69 km². Znaczną część stanowią użytki rolne, które zajmują łącznie 13995 ha. Natomiast lasy i grunty leśne zajmują 1456 ha powierzchni gminy (według stanu na rok 2002). Gmina ma charakter rolniczo - przemysłowy. Dobre gleby czynią ją bardziej rolniczą, a brak dużych zakładów przemysłowych powoduje, że środowisko jest ekologicznie czyste z pięknymi terenami o walorach przyrodniczych (szczególnie na obszarze Wzgórz Strzelińskich).

Znaczącą powierzchnię zajmują gleby z rodzaju czarnych ziem, występujące głównie w części północnej gminy. Pozostałe rodzaje to gleby brunatne i pseudobielicowe oraz mady. Wzgórze Strzelińskie z kulminacją na Gromniku (395 m n.p.m.) zbudowane są w większości z granitu, który jest eksploatowany w wielu miejscach. Kamieniołomy granitu w Strzelinie należą do największych w Europie, dostarczają jakościowo bardzo dobrego surowca skalnego i stanowią również jedną z większych atrakcji turystycznych w tej części województwa dolnośląskiego. Tereny gminy mogą służyć także wszelkiej działalności gospodarczej, czystej ekologicznie, szczególnie w zakresie przetwórstwa rolniczego.

Według danych z roku 2003 Gminę Strzelin zamieszkiwało 21891 mieszkańców, z czego 11202 stanowiły kobiety, a więc ponad 50%. Współczynnik feminizacji utrzymuje się na stałym, niezbyt wysokim poziomie (104,8 kobiet na 100 mężczyzn). Gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 127 osób na 1 km².

2.2. Środowisko przyrodnicze

Położenie geograficzne

Miasto i gmina Strzelin leżą w południowo – wschodniej części Przedgórze Sudeckiego. Pod względem fizyczno-geograficznym gmina położona jest w obrębie mezoregionu: Wzgórze Niemczańsko-Strzelińskie oraz częściowo (północna część gminy, w tym część miasta Strzelin) znajduje się w zasięgu mezoregionu Równiny Wrocławskiej.

Równina Wrocławska charakteryzuje się falistą rzeźbą o niewielkich spadkach. Rozległe wyniosłości terenu rozdzielają szerokie obniżenia dolinne: Ślęzy, Oławy oraz ich większych dopływów.

Południowa część gminy położona jest w mezoregionie Wzgórz Strzelińsko-Niemczańskich. Zasadniczy trzon tych wzgórz tworzy krystaliczna wyniosłość Wzgórz Strzelińskich (ponad 300 m n.p.m.) zbudowana z granitów i granitognejsów. W wielu miejscach podnóża i niższe części zboczy tego masywu pokryte są deluwiami. Pasma Wzgórz Strzelińskich (najwyższy szczyt – Gromnik 393m n.p.m.) jest poprzecinane dolinami cieków (lewobrzeżne dopływy Krynki), spadki dochodzą do 6%, miejscami są większe – do 10%. W kontraście z płaską, równinną powierzchnią północnej części obszaru gminy, Wzgórze Strzelińskie charakteryzują się żywą konfiguracją terenu, o charakterze krajobrazu górskiego. Wzgórze te rozdzielone są obniżeniem w rejonie Romanowa i Dobroszowa na nieco wyższe pasmo północne i wąski grzbiet południowy.

Przyroda

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

Obszar gminy w części północnej jest bardzo jednolity i charakteryzuje się płaskim ukształtowaniem terenu oraz znikomą lesistością. Część południowa jest bardziej pofałdowana i lesista. Ciągi dolin rzecznych akcentowane są w krajobrazie pasmami zieleni łąkowej towarzyszącej korytom rzek, oraz pasmami zadrzewień zachowanymi na zboczach dolinnych. Płaskie dna dolin zajmują użytki zielone, w obrębie, których meandrują koryta rzeczne. W gminie dominują czarne ziemie właściwe wytworzone na pyłach ilastych lub glinach ciężkich. Miejscami, na niewielkich wyniosłościach terenowych występują gleby brunatne, a w dolinach cieków mady. Gleby gminy należą do bardzo urodzajnych; gleby pszenne bardzo dobre i dobre obejmują prawie 90% areалу rolniczego. Gleby te zaliczane są do kompleksu pszennego dobrego i pszennego wadliwego, żyrnięgo bardzo dobrego i dobrego.

Na obszarze gminy występuje Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórz Strzeleńskich, obejmujący swym zasięgiem górzysty zalesiony obszar w południowej części gminy. Lasy znajdujące się na obszarze gminy, również duże kompleksy leśne znajdujące się w obrębie obszaru chronionego, pełnią funkcję glebochronną, wodochronną i również masowego wypoczynku.

Budowa geologiczna

W północnej części gminy podłoże geologiczne stanowią trzeciorzędowe iły miocenijskie w stanie zwartym lub półzwartym z przewarstwieniami piasków i pyłów. Występują one na głębokości od 15 do 40 metrów oraz lokalnie pojawiają się na powierzchni. Skalę macierzystą pokrywa warstwa ziemi o miąższości 10-40 metrów z utworów czwartorzędowych reprezentowanych przez osady wodnolodowcowe i morenowe, wykształcone w postaci glin piaszczystych i ilów pylastych pozostających w stanie twaroplastycznym lub plastycznym. W dolinach rzecznych płytkie podłoże do głębokości 1,5 metra stanowią mady rzeczne wykształcone jako gliny pylaste lub gliny piaszczyste, miękkoplastyczne podścielone średnio zagęszczonymi piaskami średnimi i żwirami.

Południowa część gminy zbudowana jest z gruntów powstałych w wyniku intruzji warszycyjskich w obrębie bloku przedsudeckiego oraz z okrywających je skał metamorficznych (gnejsy biotypowe, łupki amfibolowe i ilaste dolnego dewonu). Skały te są pokryte pokrywami wietrzelinowymi wytworzonymi z tych skał. W części południowo – zachodniej nad pokrywami wietrzelinowymi jest warstwa utworów lessowych o miąższości przekraczającej nawet 3 metry.

Wody powierzchniowe i gruntowe

Gmina Strzelin położona jest w zasięgu dwóch zlewni. Zlewnia rzeki Oławy obejmuje południową i wschodnią część gminy, a zlewnia rzeki Ślezy odwadnia północno- zachodnią część gminy. Głównymi ciekami są Mała Śleza i Oława. Rzeki te stanowią dwie podstawowe osie systemu hydrograficznego gminy. Większymi dopływami tych rzek są:

- Krynka (dopływ Oławy)
- Młynówka Gębicka (dopływ Oławy)
- Potok Nieszkowicki (dopływ Oławy)
- Babica (dopływ Oławy)
- Pluskawa (dopływ Małej Ślezy)
- Rów Gołostowicki (dopływ Małej Ślezy)

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

Oprócz wyżej wymienionych cieków przez gminę przepływają: Rów Rożnowski, Potok Kuropatnik, Rów „A”, Rów „C” (których odbiornikiem jest Krynka), Potok Podgródka, Młynówka Żeleźnicka, Potok Gębicki, Potok Nowoleski, Potok Koziniec, Potok Skoroszowicki, Potok Komorowicki.

Gmina Strzelin ze względu na swe położenie posiada także znaczną ilość rowów melioracyjnych, stale i okresowo prowadzących wodę.

Tabela 1. Melioracje szczegółowe

L.p.	Obręb	Pow. obrębu [ha]	Długości rowów [m]	Długość rowu przypadająca na hektar [m/ha]	Rowy do konserwacji, [m]	Rowy do odbudowy [m]	Powierzchnia użytków rolnych [ha]	Powierzchnie gruntów zdrenowanych [ha]	Udział gruntów zdrenowanych w pow. UR [%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Biały Kościół	193,80	2820	14,55	1640	1180	149,54	33,90	22,7
2	Biedzychów	308,71	5232	16,95	5232	—	273,31	115,96	42,4
3	Bierzyn	613,90	7340	11,96	5080	2260	562,54	431,35	76,7
4	Brożec	752,27	14730	19,58	14730	—	691,65	685,31	99,01
5	Chociwel	394,11	2560	6,50	2560	—	358,21	202,44	56,5
6	Częszycy	266,41	3160	11,86	1440	1720	235,65	85,21	36,2
7	Dankowice	177,45	1245	7,02	1245	—	161,13	—	—
8	Dębniki	467,26	12,94	6045	6045	—	150,42	87,58	58,2
9	Dobrogoszcz	401,61	5682	14,15	4932	750	357,45	357,45	100,0
10	Gębzyce	508,21	4986	9,81	4986	—	182,04	—	—
11	Gębice	281,13	4121	14,66	4121	—	249,44	75,00	30,1
12	Gęsiniec	579,74	2256	3,89	2256	—	384,65	79,20	20,6
13	Głęboka Śląska	154,18	2330	15,11	2330	—	101,41	14,43	14,2
14	Gościęcice	373,70	2567	6,87	2567	—	318,41	318,41	100,0
15	Górzec	459,08	5200	11,33	5200	—	417,72	202,42	48,5
16	Karszów	834,80	9720	11,64	8720	1000	775,78	775,78	100,0
17	Karszówek	393,86	7450	18,92	7125	325	311,94	180,34	57,8
18	Kazanów	509,08	5095	10,00	5095	—	460,36	—	—
19	Krzepice	561,42	5917	10,54	5917	—	485,19	30,43	6,3
20	Kuropatnik	991,76	9940	10,02	8970	970	667,61	216,89	32,5
21	Ludów Polski	287,04	7740	26,96	7740	—	250,84	200,83	80,1
22	Mikoszów	470,73	4350	9,24	4350	—	411,34	41,93	10,2
23	Muchowiec	689,87	11650	16,89	11650	—	605,91	241,14	39,8
24	Nieszkwice	402,81	2353	5,84	2353	—	314,88	—	—
25	Nowolesie	511,14	9642	18,86	5962	3 680	310,22	120,91	39,0
26	Pęcz	207,10	2055	9,92	2055	—	170,74	141,92	83,1
27	Piotrowice	533,48	6125	11,48	4840	1285	486,95	486,95	100,0
28	Pławna	902,63	9700	10,75	6900	2800	840,11	799,33	95,2
29	Skoroszowice	345,28	688	1,99	688	—	275,05	—	—
30	Strzegów	503,88	8203	16,28	8203	—	401,82	79,77	19,8
31	Szczawin	378,09	2320	6,14	2320	—	320,85	150,23	46,8
32	Szczodrowice	193,11	2244	11,62	2244	—	162,76	53,42	32,8
33	Trzeźnie	226,11	4104	18,15	3767	337	212,66	196,68	92,5
34	Warkocz	482,94	4340	8,99	3780	560	438,70	263,79	60,1
35	Wąwolnica	251,16	25	0,10	25	—	218,89	42,71	19,5
36	Żeleźnik	493,74	5097	10,32	4380	717	363,99	189,07	51,9

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

Gmina	16101,59	189682	11,7	171448	17584	13080,16	6900,78	52,8
-------	----------	--------	------	--------	-------	----------	---------	------

Zródło: Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu Oddział Rejonowy w Strzelinie

Charakter i głębokość występowania wód gruntowych uzależniony jest od budowy geologicznej i ukształtowania terenu. W dolinach rzecznych głębokość zwierciadła wody gruntowej związana jest z przepuszczalnymi nawodnionymi piaskami lub żwirami zalegającymi pod warstwą mąd gliniastych, na głębokości od 0,8 do 1,5 metra. Na terenach poza dolinami zbudowanych z gruntów przepuszczalnych, woda zalega w przenikalnych osadach piaszczysto-żwirowych. Tworzy ona swobodne zwierciadła na głębokości od 1,3 do 2,5 metra. W rejonach pozadolinowych zbudowanych z gruntów nieprzepuszczalnych woda gruntowa zalega w trudnoprzepuszczalnych glinach, nie tworząc jednolitego poziomu. Pojawia się w postaci sączeń o zróżnicowanej wydajności na głębokości od 1 do 5,0 metrów. Na terenie Wzgórz Strzelińskich woda gruntowa o niejednorodnych zwierciadłach znajduje się w pokrywach wietrzelinowych oraz szczelinach skalnych na głębokości od 0,5 do 2,0 metrów.

Klimat

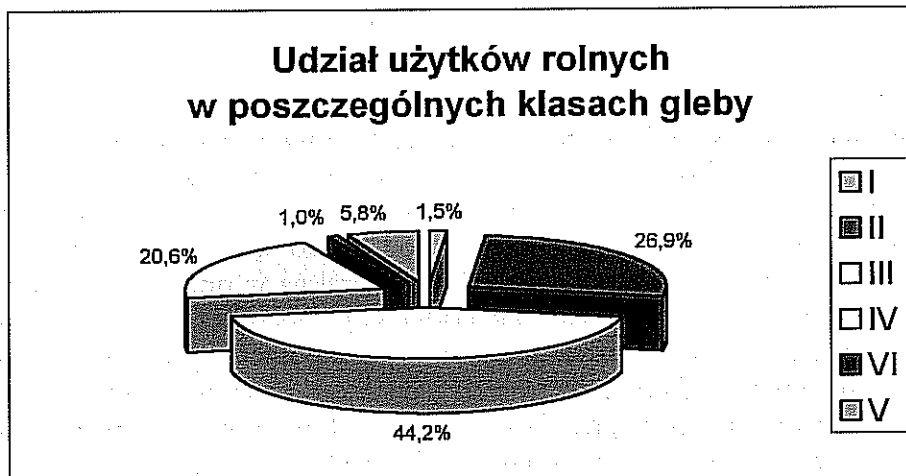
Cały obszar gminy znajduje się na pograniczu charakterystycznych dla strefy umiarkowanej klimatów oceanicznego i kontynentalnego, oraz pod wpływem astrefowego klimatu górskiego z tym, że wpływy tego ostatniego są znacznie ograniczone. Klimat okolic Strzelina jak i pozostałej przedśudeckiej części Dolnego Śląska kształtuje się pod wpływem tych samych mas powietrza, co obszar pozostałej części kraju.

Według regionalizacji klimatycznej Polski W. Okolowicza obszar gminy jest położony w Śląsko – Wielkopolskim regionie klimatycznym w strefie silnego wpływu Przedgórze Sudeckiego oraz średnich modyfikujących wpływów oceanicznych, kształtujących miejscowe cechy klimatu na tym obszarze. Klimat kształtują więc te same masy powietrza jak na całym Dolnym Śląsku, a średnia roczna temperatura wynosi ok. 7 °C - 8,5 °C. Klimat tej części regionu jest więc przejściowy, podgórski z silnymi wpływami klimatu nizinnego. Długość okresu zimowego wynosi od 14 do 20 tygodni, a letniego od 6 do 10 tygodni. Najdłuższy w kraju okres wegetacyjny oscylujący w granicach 220 dni (z temperaturą większą od 5°C) oraz niemal równa średniej krajowej roczna suma opadów wynosząca 580 mm sprzyjają rozwojowi w tych okolicach rolnictwa. Średnie temperatury lipca to 17,5 °C a stycznia 1,2-1,8 °C, dużą zmienność mogą wykazywać temperatury w okresie zimy mniejsze zaś w okresie lata.

Gleby

Jak już wspomniano wcześniej, ziemia strzelińska, z uwagi na bardzo dobrą jakość gleb i warunki klimatyczne, posiada znakomite tereny rolnicze. W obrębie użytków rolnych dominują gleby I-III klasy (ok. 72 %), dość duży udział mają również gleby IV klasy (20%). Gleby te zaliczane są do kompleksu pszenno dobrego i pszenno wadliwego, żytniego bardzo dobrego i dobrego. Gorsze warunki glebowe występują w rejonie Wzgórz Strzelińskich. Tam też pojawiają się większe zagrożenia erozją wodną.

Kompleksy rolne gminy rozprzestrzenione są szeroko na lekkofalistych i płaskich terenach nizinnych obszaru oraz w dolinach rzecznych. Występują tu gleby bielcowe i brunatne, a w dolinach mady; rzadziej czarne ziemie. Są to gleby urodzajne, sklasyfikowane w następujących klasach bonitacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Wysoka wartość bonitacyjna gleb, mało urozmaicona konfiguracja terenu i łagodność klimatu podgórskiego to główne walory i potencjał rozległej rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy. Jest to silna podstawa rozwoju specjalistycznego rolnictwa, ogrodnictwa i sadownictwa.

Surowce mineralne

Gmina Strzelin jest bogata w surowce mineralne. Na jej terenie występuje przede wszystkim granit i gnejs, których udokumentowane złoża znajdują się w Mikoszowie, Strzelinie, Gębzcycach, Białym Kościele i Gęsińcu. Obecnie surowce te są eksploatowane przez kamieniołomy w Strzelinie, Mikoszowie i Gęsińcu. Oprócz wyżej wymienionych surowców mineralnych występują również udokumentowane złoża kaolinu i ilów miocenkich (Strzelin), piasku i kruszywa naturalnego (Karszów), utworów piaszczysto-żwirowych (Żeleźnik). Ponadto w obrębie Gościęcic, w wyniku prac terenowych stwierdzono istnienie wielu wyrobisk skalnych (biototypów, łupków amfibolowych lub ilastych), dotychczas nie eksploatowanych. Podobnie jest we wsi Gębzyce, gdzie stwierdzono wyrobiska wapieni krystalicznych.

Flora i fauna

Obszar gminy posiada korzystne warunki dla wegetacji roślin. Na terenie gminy przeważają grunty orne. Obszary leśne stanowią jedynie niecałe 8% powierzchni gminy i zajmują obszar ok. 1451 ha. Głównie są to lasy mieszane. Gatunkami najliczniej reprezentowanymi są dąb, świerk, sosna i buk. Należą one do lasów klasy I zakwalifikowanych do celów gospodarczych. Najbardziej sprzyjającym środowiskiem dla dużej populacji i różnorodności gatunkowej są Wzgórza Strzeleńskie.

Fauna wzgórz liczy około 100 gatunków ptaków, z czego 19 to ptaki rzadkie: kania rdzawa, rokosz, siniak, dzięcioł średni, świergotek łąkowy, świerszczak i muchówka białoszyja (są to gatunki potencjalnie zagrożone, o ograniczonym występowaniu lub silnym spadku i liczebności), pozostałe gatunki określone są jako pospolite i dość licznie występujące. Dolina rzeki Krynki to przede wszystkim wiele stanowisk chronionych rzadkich płazów i gadów. Spośród 18 krajowych

gatunków płazów znaleziono 7 gatunków z traszką górską, kumakiem nizinnym i rzekotką drzewną. W rejonie tym stwierdzono ponad 70 gatunków zwierząt chronionych. Na uwagę zasługują: bocian biały, krwawodziób, brzegówka, wąsatka, remiz, popielica, żołędnicą, nocek duży, mroczek późny, gacek brunatny, karlik malutki. Ze względu na szczególny charakter tych terenów najlepszym sposobem chroniącym faunę i florę jest objęcie ich prawną ochroną. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelin przewiduje utworzenie strefy ochronnej o powierzchni 9501,46 ha, obejmującej południową część gminy oraz projektowany zbiornik wodny na rzece Krynce między miejscowościami Żeleznik i Karszówek.

Na terenie gminy występuje kilka pojedynczych obiektów uznanych i zakwalifikowanych jako pomniki przyrody figurujące w Rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody. Są to:

- grupa trzech dębów szypułkowych o obwodach 480cm, 452cm i 407cm. Wiek drzew kształtuje się średnio na około 320 lat. Obiekty te znajdują się w obrębie wsi Gościęcice,
- pojedynczy dąb szypułkowy o obwodzie 744cm i wieku 430 lat, znajdujący się we wsi Karszówek,
- grupa dwóch dębów szypułkowych o obwodach 596cm i 552cm i wieku odpowiednio 340 i 330 lat. Drzewa te rosną we wsi Karszówek,
- dąb szypułkowy o obwodzie 485 cm i wieku 320 lat we wsi Karszówek

W obrębie miasta Strzelina znajduje się natomiast pięć pomników przyrody. Są to:

- Dąb szypułkowy przy ul. Wojska Polskiego,
- Dąb szypułkowy przy ul. Pułaskiego,
- Lipa drobnolistna ul. Staromiejska,
- Lipa drobnolistna ul. Młynarska,
- Surmia zwyczajna ul. Staszica.

Do ciekawych miejsc, należą również aleje drzew owocowych rozmieszczone wzdłuż głównych dróg gminnych. Są to między innymi:

- aleja czereśniowa na drodze z Nieszkowic do Białego Kościoła,
- aleja czereśniowa na drodze z Wąwolnicy do Gołostowic,
- aleja jabłoni w miejscowości Dobrogoszcz,
- aleja dzikich grusz na drodze ze Skoroszowic do Myszkowic.

2.3. Dziedzictwo kulturowe i turystyka

Dokument lokacyjny wystawiony w XI 1292 r. przez Bolka I Świdnickiego, zwanego "Surowym", nadawał prawa miejskie osadzie, której powstanie sięga początków państwa polskiego. Strzelin powstał na skrzyżowaniu dróg handlowych z Wrocławia do Kłodzka i z Brzegu do Świdnicy.

Nowo powstała rzemieślniczo-handlowa osada nazwę swą wywodzi od słowiańskiego wyrazu "strela". W herbie Strzelina obok średniowiecznego patrona miasta św. Michała Archanioła widnieje właśnie strzała. Źródła z 1245 r. wspominają o strzelińskiej kasztelani, co oznacza, że Strzelin mógł być ośrodkiem piastowskiej władzy państwowej.

Druga połowa XV i cały XVI w. to szybki rozkwit miasta. Podstawą bogactwa mieszczan stało się sukiennictwo, szewstwo, garbarstwo, piwowarstwo, obróbka metali. Rozkwit miasta przerwała wojna 30-letnia (1618-1648). W drugiej połowie XIX w. i na początku XX w. nastąpił ponowny intensywny rozwój gospodarczy miasta. Rozbudowano kamieniołomy, w których zaczęto wydobywać granit na skalę przemysłową. Ze strzelińskiego granitu wzniesiono m.in. ratusze w Berlinie i Tczewie, mosty na Wiśle, liczne dworce na Śląsku. Strzelin w dobrej kondycji przetrwał niemalże do końca II wojny światowej. Zniszczenia w wyniku pożarów, walk i bombardowań spowodowały straty sięgające 90%.

Obecny wygląd miasta jest, zatem daleki od historycznego. Miejsce cienistych uliczek otaczających rynek z ratuszem i wieżą (wyższą nawet od wrocławskiej wieży ratuszowej) zajęły puste place i powojenne budownictwo. Niemniej jednak i obecnie można znaleźć tu ślady historii sięgające zarówno początków siedmiowiecznego miasta, jak i osadnictwa sprzed kilku tysięcy lat, a w zainteresowaniu lokalnych władz jest poprawa i uporządkowanie wizerunku i estetyki miasta.

Na terenie gminy istnieje wiele ciekawych miejsc o walorach przyrodniczo -krajobrazowych. Jednym z nich są Wzgórza Strzelińskie, będące najatrakcyjniejszym rejonem Przedgórze Sudeckiego. Najwyższymi szczytami leżącymi w obrębie gminy są: Koziniec (246m), Glinica (213m), Miecznik (310), Nowoleska Kopa (383m), Kalinka (389m), Kołacz (307m) i Mlecznik (314m). Głównymi atrakcjami turystycznymi są liczne wyrobiska po dawnych kamieniołomach. Łagodne wzniesienia oraz gęsta sieć dróg leśnych i polnych stwarzają dogodne warunki do uprawiania turystyki rowerowej. W śnieżne zimy teren nadaje się do wędrówek turystycznych na nartach biegowych. Lasy Wzgórz Strzelińskich od 30 lat są miejscem walki sportowej w biegach przełajowych i rajdach rowerowych. Równie ważnym obszarem turystycznym jest Dolina rzeki Krynki, gdzie występują bardzo rzadkie okazy roślin i zwierząt.

Na terenie gminy Strzelin znajdują się zabytki architektury, z których większość jest wpisana do rejestru zabytków. Wymienić należy

- Ratusz w Strzelinie z początku XIV wieku - budowla wczesnorenansowa, wiele razy trapiąca pożarami, kilkakrotnie już odbudowywana.
- Kościół p.w. Św. Gotarda w Strzelinie - powstał przed rokiem 1150 w formie rotundy romańskiej.
- Kościół NMP w Białym Kościele - kamienny kościół romański z XIII wieku, niedawno odbudowany po zniszczeniach z 1945 r.
- Kościół w Biedrzychowie - kamienny gotycki kościół z XV wieku, z dobudowaną wieżą w 1593 r. W kościele znajduje się drewniany zabytkowy ołtarz.
- Kościół p.w. Św. Jakuba Apostoła w Broźcu.-obiekt wzmiankowany już w 1335 roku, w XV wieku dokonano jego przebudowy. Znajduje się tu również kamienny krzyż pokutny przed murem cmentarza.
- Dom książąt Brzeskich w Strzelinie.

Do rejestru zabytków wpisany jest także:

- Zespół Pałacowy w Broźcu
- Kościół rzymsko-katolicki, parafii Św. Józefa i krzyż pokutny w Dankowicach
- Barokowy pałac w Gębczycach z XVIII w, do którego przylega park z pięknymi okazami dębów, kasztanowców i lip. Obiekt pełnił funkcję rezydencji letniej zakonu cystersów z Henrykowa. Znajdują się tu również dwa stare piece wapiennicze
- Kościół Braci Czeskich w Gęsińcu, założony w 1794 roku przez czeskich uchodźców religijnych wyznania ewangelickiego
- Pałac z parkiem w Głębokiej z 1521 r.
- Kościół pod wezwaniem Niepokalanego poczęcia NMP w Karszowie z 1300 roku
- Zespół Pałacowy w Krzepicach z drugiej połowy XVI wieku

- Ruiny renesansowego dworu i późnogotycki kościół pod wezwaniem Św. Kantego w Nieszkowicach
- Neogotycki kościół św. Marcina w Nowolesiu z 1867 r., w ołtarzu znajduje się obraz NMP Różańcowej z XVIII w, przywieziony przez repatriantów z Komarna k/Lwowa. W obrębie wsi znajduje się też Pogańskie Młyn. Jest to malowniczo położony stary młyn wodny ze śladami systemu zastaw spiętrzających wodę.
- Zespół kościoła pod wezwaniem M.B. Szkaplerznej w Żeleźniku z 1377 roku,
- Zespół Pałacowy w Żeleźniku z początku XVIII wieku oraz park z tarasami z drugiej połowy XVIII wieku (oranżeria w parku z XIX wieku).

Oprócz wyżej wymienionych zabytków w każdej miejscowości występują domy pochodzące z początku XIX wieku, które są objęte ochroną konserwatora zabytków.

Jako atrakcja turystyczna gminy, na uwagę zasługuje również największy kamieniołom granitu w Polsce znajdujący się w obrębie miasta Strzelin. Granit strzeleński wykorzystywany był już w XII w. Używano go między innymi do budowy okolicznych kościołów romańskich (np. rotundy Św. Gotarda), a później gotyckich. W XVIII wieku zbudowano z niego mury miejskie wokół Strzelina.

Polerowany granit strzeleński często jest używany do wyrobu ozdobnych okładzin architektonicznych. Główny kamieniołom w Strzelinie jest jednym z największych w Europie. Jego wyrobisko ma ponad 100 m głębokości i 600 m szerokości.

Na turystów w gminie Strzelin czekają obiekty wypoczynkowe i rekreacyjne. W Gębczycach znajduje się ośrodek wypoczynku sobotnio - niedzielnego będący w zarządzie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Strzelinie, z dwoma stawami o powierzchni 26 ha, domkami kempingowymi, polem namiotowym oraz wypożyczalnią kajaków. Ośrodek znany jest również wielu wędkarzom z terenu Dolnego Śląska, z uwagi na odbywające się kilka razy w roku zawody wędkarskie. Jest to doskonale miejsce wypoczynku sobotnio – niedzielnego dla aglomeracji wrocławskiej.

Przez teren gminy przebiega kilka szlaków turystycznych. Po powstaniu nowego zbiornika wodnego „Żeleźnik”, planowane jest otwarcie nowego szlaku turystycznego z miejscowości Jegłowa przez Żeleźnik do Karszówka i dalej przez Wyszonowice, Krzepice do Strzelina. Trasy szlaków turystycznych obfitują w wiele miejsc widokowych, skąd można podziwiać wspaniałą panoramę.

Na trasie wędrówek istnieje możliwość stworzenia kilku nowych miejsc parkingowych i odpoczynku, gdzie zostaną zamontowane ławeczki, stoliki itp. Dodatkową atrakcją może być możliwość jazdy konnej w stadninach koni lub po szlakach turystycznych przebiegających wśród pól i lasów. Taką możliwość będą mieli turyści odwiedzający miejscowości: Biały Kościół, Dębniki, Gościęcice, Kuropatnik, Ludów Polski, Nieszkowice, Nowolesie, Skoroszowice, Strzegów.

Na terenie gminy zostały zaprojektowane również trasy rowerowe stwarzające możliwość zwiedzenia ciekawych miejsc turystycznych (zabytków, pomników przyrody, alei drzew i miejsc widokowych). Poprowadzono je po planowanych drogach transportu rolnego w taki sposób, aby były bezpieczne dla turystów, a zarazem jak najbardziej urozmaicone pod względem krajobrazowym i ukształtowania terenu. Trasy zaprojektowano z myślą o rowerzystach doświadczonych, jak również uprawiających ten rodzaj rekreacji amatorsko. Łączna długość wszystkich tras wynosi 140 km.

Jako miejsca wypoczynkowe i noclegowe powstają na terenie gminy gospodarstwa agroturystyczne. Obecnie działają one już w Białym Kościele (przy zbiorniku wodnym) i w miejscowości Dębniki - Haczenda w Dolinie Żab.

Potencjał bazy turystycznej gminy Strzelin na tle województwa i powiatu, przedstawia poniższa tabela. Załączone w tabeli dane dotyczą roku 2002.

Tabela 2. Potencjał turystyczny Gminy Strzelin na tle powiatu i województwa

Jednostka administracyjna	Obiekty	Miejsca noclegowe	
	(stan na 31.12.2002 r.)	Ogółem	W tym całoroczne
Gmina Strzelin	3	171	45
Powiat strzeliński	3	171	45
Województwo dolnośląskie	918	54237	48364

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W odniesieniu do całego województwa, gmina Strzelin posiada stosunkowo niewielką bazę turystyczną

Stożek wykorzystania miejsc noclegowych w gminie Strzelin przedstawia natomiast tabela nr 3. Zamieszczone w tabeli dane odpowiadają wskaźnikom z roku 2002.

Tabela 3. Wykorzystanie miejsc noclegowych w gminie Strzelin

Jednostka administracyjna	Obiekty	Miejsca noclegowe	Korzystający z noclegów		Udzielone noclegi		Stożek wykorzystania miejsc noclegowych
	(stan na 31.12.2002)		ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym	
Gmina Strzelin	3	171	4253	697	7315	1382	-

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Według danych Ośrodka Sportu i Rekreacji w Strzelinie liczba miejsc noclegowych na terenie gminy jest większa niż wykazują to statystyki GUS. Ośrodki oferują odpowiednio: OSiR Strzelin 206 miejsc noclegowych, Hotel „Maria” 42 miejsca noclegowe, oraz Dolina „Żab” 20 miejsc noclegowych.

2.4. Zagospodarowanie przestrzenne

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Strzelin, w obszarze gminy wyznaczone zostały następujące strefy kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej:

- Strefa dominującej funkcji mieszkaniowo – usługowej o charakterze wiejskim

Strefa ta obejmuje tereny istniejących wsi, gdzie wyróżnić można zwarte jednostki osiedleńcze, oraz niewielką rezerwę wokół tych terenów. Na tych obszarach postuluje się głównie rozwój funkcji mieszanych: mieszkaniowych i usługowych, a jako uzupełniających: produkcji rolniczej i nierolniczej oraz rzemiosła. Rozwój przestrzenny na tych obszarach nie powinien zaburzać

czytelnych, historycznych układów ruralistycznych. Na obszarach tych postuluje się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej, przy ograniczeniu lokalizacji zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. W strefie tej wysokość ewentualnej zabudowy nie

powinna przekraczać 9m oraz dwóch kondygnacji. Wyklucza się także lokalizację uciążliwych obiektów przemysłowych lokalizacja obiektów o funkcjach innych niż wyżej określona powinna podlegać szczególnej kontroli i być poprzedzona opracowaniem oceny oddziaływania na środowisko.

- Strefa aktywności ekonomicznej z przewagą funkcji usługowych i produkcyjnych

Strefa ta wyznaczona została na terenach dobrej i bardzo dobrej obsługi komunikacyjnej, zarówno drogowej, jak i kolejowej. Na obszarach tych przewidywana jest promocja funkcji produkcyjno – usługowych o różnorodnym profilu. Postuluje się, aby rozwój przestrzenny tych obszarów przebiegał w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Na terenie strefy nie wyklucza się także produkcji rolnej.

- Strefa ochrony ekosystemów rzek Oławy, Małej Ślęzy i Krynki

Na terenie gminy wyznaczona została strefa ochrony cieków i zbiorników wodnych mająca na celu: poprawę stanu wód powierzchniowych, ochronę ich ekosystemów, zwłaszcza stanowisk występowania rzadkiej flory i fauny. Tereny zdegradowane lub niewłaściwie użytkowane przeznacza się do rehabilitacji, której celem jest przywrócenie naturalnego stanu środowiska, ochrony ekosystemów i zrównoważonego rozwoju. W obrębie strefy postuluje się utrzymanie istniejącego poziomu zainwestowania. Dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów służących obsłudze sportu, turystyki i rekreacji.

- Strefa produkcji rolniczej bez możliwości zabudowy

Na terenie gminy zostały wyznaczone chronione obszary produkcji rolniczej, obejmujące tereny o wysokich walorach glebowych. Obszary te będą wyłączone z zainwestowania nierolniczego. Dopuszczalne będą natomiast inwestycje mające na celu utrzymanie dobrego stanu technicznego i modernizację istniejących siedlisk rolniczych oraz poprawę ich oddziaływania na środowisko naturalne. Rozbudowa obiektów i zmiana ich funkcji na inną niż rolnicza nie będzie na tym terenie dopuszczalna. Istniejące obiekty o charakterze nierolniczym o szczególnie niekorzystnym oddziaływaniu na środowisko należy docelowo likwidować, a tereny zdegradowane poddać rekultywacji.

- Strefa aktywności ekonomicznej funkcji turystyczno – wypoczynkowej

Wyznaczone zostały obszary aktywności ekonomicznej funkcji turystyczno – wypoczynkowej na terenie gminy, które stanowić będą bazę wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców miasta i subregionu. W strefie tej dopuszczona została lokalizacja urządzeń i obiektów służących obsłudze sportu, turystyki i rekreacji. Na terenach tych nie wyklucza się także produkcji rolnej.

Podobnego podziału i wydzielenia oddzielnych stref kierunków zagospodarowania i polityki przestrzennej, dokonano także dla samego miasta Strzelin. Podział ten przedstawia się następująco:

- Strefa staromiejska – objęta ścisłą ochroną konserwatorską

Strefa ta obejmuje staromiejskie centrum miasta otoczone ochroną konserwatorską. W obszarze tym postuluje się lokalizację funkcji mieszanych: usługowych o różnorodnym profilu, a także administracyjno – biurowych i mieszkaniowych. Funkcje produkcyjne, zwłaszcza uciążliwe dla otoczenia, powinny zostać stopniowo wypierane na obszary aktywności ekonomicznej miasta. Nie należy dopuścić do niekontrolowanego wyeliminowania funkcji mieszkaniowej z tego obszaru. Inwestycje w tej strefie muszą odbywać się jedynie w oparciu o spójne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych części obszaru, opracowane wraz ze wskaźnikami programowymi mającymi na celu utrzymanie funkcji mieszkaniowej.

- Strefa śródmiejskiej zabudowy mieszkaniowo – usługowej

W obrębie tej strefy znajdują się zarówno obszary już zainwestowane, jak i rezerwa terenu po wschodniej stronie miasta. W obszarze tym postuluje się realizację obiektów usług ogólnomiejskich i zabudowy mieszkaniowej.

- Strefa dominującej funkcji mieszkaniowej z niezbędnymi usługami podstawowymi (zabudowy mieszkaniowej w obrębie granic administracyjnych miasta)

W strefie tej postuluje się utrzymanie, jako wiodącej, funkcji mieszkaniowej wraz z towarzyszącymi jej usługami. W celu zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego standardu życia ludności, lokalizacja obiektów o innych funkcjach, zwłaszcza o profilu rzemieślniczym oraz produkcyjnym podlegać będzie szczególnej kontroli w tym niezbędne będzie opracowanie prognozy wpływu na środowisko.

- Strefa aktywności ekonomicznej z przewagą funkcji usługowych i produkcyjnych

Strefa ta została wyznaczona na obszarze miasta, na terenach dobrej i bardzo dobrej obsługi komunikacyjnej, zarówno drogowej, jak i kolejowej. Na obszarach tych przewiduje się promocję funkcji produkcyjno – przemysłowych o różnorodnym profilu z wykluczeniem intensywnej produkcji rolnej. Przewiduje się także eksploatację złóż ilów oraz złóż granitu i gnejsu, wraz z sukcesywną rekultywacją wyrobisk.

- Strefa rekreacyjno – sportowa z funkcjami turystyczno – wypoczynkowymi

Obszary te już obecnie rozwijają się dynamicznie, lecz charakteryzują się brakiem ładu przestrzennego, przemieszaniem funkcji i kolizyjnym układem podłączeń komunikacyjnych. W okresie perspektywicznym przewiduje się dalszy rozwój tych obszarów w oparciu o funkcje mieszane. Dopuszcza się lokalizację obiektów sportowych i innych związanych z obsługą turystyki i rekreacji. Przewiduje się także modernizację istniejących obiektów, a także zmianę ich funkcji na rekreacyjną. W strefie tej nie jest dozwolona lokalizacja funkcji przemysłowych.

- Strefa ochrony ekosystemu doliny rzeki Oławy

Na terenie miasta wyznaczona została strefa ochrony cieków i zbiorników wodnych mająca na celu: poprawę stanu wód powierzchniowych, ochronę ich ekosystemów, zwłaszcza stanowisk występowania rzadkiej flory i fauny. Tereny zdegradowane lub niewłaściwie użytkowane przeznacza się do rehabilitacji, której celem jest przywrócenie naturalnego stanu środowiska, ochrony ekosystemów i zrównoważonego rozwoju. W obrębie strefy postuluje się utrzymanie istniejącego poziomu zainwestowania. Dopuszcza się lokalizację urządzeń i obiektów służących obsłudze sportu, turystyki i rekreacji.

Władze miasta Strzelin zaangażowały się także bardzo mocno w stworzenie Strzelińskiego Parku Przemysłowego. Bardziej szczegółowy opis tego przedsięwzięcia, jako wydzielone zagadnienie, znajduje się w dalszej części rozdziału. W tym miejscu zostanie zaprezentowana koncepcja usytuowania Strzelińskiego Parku Przemysłowego na terenie miasta i gminy.

Przy pracach nad SPP wytypowano 5 potencjalnych stref spełniających formalne warunki definicji parku przemysłowego. Należy zwrócić uwagę, iż propozycja ta nie ma charakteru ostatecznego i w dalszym ciągu istnieje możliwość wskazania innej lokalizacji.

1. STREFA SPP-1 Inkubator Przedsiębiorczości

Strefa położona jest w centrum miasta przy skrzyżowaniu ulic: A. Mickiewicza i Wolności. Proponowana jest w niej funkcja handlowo – usługowa. W budynkach administracyjnych proponuje się zorganizowanie Inkubatora Przedsiębiorczości jako niezbędnego ośrodka doradztwa i edukacji dla przedsiębiorców. Będzie to zarazem siedziba spółki zarządzającej (SPP).

Pod względem infrastruktury teren jest uzbrojony w niezbędne sieci, które wymagają jednak robót modernizacyjnych.

2. STREFA SPP-2 GRANITOWA

Strefa położona jest w południowo – zachodniej części miasta na terenie kamieniołomu granitu w południowej jego części, w rejonie ulic: S. Szybalskiego i Ząkowickiej. Właścicielem terenu o powierzchni 7,75 ha jest Kopalnia Granitu. Teren jest znacznie zróżnicowany wysokościowo, wymaga robót niwelacyjnych oraz wykonania podstawowej infrastruktury. Proponuje się wykorzystanie tej strefy do zlokalizowania w niej małych i średnich przedsiębiorców, którzy we współpracy z właścicielem gruntów zajmą się drobnowymiarową obróbką i sprzedają granitu.

3. STREFA SPP-3 Usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości

Strefa położona jest w Mikoszowie, gmina Strzelin w rejonie ulicy Dzierżoniowskiej. Na terenie znajdują się wyeksploatowane budynki obór wraz z zapleczem. Budowane na przełomie lat 70-tych i 80-tych znajdują się w złym stanie i nie nadają się do adaptacji. Wymagają wyburzenia. Teren posiada dogodne połączenia komunikacyjne. Posiada sieć wody pitnej i sieć energetyczną średniego napięcia. Brak jest natomiast kanalizacji deszczowej i sanitarnej. Teren przeznaczony jest zarówno na urządzenia, obsługę produkcję rolną, jak i usługi komercyjne: administracja, obsługa działalności gospodarczej, handel detaliczny i hurtowy, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości, usługi kultury, gastronomii, rozrywki, usługi edukacyjne i badawcze, usługi ochrony zdrowia.

4. STREFA 4:

PODSTREFA SPP-4.1. Nowa hala

Podstrefa położona jest w części północnej miasta w rejonie ulicy Wrocławskiej po jej wschodniej stronie. Ulica Wrocławska jest drogą wojewódzką łączącą Strzelin z Wrocławiem oraz autostradą A-4. Teren nie posiada uzbrojenia w sieci, przechodzą przez niego jedynie dwie energetyczne linie napowietrzne 20 kV. Teren może być przewidziany na przemysł nieuciążliwy. Na niniejszym terenie przewiduje się budowę hali produkcyjnej o docelowej powierzchni 40 tys. m².

PODSTREFA SPP-4.2. Usługi

Podstrefa położona jest w części północnej miasta w rejonie ulicy Wrocławskiej po jej zachodniej stronie, w pobliżu Podstrefa SPP-4.1. Teren nie posiada uzbrojenia, może być przewidziany na przemysł nieuciążliwy lub usługi komercyjne: administracja, obsługa działalności gospodarczej, handel detaliczny i hurtowy, usługi rzemiosła i drobnej wytwórczości, usługi kultury, gastronomii, rozrywki, usługi edukacyjne i badawcze, usługi ochrony zdrowia.

5. STREFA SPP-5 Strefa aktywności gospodarczej

Strefa położona jest we wschodniej części miasta w rejonie ulicy Dzierżoniowskiej. Teren jest nieuzbrojony. Przecinają go napowietrzne linie energetyczne 20 kV i 110 kV, które znacznie ograniczają obszar inwestowania na tym terenie. Na obszarze tym wyznacza się strefę aktywności gospodarczej z przewagą funkcji usługowej i produkcyjnej.

2.4.1. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Biorąc pod uwagę emisje zanieczyszczeń do atmosfery, można stwierdzić, iż ze względu na rolniczy charakter gminy Strzelin, zanieczyszczenia te nie stanowią większego zagrożenia. Pewne stężenie tego typu zanieczyszczeń może mieć jednak miejsce w okolicach dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez gminę Strzelin, gdzie natężenie ruchu jest znaczące. Większa ilość zanieczyszczeń będzie również powstawała wokół terenów przemysłowych, terenów obsługi komunikacji samochodowej i kolejowej oraz w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków.

Na obszarze gminy Strzelin zlokalizowany jest stały punkt pomiarowy, a monitoring wykonywany jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska. Przeprowadzone pomiary stężeń zanieczyszczeń w 2002 roku w stacji w Strzelinie przy Skwerze Bolka I wykazały dla:

dwutlenku siarki stężenie średnioroczne na poziomie $7.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnym stężeniu $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Nie było dni z przekroczeniem stężenia dwutlenku siarki. Zauważa się podwyższenia zawartości dwutlenku siarki w sezonie grzewczym. W sezonie grzewczym średnie stężenie wynosiło $11.9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, podczas gdy w sezonie pozagrzewczym $2.9 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

dwutlenku azotu średnie stężenie dobowe na poziomie $18.6 \mu\text{g}/\text{m}^3$, przy dopuszczalnym stężeniu $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W sezonie grzewczym średnie stężenie wynosiło $26.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, podczas gdy w sezonie letnim $12.1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Zauważalny jest wyraźny wzrost stężeń dwutlenku azotu w sezonie grzewczym.

Analizując wyniki wykonanych pomiarów stanu sanitarnego powietrza atmosferycznego w rejonie Strzelina nie stwierdza się przekroczeń normy badanych zanieczyszczeń. W okresie zimowym następuje wzrost stężeń podstawowych zanieczyszczeń powietrza jak dwutlenek azotu i dwutlenek siarki. Dane te są aktualne w stosunku do terenu całej gminy. Oznacza to, że jakość powietrza na obszarze gminy nie budzi zastrzeżeń.

Inne źródło zanieczyszczenia środowiska stanowi hałas. W ostatnich latach w związku z rozwojem komunikacji, uprzemysłowieniem i postępującą urbanizacją, staje się on coraz bardziej odczuwalny. Uciążliwość hałasu dla organizmu zależy od natężenia dźwięku, jego częstotliwości i czasu trwania. Na terenie gminy występuje w zasadzie jeden główny rodzaj hałasu (według źródła powstawania) tj. hałas komunikacyjny pochodzący od środków transportu drogowego i kolejowego. Związany jest z pojazdami samochodowymi i szynowymi. Poziomy dźwięku środków komunikacji drogowej są wysokie i wynoszą nawet 75-90 dB, przy dopuszczalnych natężeniach hałasu w środowisku, w otoczeniu budynków mieszkalnych do 50 dB w porze nocnej i do 60 dB w porze dziennej. Hałas przemysłowy stanowi zagrożenie o charakterze lokalnym, występujące głównie na terenach sąsiadujących z zakładami przemysłowo-usługowymi. Na terenie gminy przypadki takie praktycznie nie występują. Należy jednak zwrócić uwagę, aby rozszerzanie zabudowy mieszkaniowej nie zbliżało się zbyt do istniejących już zakładów usługowo-przemysłowych.

Nie można zapomnieć również o zagrożeniu, jakie niesie ze sobą emisja zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych.

Badania jakości wód powierzchniowych prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring wód powierzchniowych na terenie gminy prowadzony był w oparciu o „Program badań rzek objętych krajową siecią monitoringu na lata 2002-2003”. Program ten był kontynuacją badań prowadzonych od 1992 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Na Oławie znajduje się kilka punktów pomiarowych, w których pobierane są próby do analiz. Wszystkie kontrolowane rzeki objęte były badaniami fizyko-chemicznymi. Badania biologiczne prowadzone są na rzekach objętych monitoringiem krajowym oraz na odcinkach ujściowych rzek monitoringu regionalnego.

Na terenie gminy Strzelin stan wód powierzchniowych w miarę oddawania do użytku kolejnych odcinków kanalizacji sanitarnej w zlewni systematycznie się poprawia, choć nadal jest niezadowolający. Jakość wód w rzece Oławie w I kwartale 2003 roku podobnie jak i w latach ubiegłych uległa poprawie. Niestety nadal, choć rzadziej występują wody pozaklasowe (non).

Brak jest wód spełniających wymagania jak dla I, II a nawet czasami III klasy czystości. Dotyczy to przede wszystkim skażeń biogenych (zwłaszcza azot azotynowy). Są to fakty niepokojące, a biorąc pod uwagę założenia dotyczące docelowego stanu czystości wód powierzchniowych na terenie gminy gdzie założono czystość wód na poziomie I klasy dla Oławy i Małej Ślęzy niedopuszczalne.

W stosunku do lat poprzednich wskaźniki te uległy znacznej poprawie głównie dzięki uruchomieniu biologicznych części oczyszczalni ścieków na obszarach zlewni. Generalnie w zlewni Oławy pomimo oddawania kolejnych proekologicznych inwestycji stan wód powierzchniowych nie poprawia się w stopniu oczekiwanym, wskazuje to na istnienie innych, bardziej rozproszonych niż obecnie znane ogniska zanieczyszczeń wód powierzchniowych. Takimi źródłami są niewątpliwie tereny wiejskie pozbawione, w znacznym stopniu, jakichkolwiek urządzeń sanitarnych (poza siecią wodociagową przyczyniającą się do zwielokrotnienia produkcji ścieków komunalnych) jak i obszary miast pozbawione sieci sanitarnej. Pośrednią przyczyną są również niskie dochody mieszkańców gminy, co przekłada się na sposób postępowania ze ściekami z gospodarstw. Również skromne środki finansowe gminy absolutnie nie wystarczają na rozwiązywanie tak kosztownych zadań, jak sanitacja gminy.

Ujemny wpływ na jakość wód powierzchniowych ma również rolnictwo, choć obecnie nie są to raczej nawozy sztuczne zmywane z pól, ale odprowadzane do wód powierzchniowych: gnojowica, gnojówka, soki kiszonkowe. Podobne zagrożenie stanowią składowiska odpadów komunalnych, a zwłaszcza niekontrolowane tzw. „dzikie” wysypiska śmieci.

Rolnictwo jako jedna z bardziej znaczących gałęzi aktywności gospodarczej w gminie Strzelin będzie miało coraz większy wpływ na stan środowiska. Do najistotniejszych problemów środowiskowych związanych z intensywną produkcją rolniczą jest ochrona wód.

Stan zagospodarowania odchodów zwierzęcych na obszarze gminy jest niezadowolający. Pewną poprawę należy wiązać z likwidacją wielu wielkotowarowych gospodarstw rolnych jak i ze spadkiem poziomu hodowli w gospodarstwach indywidualnych. Jednak tam gdzie hodowla jest utrzymywana stwierdza się nieprawidłowości w postępowaniu z odchodami zwierzęcymi.

Podstawowymi błędami są:

- brak szczelnych płyt gnojowych
- małe zbiorniki do sezonowania gnojówki
- nieszczelne zbiorniki na gnojówkę
- brak odpowiedniego sprzętu do rozdeszczowania gnojowicy
- nieznanomość zasad postępowania z odchodami zwierzęcymi
- niska świadomość ekologiczna rolników

Następstwami takiego postępowania jest wypłukiwanie przez wody deszczowe zanieczyszczeń z przym obornika czy kiszonki. Ścieki te są niezwykle groźne dla jakości wód powierzchniowych a nawet dla życia biologicznego w ciekach. Zanieczyszczenia w tych wodach pojawiają się w bardzo dużych stężeniach migrują w głąb profilu i już stały się przyczyną skażenia pierwszego poziomu wodonośnego, z którego czerpie wodę większość studni gospodarskich. Zanieczyszczenia tego rodzaju mogą być nawet przyczyną zgonów niemowląt i osób starszych korzystających przez dłuższy okres z takiej wody.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód podziemnych na obszarze gminy jest intensywne rolnictwo, które może potencjalnie powodować degradację wód podziemnych pod względem jakościowym i zubożenie pod względem ilościowym. W przypadku gminy Strzelin nie stwierdzono pogarszania się jakości wód podziemnych wynikającej z szeroko rozumianej działalności człowieka. Należy tutaj nadmienić, że wiele składników, które powodują pogarszanie jakości wód podziemnych ma charakter naturalny, powodując jednak zaliczanie wód do niższych

klas. Dotyczy to przede wszystkim zawartości żelaza i manganu czy ogólnej mineralizacji. Właśnie jony żelaza i manganu najczęściej przekraczają dopuszczalne normy dla wód pitnych w przypadku wód ujmowanych na terenie gminy Strzelin z utworów trzeciorzędu i czwartorzędu (informacje zakładu wodociągów). Na terenie gminy jest punkt monitoringu sieci wojewódzkiej nr 4 zlokalizowany w miejscowości Ludów Śląski – Górzec obejmujący trzeciorzędowe piętro wodonośne. Według raportu WIOŚ jakość wody oceniono jako II klasę, czyli wody średniej jakości. Zaliczenie do tej klasy spowodowane jest przekroczeniem stężenia jonów manganu, fosforanów, przekroczenie norm w zakresie barwy, mętności i przewodnictwa elektrycznego. Poza terenem gminy znajduje się punkt monitoringu sieci krajowej nr 638 w miejscowości Borek Strzeliński obejmujący czwartorzędowe piętro wodonośne. W raportach WIOŚ, na podstawie w/w punktu monitoringowego wody podziemne czwartorzędowego piętra wodonośnego zaliczane są do klasy II, czyli wód średniej jakości. Budowa geologiczna utworów jest sprzyjająca tzn. utrudnia w znacznym stopniu migrację zanieczyszczeń z powierzchni do warstw wodonośnych. Dotyczy głównie to poziomów piętra trzeciorzędowego i czwartorzędowego podglinowego gdzie osiągnięcie wysokiej klasy wód jest pewne. Najpłytszy czwartorzędowy poziom wodonośny może być skażony zwłaszcza w rejonach zurbanizowanych.

Jakość wód podziemnych poziomów użytkowych jest dobra w większej części gminy. Wymagają jedynie prostego uzdatniania.

2.4.2. Infrastruktura techniczna

Uwarunkowania infrastrukturalne stanowią o sposobie i standardzie życia. Podział ludności na miejską (w tym przypadku mieszkającą w zwartej zabudowie) i wiejską wymusza różne sposoby ogrzewania mieszkań i indywidualnych gospodarstw. Taki układ decyduje też (oprócz uwarunkowań geograficznych związanych z dostępnością do wszystkich terenów zamieszkałych czy terenów, przez które prowadzone będą infrastrukturalne inwestycje liniowe) o sposobach rozwiązywania problemów dotyczących gospodarki ściekowej czy wodnej. Warunki ogólnie nazywane cywilizacyjnymi, czyli dostęp do gazu, energii elektrycznej, sieci wodociągowej czy kanalizacyjnej składają się na szereg czynników warunkujących generowanie źródeł problemów w środowisku z jednej strony, a z drugiej przy pomocy tych samych mediów, pozwalają rozwiązywać problemy w sposób bardziej zorganizowany i bezpieczniejszy dla środowiska naturalnego. Dla prób uchwycenia tego rodzaju wskaźników ważnych w analizie zagadnienia, poniżej zostaną przedstawione charakterystyczne dane dotyczące tych zagadnień.

Infrastruktura techniczna jest tym elementem w układzie urbanistycznym miasta, który spaja wszystkie inne jego składniki w całość. W jej skład wchodzi zarówno wszelkiego rodzaju sieci uzbrojenia terenu, jak również stan układu komunikacyjnego.

Drogi

Długość dróg w gminie Strzelin wynosi łącznie: 46,820 km, w tym w granicach miasta Strzelin znajduje się 21,097 km dróg, natomiast poza granicami – 25,723 km.

Przez gminę przebiegają drogi nie tylko o znaczeniu lokalnym, ale również powiatowym, wojewódzkim oraz krajowym.

Drogi krajowe:

- nr 39 Łagiewniki – Strzelin – Biedzychów – Owczary – Brzeg – Namysłów - Kępno

Drogi wojewódzkie:

- nr 395 Wrocław-Strzelin-Ziębice, droga obsługująca gminę na kierunku północ-południe; długość na obszarze gminy około 19 km.
- nr 384 Grodków-Strzelin-Łagiewniki-Dzierżoniów-Nowa Ruda, droga obsługująca gminę na kierunku wschód-zachód, długość na obszarze gminy około 18 km.
- nr 396 Oława-Strzelin, droga o długości na obszarze gminy około 7,5 km.

Drogi powiatowe:

- przez teren Gminy biegnie 77 dróg powiatowych o łącznej długości 110,8 km.

Biorąc pod uwagę stan nawierzchni i jakość dróg na terenie gminy Strzelin, statystyka przedstawia się następująco:

Tabela 4. Drogi lokalne na terenie gminy Strzelin

	Nawierzchnia twarda ulepszona	Nawierzchnia twarda nieulepszona	Nawierzchnia gruntowa
Drogi w granicach miasta	19,936 km	0,142 km	0,118 km
Drogi poza granicami miasta	21,585 km	2,269 km	1,870 km

Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r

Analizując system połączeń drogowych na terenie gminy stwierdzić można, że nie odbiega on od warunków panujących w całym regionie. Wskazać jednak należy niewystarczający stan techniczny tych dróg, zarówno wojewódzkich i krajowej, jak i dróg powiatowych i gminnych. Wymagają one napraw i kompleksowej modernizacji w zakresie: szerokości, stanu nawierzchni, normatywności łuków i kąta nachylenia. Na większości odcinków zauważalny jest brak poboczy, chodników, oraz miejsc parkingowych, co stwarza zagrożenie bezpieczeństwa dla użytkowników. Brakuje również wydzielonych ścieżek rowerowych.

Sieć wodociągowa

W latach ubiegłych na terenie gminy zrealizowano szereg inwestycji mających na celu pełne zaopatrzenie w wodę pitną mieszkańców poszczególnych wsi i przysiółków. Modernizacji poddano istniejące ujęcia wody, a w oparciu o ich zasoby wybudowano przepompownie, zbiorniki wyrównawcze, stacje uzdatniania wody, oraz rozdzielczą sieć wodociagową. W chwili obecnej 95,2 % mieszkańców gminy korzysta z wody dostarczanej wodociagiem gminnym. Każdy z wodociagów zbiorowych posiada ujęcie wody w postaci studni głębinowych, stację uzdatniania wody, zbiorniki wyrównawcze oraz sieć rozprzewadzającą.

Ogólna długość sieci wodociagowej wynosi 116,7 km, w tym w Strzelinie 29,7 km. Sieci wodociagowej pozbawione są jeszcze miejscowości: Szczodrowice, Gębzyce, Gębice, oraz Nowolesie.

Wodociagi zaopatrywane są z ujęć wód podziemnych zlokalizowanych na terenie gminy w miejscowościach Strzelin; Ludów Polski – Górzec, Strzelin ul. Brzegowa, Dankowice, Ludów Polski.

Ujęcie Strzelin; Ludów Polski - Górzec:

Woda podziemna pobierana jest z utworów czwartorzędowych za pomocą 6 studni wierconych.

Ujęcie Strzelin ul. Brzegowa:

Pobór wody podziemnej odbywa się z utworów czwartorzędowych czterema studniami (3 wiercone + 1 studnia szybowa). Pobór średniodobowy wraz z ujęciem Ludów Polski - Górzec wynosi 6000-7200 m³/d.

Ujęcie Dankowice:

Pobór wody podziemnej odbywa się z utworów trzeciorzędowych dwiema studniami wierconymi. Pobór średniodobowy wynosi 276 m³/d.

Ujęcie Ludów Polski:

Pobór wody podziemnej odbywa się z utworów czwartorzędowych dwiema studniami wierconymi. Pobór średniodobowy wynosi 321 m³/d.

Ujęcie Górzec:

Pobór wody podziemnej odbywa się z utworu trzeciorzędowego dwiema studniami wierconymi. Pobór średniodobowy wynosi 90 m³/d.

Oprócz wyżej wymienionych wodociągów na terenie gminy występują sieci lokalne, których właścicielami były Państwowe Gospodarstwa Rolne, a obecnie jest nim Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa.

Są nimi:

- wodociąg Karszów, który obejmuje obręb Karszów, Mikoszów, Piotrowice i Dobrogoszcz,
- wodociąg Czeszyce zasilający Krzepice i Czeszyce.

Wodociągi lokalne są w bardzo złym stanie technicznym. Często zdarzają się awarie i braki wody wskutek pęknięć starych rur. Woda pochodząca z tych ujęć nie spełnia wymaganych norm jakości. Jest w niej zbyt wiele żelaza oraz innych związków mineralnych. Stacje uzdatniania, filtry i pompy wymagają natychmiastowych modernizacji, na które obecny właściciel nie ma funduszy. Rozwiązaniem problemu może okazać się nieodpłatne przekazanie ujęć wody oraz sieci wodociągowej gminie, która korzystając z pieniędzy strukturalnych Unii Europejskiej i programów pomocowych będzie mogła zmodernizować istniejące wodociągi lokalne lub wybudować nowe.

Ilość przyłączy budynków mieszkalnych do sieci wodociągowej oceniana jest na 2523 sztuk, w tym 1054 sztuk w Strzelinie. Rocznie zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych oceniane jest na 733 dam³ (dam³ = dekametr sześcienny, 1 dam³ = 1000 m³), w tym w Strzelinie zużycie to wynosi 515 dam³. Problemem, z jakim boryka się Gmina Strzelin jest brak rezerw wody. Powyższe dane prezentują stan na 31 grudnia 2002 roku.

Sieć kanalizacyjna

Zdecydowanie mniej korzystnie, niż ma to miejsce z wodociągami, kształtuje się sytuacja w zakresie kanalizacji. Na terenie gminy występują duże braki w uzbrojeniu w sieci kanalizacji. Długość sieci wynosi zaledwie 40,29 km, w tym dla Strzelina 27,4 km, Górzec 1,7 km, Ludów Polski 4,6 km, Gościęcice Dolne i Średnie 6,29 km, Gęsiniec 0,3 km (bez przykanalików)

Skanalizowane jest w 93,1% miasto Strzelin, gdzie funkcjonuje nowa oczyszczalnia ścieków, o wydajności 7000m³/dobę, oraz miejscowości Górzec, Ludów Polski, Gościęcice Dolne i Gościęcice Średnie. Ilość przyłączy budynków mieszkalnych do sieci kanalizacyjnej szacowana jest na 1095 sztuk, z tego 1014 sztuk przypada na Strzelin (rok 2002). Poza miastem wykorzystywana jest kanalizacja burzowa, która jest jedynie cząstkowa. Na terenach wiejskich ścieki gromadzone najczęściej są zbiornikach bezodpływowych. Obserwowanym problemem tego typu gospodarki ściekowej jest nieuszczelnienie zbiorników oraz wypompowywanie ścieków do rowów melioracyjnych. Nieczystości płynne wywożone są też do oczyszczalni w Strzelinie.

Gmina przystąpiła do „Programu Ochrony Wód Zlewni Rzek Śleza i Oława” mającego na celu ochronę i zapewnienie wysokiej jakości wód w tych rzekach stanowiących źródło wody pitnej dla aglomeracji wrocławskiej. Program ten jest we wstępnej fazie realizacji, a ze względu na złożoność organizacyjną, koszt realizacji i konieczność pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania trudno jest w chwili obecnej przesądzać o jego kompleksowej realizacji. Program obejmuje swoim zasięgiem zlewnie rzek Ślezy i Oławy należące do dorzecza Odry, a w układzie administracyjnym następujące miasta i gminy (położone całkowicie bądź częściowo w obrębie w/w zlewni):

- w województwie dolnośląskim: Ciepłowody, Kondratowice, Kobierzyce, Miasto Oława, Oława, Przeworno, Strzelin, Święta Katarzyna, Wiązów, Ziębice,
- w województwie opolskim: Grodków.

Gminy te utworzyły Związek Gmin działający w oparciu o porozumienie z dnia 23 sierpnia 2002r. wraz z późniejszymi zmianami.

Głównym celem „Programu ochrony i zagospodarowania wód w zlewniach rzek Ślezy i Oławy” jest stworzenie podstawy do opracowania programów inwestycyjnych w zakresie gospodarki wodnej niezbędnych dla uzyskania dobrego stanu wód zgodnie z wymogami określonymi w Ramowej Dyrektywie Wodnej oraz ustawie prawo wodne z dnia 18.07.2001 r. poprzez identyfikację głównych problemów gospodarki wodnej w obrębie obu zlewni, określenie wytycznych dla warunków korzystania z wód, opracowanie zintegrowanej koncepcji gospodarki wodno-ściekowej na poziomie zlewni.

Sieć gazowa

Sieć gazowa ma długość 43,7 km, z tego 33,0 km przypada na Strzelin. Gaz ziemny GZ-50 doprowadzany jest do miasta i gminy Strzelin z gazociągu wysokiego ciśnienia, który jest odgałęzieniem gazociągu w Niemczech.

Miasto jest zasilane za pośrednictwem jednej stacji redukcyjno-pomiarowej I^o o przepustowości 3.000 m³/h i dwóch stacji II° o wydajności 1.500 i 1.600 m³/h.

Sieć miejska zrealizowana jest w formie pierścienia. Dwa sołectwa (Karszów i Dobrogoszcz) zasilane są z tego samego gazociągu wysokiego ciśnienia za pośrednictwem stacji redukcyjno-pomiarowych I^o i II° o wydajności 600 m³/h.

Liczbę połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych szacuje się na 606 sztuk, z czego 561 przypada na Strzelin. Liczba odbiorców indywidualnych kształtuje się na poziomie 4033, z tego 3853 w Strzelinie. Roczne zużycie gazu wynosi 2298 dam³, w tym 2178 w Strzelinie (2002 r). Zapotrzebowanie na gaz wynosi dla miasta ok. 490.780 m³/a, a dla gminy (bez miasta) ok. 16.440 m³/a.

Wsie niezgazyfikowane zaopatruje w gaz bezprzewodowy gęsta sieć punktów dystrybucyjnych. Służy on głównie do kuchni gazowych oraz uzyskiwania ciepła dla celów bytowych.

Sieć energetyczna

Zasilanie w energię elektryczną odbywa się napowietrzną siecią średniego napięcia 20kV oraz magistralną wysokiego napięcia 110kV z Wrocławia przez Żórawinę i Strzelin w kierunku Zabkowic Śląskich. Główny punkt zasilania (GPZ – 110/20kV o mocy 2x52MVA) znajduje się w północno-zachodniej części Strzelina przy ulicy Dzierżoniowskiej. Energia do odbiorców przesyłana jest liniami napowietrznymi niskich napięć poprzez stacje transformatorowe 20kV/0,4kV oraz przez linie kablowe (dotyczy to wyłącznie nowej zabudowy). Najdłuższa linia kablowa poprowadzona jest ze Strzelina w kierunku miejscowości Górzec, gdzie za jej pomocą dostarcza się energię do położonych tam zakładów przetwórstwa ziemniaków „MC CAIN”. Na terenie miasta i gminy Strzelin jest zainstalowanych 139 transformatorów o łącznej mocy 22,8MVA. Ich stan bez żadnych problemów pozwala na dostarczenie potrzebnej energii odbiorcom.

Problemy w dostawie prądu, jak wynika z wywiadów terenowych, występują tylko we wsi Nowolesie, gdzie ma swoją siedzibę zakład zajmujący się produkcją worków przemysłowych. W momencie uruchomienia maszyn szwalniczych pojawiają się znaczne spadki mocy. Problem ten może być rozwiązany poprzez zmodernizowanie transformatora oraz wymianę sieci. Pilnej wymiany wymagają słupy drewniane niskiego napięcia w miejscowości Mikoszków, postawione jeszcze w latach sześćdziesiątych przez tamtejszy był PGR. W niektórych obrębach (Szczodrowice, Gębice, Biały Kościół, Mikoszków) występuje potrzeba zwiększenia liczby latarni ulicznych, gdyż oświetlenie w tych miejscach jest niewystarczające lub nie ma go wcale. Przykładem jest droga w Mikoszowie od skrzyżowania w kierunku Kazanowa, gdzie odbywa się duży ruch pieszki.

Łączne zapotrzebowanie energii elektrycznej dla miasta Strzelin wynosi 23.658 MWh/a, natomiast dla gminy Strzelin (bez miasta) sięga ono rzędu 20.669MWh/a. Zużycie energii (MWh/rok) przedstawia się następująco:

Tabela 5. Zużycie energii elektrycznej (2002r)

Nazwa	Zużycie energii elektrycznej w MWh	
	Dla miasta	Dla gminy
Przemysł	8.286	13.768
Obiekty użyteczności publicznej	2.980	446
Obiekty mieszkalne	11.708	5.923
Oświetlenie zewnętrzne	684	532

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Sieć ciepłownicza

Gmina Strzelin charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem źródeł ciepłych, pracujących na cele grzewcze i przygotowanie ciepłej wody użytkowej.

Zarówno gmina jak i miasto Strzelin nie posiadają dużych centralnych źródeł ciepła dla celów grzewczych i przygotowania c.w.u. Potrzeby odbiorców pokrywane są z lokalnych bądź indywidualnych źródeł. W ogólnej produkcji ciepła w gminie i mieście Strzelin bardzo duży udział mają również źródła zakładów przemysłowych, co wynika głównie z ich potrzeb na cele technologiczne. Niektóre źródła przemysłowe jak, np. znajdująca się na terenie miasta Cukrownia Strzelin zasilą ciepłem grzewczym sąsiadujące z nią budynki mieszkalne.

Zapotrzebowanie miasta i gminy Strzelin na moc ciepłą wynosi 184 MJ/s, przy czym uwzględniono potrzeby na:

- Ogrzewanie pomieszczeń
- Wentylację naturalną i mechaniczną pomieszczeń
- Ciepłą wodę użytkową
- Technologie

Zapotrzebowanie mocy ciepłej w rozbiciu na poszczególne grupy odbiorców przedstawia się następująco:

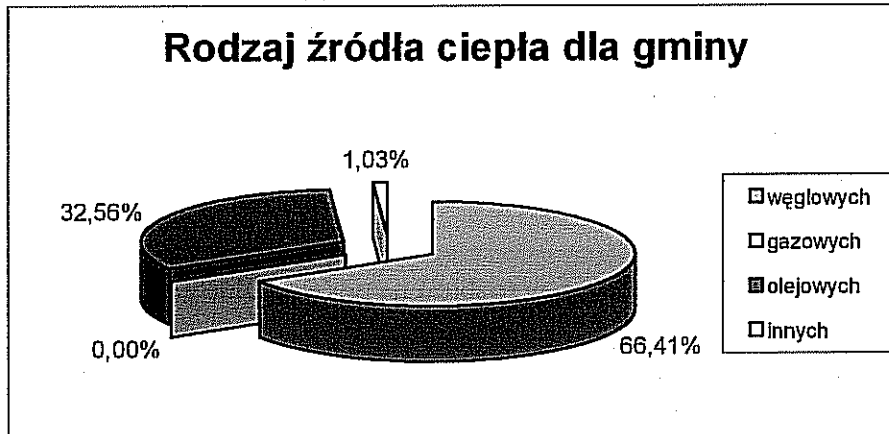

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r

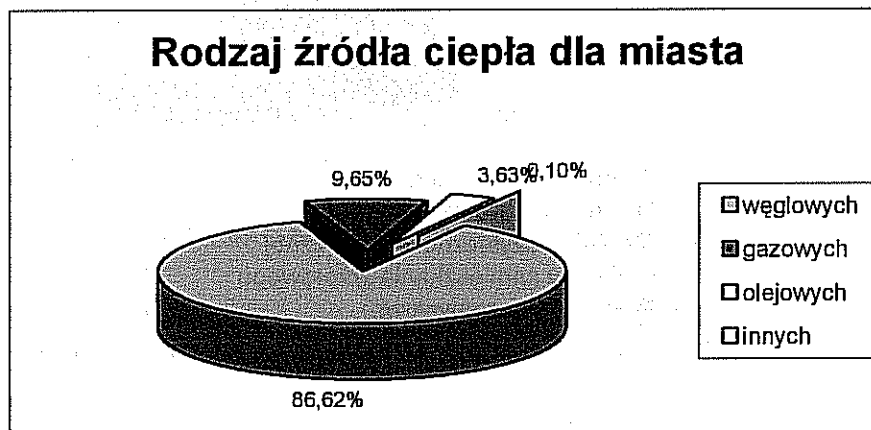
Nieco inaczej przedstawia się to w samym mieście Strzelin, gdzie kształtuje się to następująco:

- Domy jednorodzinne 13,83 %
- Domy wielorodzinne 18,83 %
- Obiekty użyteczności publicznej 5,20 %
- Obiekty zamieszkania zbiorowego 3,13 %
- Odbiorcy przemysłowi 0,09 %

Rodzaje źródeł ciepła w wyszczególnieniu na gminę i miasto przedstawiają dwa wykresy poniżej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na 31.12.2002 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na 31.12.2002 r.

Składowanie odpadów

Najważniejszymi źródłami powstawania odpadów komunalnych bez względu na to czy jest to teren miejski czy też wiejski są przede wszystkim gospodarstwa domowe generujące odpady komunalne oraz obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty turystyczne i targowiska, w których powstają odpady podobne do komunalnych. Odpady podobne do komunalnych generują także zakłady przemysłowe takie jak: „Cukrownia Strzelin”, „OSM Dagny”, „Meblo-Pax”, „Quick-Mix”, „Storsack Polska”, „MPC” i „TC” w Pęczu, „Eurogranit” w Gęsińcu, „Mc Cain Poland” i „Agropolen” w Chociwelu. Odpady przemysłowe niebezpieczne i inne niż niebezpieczne wytwarzają przede wszystkim zakłady przemysłowe, ale także tego rodzaju odpady występują w strumieniu odpadów komunalnych. W obrębie tych dwóch największych grup wyróżnia się m.in. następujące strumienie odpadów:

- Odpady organiczne (domowe odpady organiczne pochodzenia roślinnego i pochodzenia zwierzęcego ulegające biodegradacji oraz odpady pochodzące z pielęgnacji ogródków przydomowych, kwiatów domowych, balkonowych - ulegające biodegradacji),

- Odpady zielone (odpady z ogrodów i parków, targowisk, z pielęgnacji zieleńców miejskich, z pielęgnacji cmentarzy - ulegające biodegradacji),
- Papier i karton (opakowania z papieru i tektury, opakowania wielomateriałowe na bazie papieru, papier i tektura - nieopakowaniowe),
- Tworzywa sztuczne (opakowania z tworzyw sztucznych, tworzywa sztuczne - nieopakowaniowe),
- Tekstylna,
- Szkło (opakowania ze szkła, szkło - nieopakowaniowe),
- Metale (opakowania z blachy stalowej, opakowania z aluminium, pozostałe odpady metalowe),
- Odpady mineralne - odpady z czyszczenia ulic i placów: gleba, ziemia, kamienie itp.,
- Drobną frakcją popiołową - odpady ze spalania paliw stałych w piecach domowych (głównie węgla), z uwagi na udział w składzie odpadów komunalnych popiołu wyodrębniono tę frakcję jako nieprzydatną do odzysku i unieszkodliwiania innymi metodami poza składowaniem,
- Odpady wielkogabarytowe,
- Odpady budowlane - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych - w części wchodzącej w strumień odpadów komunalnych,
- Odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie domowych odpadów komunalnych.

Znaczący problem dla prawidłowego zagospodarowania zasobów przyrodniczych gminy stanowi gospodarka odpadami. Na terenie gminy nadal jedynym sposobem postępowania z odpadami bytowo-gospodarczymi jest ich gromadzenie na składowiskach. Wysypisko w miejscowości Wąwolnica posiada zezwolenie na unieszkodliwianie odpadów tylko do września 2008 roku. Składa się ono z 3 kwater, z czego jedna kwatera jest już wyeksploatowana. Do składowania odpadów wykorzystywane są wyrobiska po kopalni kruszywa, które funkcjonuje od 1989 roku. Nie posiadają one jednak izolacji gruntowej. W obrębie wysypiska odpadów brak jest dróg dojazdowych. Od roku 1997 odpady gromadzone są warstwowo w wydzielonej wałami ziemnymi kwaterze (grubość warstwy ok. 2 m), a następnie układana jest warstwa izolacyjna: gruz, ziemia, popioły. Według danych za rok 2003 ilość deponowanych odpadów w zakładzie wyniosła 9.646,4 ton, (objętość 37.609,3 m³). W 98,9% są to odpady komunalne niesegregowane.

Obecnie eksploatowana kwatera po podwyższeniu obwałowań zapewni składowanie odpadów jedynie na 2 lata. Z powodu takiej sytuacji, niezbędne wydaje się podjęcie intensywnych działań w celu budowy przez miasto i gminę samodzielnie nowego zakładu przeróbki odpadów lub w wspólnie z innymi gminami. Realizacja tej inwestycji, ma ogromne znaczenie zarówno dla jakości życia w mieście, jak i dla perspektyw pozyskania inwestorów zewnętrznych.

Na terenie miasta i gminy Strzelin prowadzona jest częściowa segregacja odpadów, co w obecnej sytuacji wydaje się być niewystarczające. Wskazane byłoby rozpoczęcie bardziej intensywnego działania w tym kierunku, dotyczy to głównie surowców wtórnych takich jak np. metale, szkło, makulatura, tekstylna, plastik.

Sieć telefoniczna

Sieć telefoniczna w Strzelinie zapewnia warunki dla aktywizacji działalności gospodarczej oraz poprawy warunków zamieszkania. Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne oraz powszechna dostępność telefonu to zarówno element tzw. „korzyści zewnętrznych” oferowanych przez gminę dla funkcjonujących podmiotów gospodarczych potencjalnych inwestorów, jak również czynnik podnoszący poziom standardu oraz warunków życia społeczności lokalnej.

Cały teren gminy podłączony jest do nowoczesnej centrali telefonicznej Telekomunikacji Polskiej S.A. mieszczącej się w Strzelinie. Sieć telefoniczna jest w stanie bardzo dobrym i nie wymaga wymiany. Z danych pozyskanych z Telekomunikacji wynika, że w gminie Strzelin jest 1850 przyłączy głównych tej sieci. Na terenie gminy swoje usługi teleinformatyczne oferuje również firma DIALOG. Sygnał do odbiorców w tej sieci jest dostarczany drogą radiową. Podłączonych jest do niej 1234 abonentów. Analizując powyższe dane wynika, że na 1000 mieszkańców przypada 329 telefonów.

Istniejąca centrala pozwala na obsługę ludności oraz firm w mieście, chociaż i w tym zakresie potrzeby przewyższają możliwości istniejącej centrali. Na wsiach jednak sytuacja jest dużo gorsza. Istnieje potrzeba rozbudowy sieci telefonicznej.

Na terenie gminy dostępne są ponadto wszystkie sieci telefonii komórkowej GSM. Powszechna dostępność telefonii komórkowej może być uznana jako pewien atut w kontekście planowanych działań zmierzających do rozwoju gospodarczego miasta i gminy.

2.4.3. Własność nieruchomości

Mienie komunalne własności miasta Strzelin stanowi obszar 220,00 ha.

Mienie komunalne obejmuje:

- 24,00 ha oddane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne,
- 90,00 ha wydierżawiane na cele rolne, składowe, handel i usługi do czasu trwałego zagospodarowania zgodnie z przeznaczeniem,
- 41,00 ha ulice, drogi
- 23,00 ha place i tereny zielone
- 12,00 ha działki budowlane
- 5,00 ha cmentarz komunalny
- 25,00 ha grunty w użytkowaniu, zarządzie i inne.

W skład mienia wchodzi obiekty:

- budynek Urzędu Miasta i Gminy,
- 3 przedszkola, jedno w użytkowaniu osoby fizycznej,
- 2 szkoły podstawowe na terenie miasta Strzelina oraz 3 szkoły podstawowe na wsi w administrowaniu Zespołu Oświaty Gminnej,
- 2 gimnazja w Strzelinie oraz 1 na wsi w administrowaniu Zespołu Oświaty Gminnej,
- 1 szkoła prywatna Liceum Ogólnokształcące „SLAVIA” – budynek i teren dzierżawiony,
- hala sportowa, basen, lodowisko sezonowe, stadion, boisko zapasowe, w administrowaniu Ośrodka Sportu i Rekreacji Gminnej,
- targowisko,
- 24 h parking samochodowy,
- Spółka Gminna Zakładu Wodociągów i Kanalizacji,
- Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego,
- wysypisko odpadów w Wąwolnicy,
- zasoby mieszkaniowe w 92 budynkach mieszkalnych w administrowaniu Zakładu

Gospodarki Mieszkaniowej, w tym wyłączną własnością gminy jest 31 budynków. Pozostałą część stanowią wspólnoty mieszkaniowe, w których gmina jest współwłaścicielem.

2.4.4. Identyfikacja problemów

Problemy przyrodnicze i ekologiczne:

1. Konieczność zachowania walorów środowiska przyrodniczego oraz przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,
2. Konieczność większej dbałości o zachowanie szaty roślinnej i zwierzęcej,
3. Lasy na obszarze gminy zajmują zaledwie 8 % powierzchni, celowe jest wprowadzenie zalesień w dolinie Oławy i Małej Ślęzy oraz zadrzewień śródpolnych w celu stworzenia powiązań ekologicznych pomiędzy obszarem chronionego krajobrazu „Wzgórza Strzelińskie”, a projektowanym parkiem krajobrazowym „Dolina Odry II”. Wskazane jest również tworzenie pasów o szerokości minimum 7 m z drzew i krzewów na odcinkach, gdzie pola orne dochodzą do cieków,
4. W celu ochrony rzeki i zlewni Oławy, Małej Ślęzy i Krynki wskazane jest doprowadzenie do pełnej kanalizacji obszaru gminy, uporządkowanie gospodarki związanej z utylizacją odpadów, ograniczenie zanieczyszczeń związanych z produkcją rolną (racjonalne stosowanie środków ochrony roślin i nawozów mineralnych), tworzenie buforowych stref roślinnych na obszarach przyległych do rzek i zbiorników wodnych, systemowa przebudowa i budowa wałów przeciwpowodziowych, wprowadzenie zakazu zabudowy terenów zalewowych.
5. Postuluje się budowę nowych zbiorników oraz przystosowanie nieczynnych zbiorników wodnych dla potrzeb retencji, rekreacji w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
6. W celu przywrócenia wysokiej jakości wód powierzchniowych oraz utrzymania i ochrony jakości wód podziemnych i racjonalizacji ich wykorzystania dla potrzeb zbiorowego zaopatrzenia w wodę do picia, hodowli ryb i celów kąpielowych, postuluje się doprowadzenie do optymalizacji zużycia wody do celów socjalno-bytowych i przemysłowych, poprawy jakości odprowadzanych ścieków komunalnych (budowa kanalizacji sanitarnej obejmującej teren całej gminy Strzelin i odprowadzenie ujętych ścieków na oczyszczalnię w Chociwelu), zmniejszenia ilości ścieków komunalnych odprowadzanych bez oczyszczania poprzez rozszerzenie zasięgu sieci kanalizacyjnej, sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń obszarowych i ścieków deszczowych na wody powierzchniowe (dotyczy tylko głównych miejscowości), opracowania i wdrożenia systemu informowania społeczeństwa o jakości wody do picia i wody w kąpieliskach,
7. Odkrywkowa eksploatacja kopalin prowadzi do deformacji powierzchni ziemi i powstawania nieużytków. Celowe jest racjonalne gospodarowanie zasobami oraz rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
8. Otoczenie opieką oczek wodnych, starorzeczy wraz z ich roślinnością i zwierzętami. Rekultywacja tych, które są częściowo zasypane lub zanieczyszczone. Dosadzanie drzew na ich obrzeżu - olch, wiązów, jesionów, wierzb. Zabezpieczenie ich przed wysychaniem, zasypywaniem. Odbudowa zdegradowanych obiektów sprzyjać będzie małej retencji,
9. W celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego, postuluje się ograniczenie niskiej emisji (likwidacja lub modernizacja lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym lub likwidacja (modernizacja) indywidualnych, wysokoemisyjnych pieców na paliwo stałe, zamiana tych

- urządzeń na bardziej sprawne, ograniczenie wielkości emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych, stosowanie urządzeń grzewczych o wysokich sprawnościach, stosowanie niekonwencjonalnych źródeł uzyskiwania energii cieplnej (wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii (biomasa, energia słoneczna, zmianę rodzajów paliwa),
10. W celu poprawy jakości i stanu terenów poprzemysłowych, postuluje się stworzenie warunków dla zagospodarowania tych terenów, rewitalizację terenów zdegradowanych działalnością przemysłową (wzrostek po górnictwie odkrywkowym, rekultywację zamykanych kwater składowiska w Wąwolnicy), sukcesywne zagospodarowywanie terenów poprzemysłowych (zwiększenie wykorzystania zrewitalizowanych terenów poprzemysłowych poprzez przywrócenie ich do obrotu gospodarczego), przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu (tam, gdzie to konieczne) w aspekcie przeznaczenia terenu zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego,
 11. Na terenie gminy ma miejsce intensywna produkcja rolnicza, co niesie ze sobą zagrożenie dla środowiska naturalnego. Powodować to może m.in. degradację gleb (zakwaszenia, zmniejszania zawartości substancji organicznej, ryzyko erozji itp.), zmniejszenie plonowania, zanieczyszczenia wód pitnych azotanami pochodzącymi z rolnictwa, degradację wód powierzchniowych i podziemnych, zwiększenie kosztów produkcji rolnej poprzez utratę naturalnych składników odżywczych, degradację krajobrazu wiejskiego (monokultury mniej odporne). Intensywne rolnictwo prowadzi także do pogorszenia bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększoną ewapotranspirację roślin o nadmiernie dużych wymaganiach wodnych. Znaczne wylesienie powoduje zmniejszenie szorstkości terenu, co prowadzi do wzrostu nadmiernych prędkości wiatru, pogłębienia strat wodnych profilu glebowym. Wprowadzanie nadmiernych ilości pestycydów poprzez złe obchodzenie się z nimi prowadzi bezpośrednio do zatrucia środowiska, zniszczenia naturalnych szkodników, ale i owadów zapylających, zatrucia wód i degradacji życia biologicznego,
 12. Należy dążyć się do wykształcenia wśród mieszkańców poczucia odpowiedzialności za jakość środowiska, poprzez wprowadzenie aktywnych form edukacji ekologicznej młodzieży i dzieci, wspieranie finansowe i merytoryczne działań z zakresu edukacji ekologicznej prowadzonej w szkołach, zapewnienie społeczeństwu niezbędnych informacji nt. stanu środowiska i działań na rzecz jego ochrony, współdziałanie władz gminnych z Centrum Edukacji i Informacji Ekologicznej, szkołami, przedstawicielami środowiska naukowego, zakładami pracy i pozarządowymi organizacjami w celu efektywnego wykorzystania różnych form edukacji ekologicznej, współdziałanie władz gminnych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i pozytywnych przykładów działań podejmowanych na rzecz jego ochrony, prowadzenie działań w zakresie edukacji ekologicznej społeczności lokalnej na terenach cennych przyrodniczo, rozwijanie międzynarodowej współpracy w zakresie edukacji ekologicznej, zwłaszcza wiedzy na temat wymagań dotyczących stanu środowiska w świetle integracji z Unią Europejską, rozszerzenie zakresu edukacji szkolnej o przyrodę gminy Strzelin, uzupełnienie programów nauczania o tematykę związaną z przyrodą gminy, kontynuowanie formuły „Dni Ziemi”,
 13. Władze gminy powinny zmierzać do rozwoju szlaków turystycznych, tras rowerowych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesująco przyrodniczo,
 14. Na terenie gminy Strzelin występują tereny, które należy poddać zabiegom rekultywacyjnym, są to m.in.:
 - nieużytki (występujące miejscowo w całej gminie),
 - dzikie wysypiska śmieci (Brożec, Chociwel, Górzec),
 - tereny zniszczone przez eksploatację górnictwem (Mikoszów, Gębczyce, Gościęcice Średnie),
 - grunty, na których prowadzono nielegalne wydobycie piasku i żwiru,
 - teren pod zamkniętą oczyszczalnią ścieków (Muchowiec).

Problemy związane z infrastrukturą techniczną:

1. Konieczne jest zwiększenie stopnia zwodociągowania gminy, tak by wszystkie miejscowości miały dostęp do sieci,
2. Na terenach wiejskich brak jest sieci kanalizacyjnej, a istniejący system wymaga również rozbudowy i modernizacji. Konieczne jest uporządkowanie na terenie gminy gospodarki ściekowej, w tym eliminacja nieszczelnych szamb i odprowadzania nie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gruntu,
3. Konieczna jest budowa kolektorów deszczowych, wraz z przyłączami oraz wymiana i modernizacja sieci istniejącej na terenie miasta i gminy Strzelin,
4. Postuluje się przeprowadzenie remontu i modernizacji urządzeń melioracyjnych,
5. Dla poprawy gospodarki odpadami, postuluje się opracowanie programu selektywnej zbiórki odpadów podlegających odzyskowi i recyklingowi (opony, oleje, odpady wielkogabarytowe, odpady zawierające azbest itp.), ponadto działania władz gminy powinny zmierzać do kompleksowej modernizacji istniejącego wysypiska w Wąwolnicy oraz rekultywacji jego kwater,
6. Za ujemne należy uznać brak nowoczesnego zakładu przeróbki odpadów,
7. Na wsiach jest słabo rozwinięta sieć telefoniczna; potrzeby miasta i gminy Strzelin przewyższają możliwości miejscowej centrali telefonicznej,
8. Zarówno na terenie miasta, jak i gminy występuje ogromny deficyt łączy internetowych, konieczne jest zwiększenie możliwości dostępu mieszkańców gminy do internetu, w tym również poprzez dostęp w miejscach publicznych, celowe jest również zwiększenie wykorzystania systemów informatycznych w administracji publicznej, jednostkach organizacyjnych gminy, szkołach itp.,
9. Brak w ostatnich latach inwestycji w budownictwie mieszkaniowym spowodował w gminie deficyt mieszkaniowy. Istniejąca infrastruktura mieszkaniowa wymaga modernizacji i remontów,
10. W gminie występują duże braki w budownictwie socjalnym przeznaczonym dla osób najuboższych,
11. Gmina nie ma rozbudowanej infrastruktury gazowej, należy dążyć do wykonania koncepcji gazyfikacji miasta i jej realizacji, co pozwoli na zlikwidowanie indywidualnych źródeł ciepła i zastosowanie gazu jako czynnika grzewczego,
12. Niewystarczająco rozwinięta sieć dróg o dobrej nawierzchni, szczególnie duże potrzeby występują w tym zakresie na terenach wiejskich,
13. Istniejące drogi o znaczeniu ponad lokalnym cechują się złym stanem nawierzchni, brakiem poboczy, chodników i innych elementów zwiększających BRD, dodatkowo drogi te przebiegają przez centra miejscowości,
14. Brak obwodnicy miasta powoduje ruch tranzytowy przez centrum.

2.5. Gospodarka**2.5.1. Struktura podstawowych branż na terenie gminy**

W 1995 roku działalność gospodarczą w gminie Strzelin prowadziło 1027 podmiotów gospodarczych, w roku 2002 było już ich 1660. W okresie od 1995 roku do 2002 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON stale rosła. Dokładne dane prezentuje tabela poniżej.

Tabela 6. Jednostki zarejestrowane w systemie REGON

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Gmina Strzelin	1027	1131	1240	1344	1457	1531	1557	1660
Miasto	798	856	954	1042	1150	1201	1176	1249

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Zarówno liczbę podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy, jak i dynamikę ich przyrostu można uznać za typowe i porównywalne z innymi gminami mającymi charakter rolniczy. Podstawowymi jednostkami gospodarczymi są firmy drobne, które w warunkach wsi, dzięki swej elastyczności odgrywają dominującą rolę. Liczba i dynamika przyrostu powinna zostać uznana za akceptowalną na tle sytuacji w regionie.

Największe skupisko działających podmiotów gospodarczych jest oczywiście jednak na terenie miasta Strzelin. Na koniec roku 2002 było ich 1249.

Porównanie liczby i klasyfikacji podmiotów gospodarki z danymi dla powiatu i województwa zestawiono w tabeli..

Tabela 7. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w KRUPGN REGON

Wyszczególnienie	ogółem	sektor		z ogółem				
		publiczny	prywatny	jednostki budżetowe	przedsiębiorstwa państwowe	spółki prawa handlowego	spółki z udziałem kapitału zagranicznego	osoby fizyczne
Województwo	295069	13319	281750	4336	103	16157	4689	226604
Powiat Strzeliński	2832	124	2708	88	-	121	45	2168
Gmina Strzelin	1660	70	1590	53	-	73	27	1235

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w KRUPGN REGON według sekcji

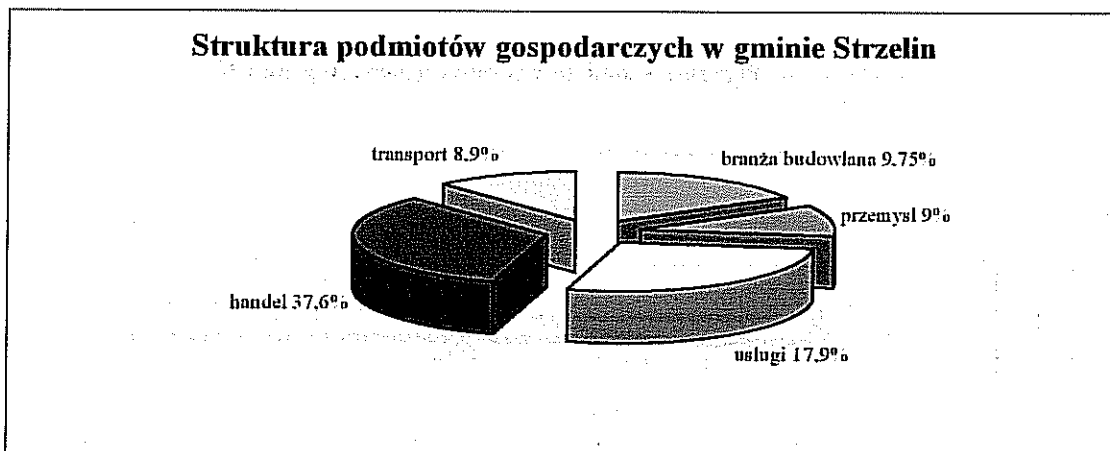
Wyszczególnienie	Ogółem	w tym					
		Przemysł	Budownictwo	Handel	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	Obsługa nieruchomości i firm; nauka	Ochrona zdrowia i opieka społeczna
Województwo	295069	28167	29932	98597	22472	53433	11977
Powiat strzeliński	2832	285	284	1051	221	329	86
Miasto i gmina Strzelin	1660	150	162	623	116	248	48

Zródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

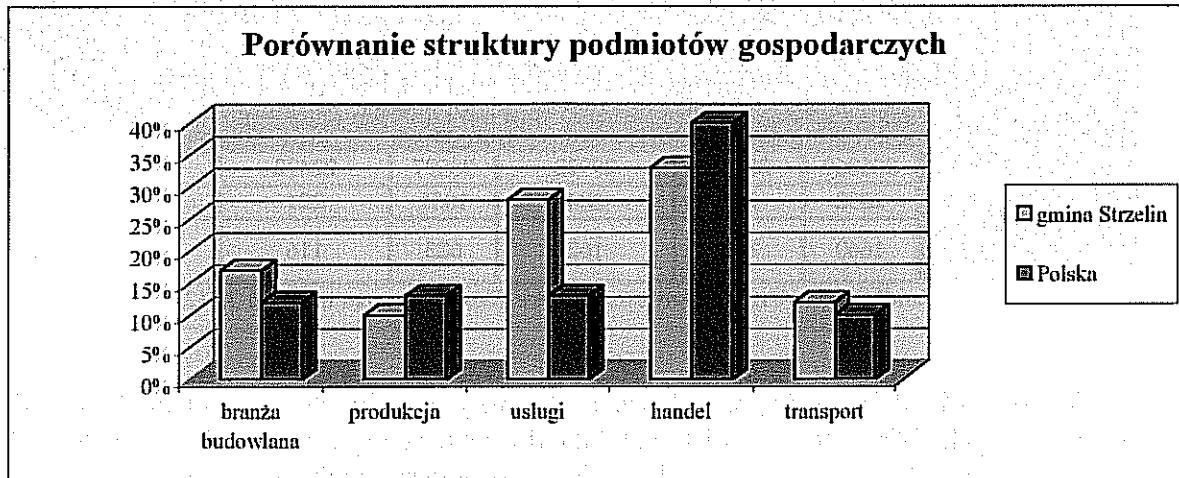
W 2002 roku działalność gospodarczą na terenie gminy Strzelin prowadziło 1660 podmiotów gospodarczych, blisko 96% z nich należała do sektora prywatnego. Świadczy to o lepszym dostosowaniu sektora prywatnego do realiów gospodarki rynkowej. Największe znaczenie w lokalnej gospodarce odgrywają małe i średnie przedsiębiorstwa. Liczba osób fizycznych działających na terenie gminy wynosiła 1235, co jest dużym odsetkiem w całkowitej liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Poza nimi zarejestrowane są 73 spółki prawa handlowego, 27 spółek z udziałem kapitału zagranicznego i 53 jednostki budżetowe. W priorytetach rozwoju gminy jest rozwój rynku pracy opartego na nowoczesnych technologiach. Jest to, bowiem warunek niezbędny do długofalowego oraz trwałego rozwoju i możliwości sprostania coraz bardziej wymagającej konkurencji.

Najdynamiczniej w gminie Strzelin rozwija się handel hurtowy i detaliczny. Stanowi on 38% wszystkich podmiotów gospodarczych. Drugie miejsce zajmują podmioty zajmujące się obsługą nieruchomości i firm, jest ich 248.

Duże nasycenie rynku podmiotami handlowymi i mniejsze podmiotami produkcyjnymi powoduje, że struktura ta jest niekorzystna. Jako pozytywne należy zaznaczyć jednak szybki rozwój firm usługowych

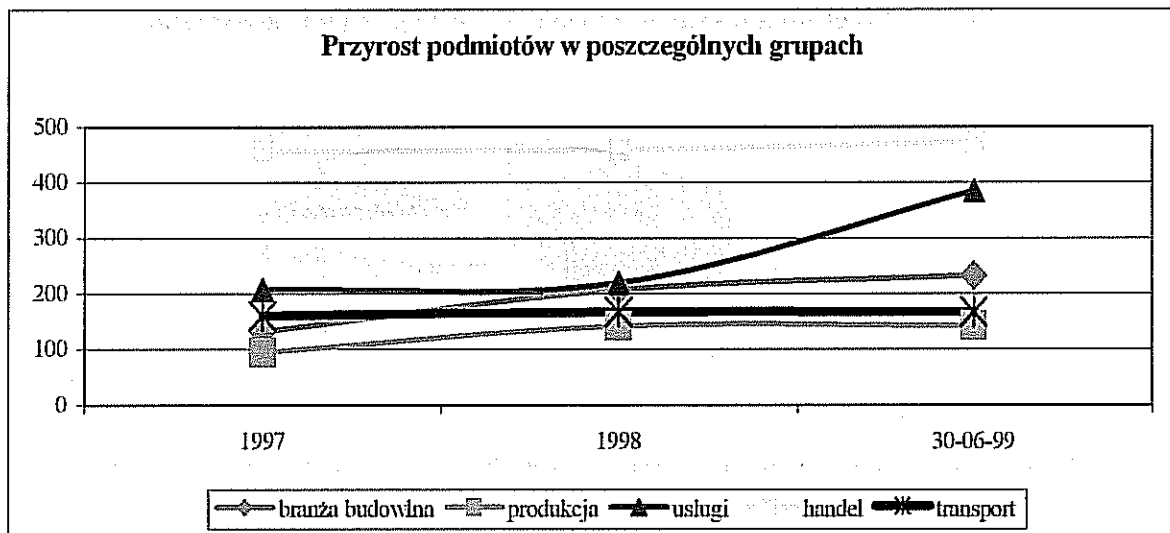
Zródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r

Korzystnie na tle kraju wygląda udział firm usługowych w Strzelinie w ogólnej liczbie podmiotów. Handel w mieście i gminie nastawiony jest wyłącznie na obsługę rynku lokalnego, nie jest realizowana działalność handlowa nastawiona na klientów spoza powiatu. Liczba podmiotów produkcyjnych jest stosunkowo niewielka, a kierunkiem charakterystycznym dla gospodarki gminy Strzelin jest eksploatacja surowców naturalnych, głównie granitu i glin ceramicznych.

Jak wynika z analizy zmian liczby podmiotów, w gminie Strzelin w ostatnich latach zanotowano przyrost łącznej liczby podmiotów o ok. 40%. Tendencja ta jest pozytywna. Jak wynika z rysunku poniżej, przyrost podmiotów miał miejsce przede wszystkim w zakresie usług i nieco mniejszy w przypadku branży budowlanej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Jako pozytywny należy również uznać fakt, że liczba podmiotów, które wyrejestrowują swoją działalność maleje. Może to świadczyć o stabilizowaniu się rynku podmiotów gospodarczych, chociaż sytuacji tej nie ułatwiają się zmieniające i niestabilne przepisy prawa dotyczące działalności gospodarczej. Powstawanie nowych firm na terenie miasta i gminy, stanowi pewną szansę dla jej życia ekonomicznego. Znaczny udział firm usługowych, budowlanych i wymiemy produkcyjnych może stanowić dość dobry punkt wyjścia do dalszego rozwoju. Zainteresowanie miasta i gminy koncentruje się wokół rozwiązania problemów związanych z rozwojem przemysłu przetwórczego i rolno – spożywczego na bazie miejscowych upraw roślinnych i sadowniczych oraz hodowli.

Warte podkreślenia są starania władz miasta i gminy Strzelin zmierzające do stworzenia dobrego klimatu dla inwestycji w tym regionie. Pierwszym krokiem ku temu była koncepcja utworzenia Strzelińskiego Parku Przemysłowego. Celem przedsięwzięcia jest poszukiwanie nowych, bardziej efektywnych i nowoczesnych kierunków rozwoju gospodarczego miasta i gminy Strzelin, z możliwością wykorzystania wsparcia finansowego z udziałem środków Unii Europejskiej. Stworzenie nowoczesnej i zgodnej z normami Unii Europejskiej oferty umożliwi przedsiębiorcom skuteczne ekonomicznie i korzystne społecznie prowadzenie działalności gospodarczej.

Konkurencyjność gospodarki jest rozumiana jako długookresowa zdolność, stającej się częścią Jednolitego Rynku Europejskiego, otwartej na świat gospodarki rynkowej, do sprostania międzynarodowej konkurencji (na rynku krajowym, unijnym, oraz krajów trzecich), a także skutecznej adaptacji do zmieniających się warunków zewnętrznych oraz osiągania szybkiego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, prowadzącego do zmniejszenia dystansu ekonomicznego, społecznego i technologicznego wobec bardziej zaawansowanych gospodarek Unii Europejskiej. Konkurencyjna gospodarka generuje relatywnie wysokie przychody z czynników produkcji oraz zapewnia wysokie zatrudnienie na trwałych podstawach. Działania prorozwojowe w zakresie wspierania konkurencyjności, wiążą się więc z tworzeniem jak najlepszych warunków prowadzenia i rozwijania działalności gospodarczej, między innymi poprzez tworzenie otoczenia prawno-instytucjonalnego sprzyjającego przedsiębiorcom oraz wspieranie inicjatyw i programów, istotnych z punktu widzenia realizowanej strategii rozwoju gospodarczego.

Czynnikami, które w przyszłości będą decydowały o konkurencyjności przedsiębiorstw i produktów ich pracy są między innymi poziom techniczny produktów i usług, uzależniony w znacznym stopniu od nowoczesności majątku trwałego, ale także od sprawności organizacyjnej i kwalifikacji kadr w podmiotach gospodarczych. Dużą rolę odegra także sposób funkcjonowania szeroko rozumianego otoczenia biznesu, rzutujący na sprawność i efektywność gospodarki oraz ścisłe powiązania przemysłu ze sferą naukowo-badawczą. Nie małą rolę odegrają również czynniki makroekonomiczne, a wśród nich stopy oprocentowania kredytów, niezbędnych dla modernizacji i rozwoju przedsiębiorstw oraz kurs złotego w stosunku do innych walut.

Działania władz miasta i gminy Strzelin polegać mają na pobudzeniu przedsiębiorczości i działalności innowacyjnej poprzez dostęp do wysokiej jakości usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu, poprzez ułatwienie możliwości finansowania inwestycji. Istotne jest również przygotowanie nowoczesnej infrastruktury dla prowadzenia działalności gospodarczej, rozwój tej przedsiębiorczości poprzez wzmocnienie powiązań między sektorem B+R a przedsiębiorstwami.

Oczekiwany efekt jest pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości i pozyskanie inwestorów zewnętrznych, a więc kreowanie nowych miejsc pracy przez zapewnienie korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Strzelińskiego Parku Przemysłowego.

Rolnictwo

Omawiając przedsiębiorczość, nie można pominąć producentów rolnych, których liczba jest znaczna na tym terenie, a kondycja finansowa niestety niezadowolająca. Główny rozwój w tym zakresie można upatrywać w dalszym poszerzaniu aktywności wśród rolników, zwiększeniu dochodowości produkcji rolnej oraz poszukiwaniu dodatkowych źródeł dochodów m.in. poprzez rozwijanie agroturystyki. Dla lokalnego rynku pracy korzystne jest też rozwijanie pracochłonnych kierunków produkcji (warzywa, owoce itp.), co umożliwi zatrudnienie bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych. Dla tego typu działań niezbędna jest stabilna polityka rolna oraz możliwość sprzedaży produktów po cenach gwarantujących rentowność takiej działalności. Wpływ rolnictwa na życie gospodarcze gminy najlepiej obrazuje porównanie liczby ludności zamieszkałej w gminie z liczbą użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych.

Tabela 9. Rolnictwo a życie gospodarcze gminy (2002 r.)

Gmina Strzelin	
Liczba mieszkańców	21 891
Użytkownicy indywidualnych gospodarstw rolnych	923
Użytkownicy w stosunku do liczby ludności	4,21%
Ludność faktycznie zamieszkała w indywidualnych gospodarstwach rolnych (i.g.r.)	6 481
Ludność zamieszkała w indywidualnych gosp. rolnych w stosunku do ogółu ludności	29,60%

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Jak wynika z powyższego zestawienia, ponad 4% społeczności lokalnej jest bezpośrednio związana z indywidualnym gospodarstwem rolnym, są to tzw. użytkownicy. Blisko 30% wszystkich mieszkańców gminy jest związana z rolnictwem indywidualnym przez fakt zamieszkiwania w indywidualnym gospodarstwie rolnym. Należy podkreślić, iż w zestawieniu niniejszym nie uwzględniono pracowników zatrudnionych w gospodarstwach (istnieje znaczna liczba gospodarstw postpegeerowskich). Oczywiście, dominujące znaczenie mają jednak gospodarstwa indywidualne.

W gminie przeciętne gospodarstwo rolne posiada powierzchnię 5,5 ha. Aż 48% gospodarstw indywidualnych ma powierzchnię nieprzekraczającą 1 ha. W Polsce natomiast wielkość średniego gospodarstwa kształtuje się na poziomie 7 ha. Jest to bardzo mało, zważywszy, że np. dokumenty dotyczące systemów przygotowawczych wejścia Polski do Unii Europejskiej mówią o gospodarstwach 30-60 ha, jako minimum sprostania realiom wolnego handlu.

Tabela 10. Gospodarstwa w gminie Strzelin 2002 r.)

Gmina Strzelin	
Powierzchnia gospodarstw indywidualnych	9 585 ha
Liczba gospodarstw indywidualnych	1800
Średnia wielkość gospodarstwa	5,5 ha

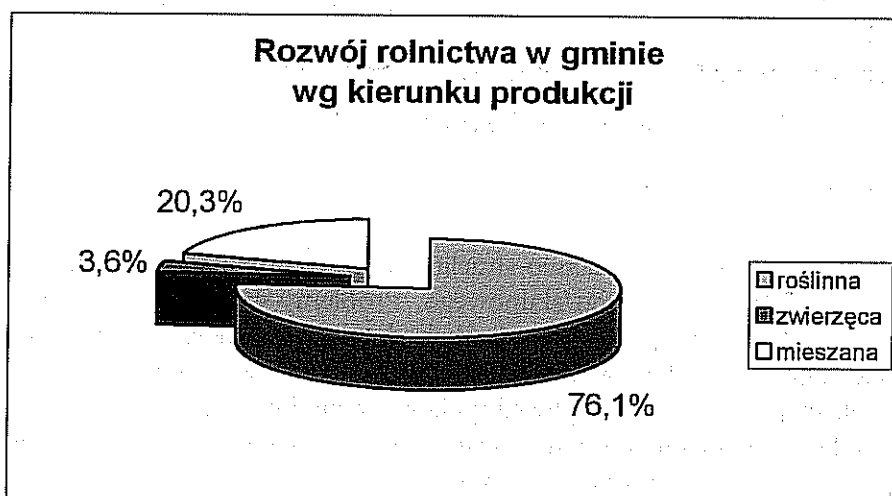
Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Intensywnej produkcji rolnej na tym obszarze sprzyjają dodatkowo korzystne dla rolnictwa warunki klimatyczne, charakteryzujące się długim okresem wegetacyjnym, dużym nasłonecznieniem i wysokimi wartościami średnich temperatur. Sprzyjający klimat i dobre gleby umożliwiają uprawę pszenicy, buraków cukrowych, rzepaku, wczesnych ziemniaków, kapusty, ogórków, pomidorów gruntowych, a także innych roślin uprawnych. Istniejąca baza magazynowa umożliwia bezproblemowy skup i zmagazynowanie pszenicy i rzepaku.

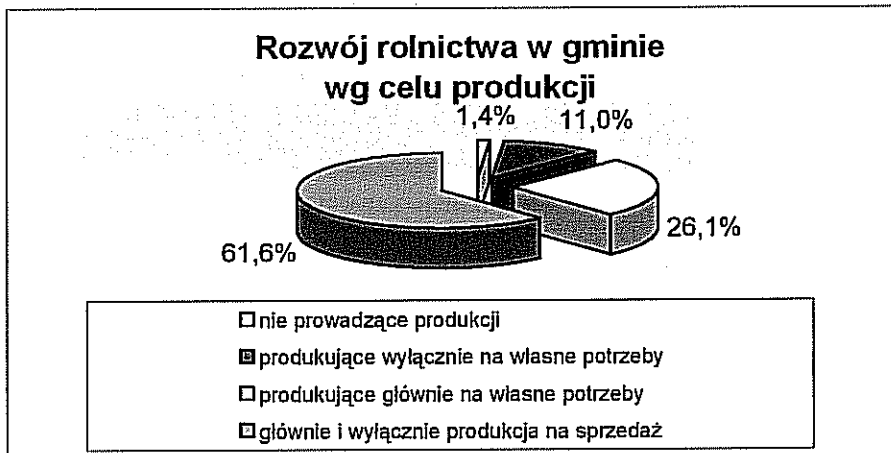
Nie bez znaczenia jest również tradycja rolnicza gminy i jej obecny stan wyposażenia w zaplecze produkcyjno – magazynowe, aktualnie niewykorzystane. Urodzajne gleby arealu rolnego, stwarzają silną podstawę rozwoju rolnictwa, z ukierunkowaniem na warzywnictwo, sadownictwo, uprawy roślin zbożowych i przemysłowych itp. oraz hodowlę.

Sąsiedztwo aglomeracji Wrocławia otwiera duże możliwości zbytu produktów rolnych. Konieczna jest budowa lokalnej marki produktów rolnych, dbałość o ich jakość oraz promocję i zbyt. Produkcja rolnicza na obszarze gminy winna być oparta na zasadach rolnictwa ekologicznego.

Niezwykle istotne jest to, iż warunki glebowe determinują w sposób wyraźny kierunki i cel produkcji rolnej.

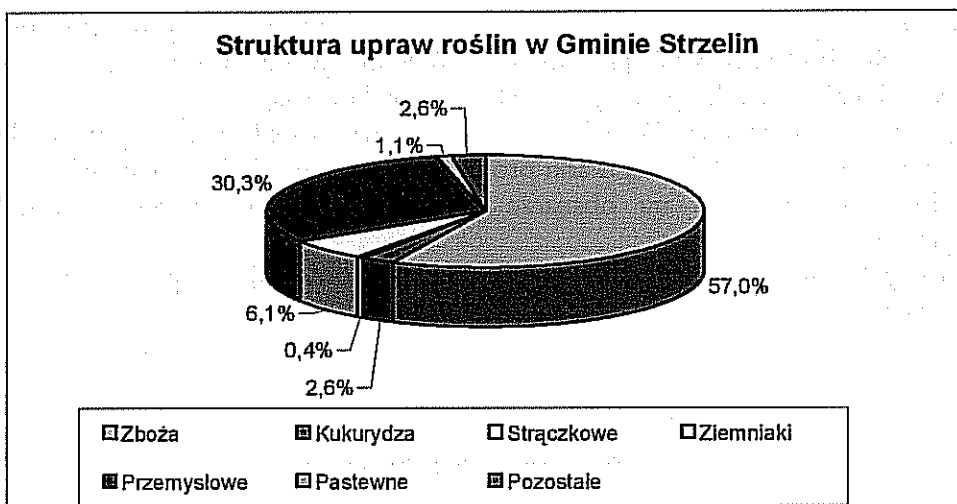

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na 31.12.2002 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na 31.12.2002 r.

Zdecydowanie największe znaczenie ma w gminie Strzelin produkcja roślinna. Stanowi ona ponad 76,1% produkcji gospodarstw.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na 31.12.2002 r.

Na tle sytuacji w kraju, rolnictwo strzeleńskie można uznać za dość silne. Główne problemy wiążą się z wydajnością systemu skupowego. Problemy wynikające z limitów skupowych oraz terminów płatności w sposób szczególny dotyczą rolnictwo reprezentowane w gminie. Oczywiście, ogólną sytuację w rolnictwie należy uznać za trudną, co nie wynika jednak ze specyfiki lokalnej, lecz z ogólnej sytuacji rynkowej kraju i recesji w rolnictwie.

W wyniku nieuchronnego zmniejszania się roli rolnictwa w gospodarce gmin i zmian następujących w społecznym podziale pracy w procesie wytwarzania żywności, wzrastać będzie popyt na usługi z zewnątrz gospodarstwa, co może zaowocować wzrostem liczby firm i przedsiębiorstw na terenach wiejskich.

Rolniczy charakter gminy Strzelin może sprzyjać rozwojowi sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz usług świadczących dla rolników (producentów). Podyktowane to jest dużymi możliwościami produkcyjnymi, a przez to łatwym dostępem przetwórstwa do bazy surowcowej.

2.5.2. Ilość osób pracujących w danych sektorach

Poniższe dane opisują sytuację odzwierciedlającą zatrudnienie w mieście i gminie Strzelin w roku 2002.

Tabela 11. Zatrudnienie w gminie i mieście Strzelin

Nazwa	Ogółem	Sektor		w tym				Na 1000 ludności
		Publiczny	Prywatny	Sektor rolniczy	Przemysł i budownictwo	Usługi rynkowe	Usługi nierynkowe	
Gmina Strzelin	4134	2167	1967	328	1437	993	1374	189
Strzelin Miasto	3380	1922	1458	7	1258	858	1247	271

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Powyższe dane wskazują, iż najwięcej osób pracuje w sektorze przemysłu i budownictwa. Prawie identyczna ilość osób jest zatrudniona przy usługach nierynkowych. Wskaźniki te odzwierciedlają taką samą sytuację zarówno w mieście, jak i w gminie Strzelin. Nieco inaczej sytuacja wygląda w sektorze rolniczym. Ułamek osób zatrudnionych w rolnictwie na terenie miasta jest bardzo znikomy, zaledwie 7 osób. W gminie, w sektorze rolniczym jest zatrudnionych 328 osób.

Ogólne informacje dotyczące gminy Strzelin, opisujące ilość osób zatrudnionych w gospodarce narodowej na przełomie lat prezentuje poniższa tabela.

Tabela 12. Ilość osób pracujących w gospodarce narodowej

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
5248	5467	5280	5200	5070	4681	4597	4134

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W latach 1995-2002 ilość osób zatrudnionych w gospodarce stale spadała. Strzelinski rynek pracy charakteryzuje się zmniejszającą się liczbą pracujących oraz bardzo niską podażą nowych miejsc pracy, której wyrazem jest spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw utrzymująca się od kilku lat. Konsekwencją tej sytuacji jest wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia.

2.5.3. Główni pracodawcy

Do wiodących firm na rynku strzelińskim należą:

- Cukrowania Strzelin – produkcja cukru, wysłotek, melasy, usługi transportowe,
- JP Kopalnia granitu Sp. z o.o.,

- STORSACK – produkcja worków „Big-Bag”,
- Quick-Mix – produkcja, handel, usługi,
- MULTILAYER PIPE COMPANY - produkcja jedno- i wielowarstwowych rur z tworzyw sztucznych, mających zastosowanie w instalacjach wewnętrznych,
- TC THERMCONCEPT spółka z kapitałem niemieckim - produkcja instalacji sanitarnych dla budownictwa mieszkaniowego (zarówno jedno- jak i wielorodzinnego),
- McCAIN POLAND sp. z o.o. – przetwórstwo ziemniaka (mrożone frytki i produkty ziemniaczane w połączeniu z innymi mrożonkami, pizza, płatki, granulaty).

W Strzelinie funkcjonują również spółdzielnie handlowo-usługowe, filie przedsiębiorstw wrocławskich, hurtownie spożywcze i przemysłowe, zakłady produkujące materiały budowlane, transport drogowy, warsztaty naprawcze o różnych profilach i branżach, firmy reklamowe i doradcze.

Bardzo ważnym elementem wpływającym na funkcjonowanie przedsiębiorstw oraz ich rozwój jest tzw. otoczenie biznesu. Do tego otoczenia można zaliczyć między innymi działalność bankową.

Banki

Na terenie Strzelina prowadzą działalność gospodarczą trzy banki:

- Powszechna Kasa Oszczędności BP Oddział w Strzelinie,
- Bank Spółdzielczy w Strzelinie,
- Bank Zachodni WBK S.A. w Strzelinie.

Bank Spółdzielczy w Strzelinie wraz z Bankami Spółdzielczymi w Przewornie i Borowie utworzyły Powiatowy Bank Spółdzielczy. Dzięki temu nastąpiło wzmocnienie kapitałowe banków, a co za tym idzie zwiększenie możliwości kredytowej, a tym samym sprawniejsze oddziaływanie na sektor rolniczy.

2.5.4. Identyfikacja problemów

Problemy natury gospodarczej dotyczące gminy Strzelin to:

1. Znaczący spadek zatrudnienia w gospodarce narodowej,
2. Duże tereny popeegierowskie, które powinny być właściwie i skutecznie zagospodarowywane,
3. Bardzo niska podaż nowych miejsc pracy,
4. Rolniczy charakter gminy, brak dobrze rozwiniętej agroturystyki,
5. Brak rozwiniętego rynku przetwórstwa rolno-spożywczego oraz systemu dystrybucji produktów rolnych
6. Niewystarczający stopień inwestycji miejscowych przedsiębiorstw w nowoczesne technologie,
7. Brak dużych zakładów pracy,
8. Ograniczone zainteresowanie inwestorów zewnętrznych i konkurencja innych gmin w pozyskiwaniu inwestorów,

9. Niewykorzystanie bliskiego sąsiedztwa aglomeracji wrocławskiej dla szerszego zbytu produktów rolniczych,
10. Stosunkowo niewielka liczba podmiotów produkcyjnych .

2.6. Strefa społeczna

2.6.1. Sytuacja demograficzna i społeczna terenu

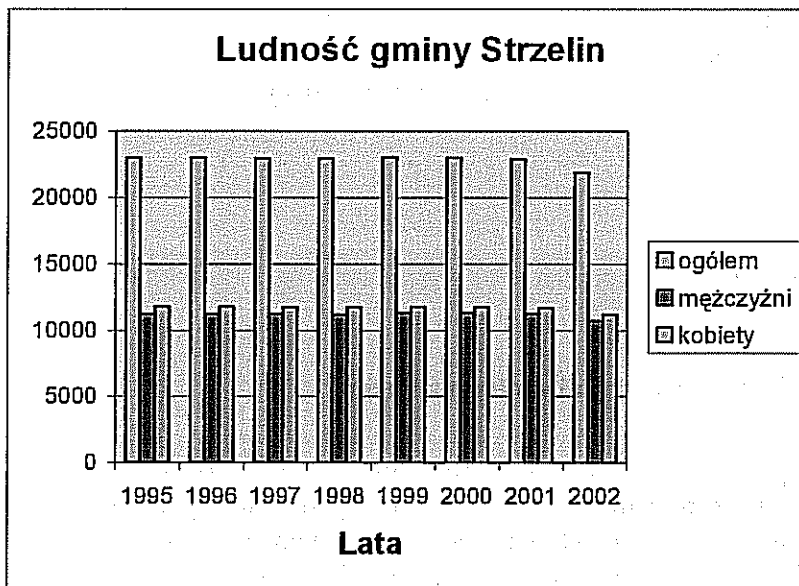
W 2002 r. liczba mieszkańców w Strzelinie wynosiła 21891, z czego 11202 stanowiły kobiety. W porównaniu z rokiem 1995 oznacza to spadek liczby ludności o 0,5 %. Współczynnik feminizacji utrzymuje się na stałym, niezbyt wysokim poziomie (104,8 kobiet na 100 mężczyzn). Gęstość zaludnienia kształtowała się na poziomie 127 osób na 1 km².

Tabela 13. Ludność gminy Strzelin w latach 1995-2002

Rok	Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania ogółem stan na 31 XII	w tym:		Małżeństwa ogółem	Urodzenia żywe ogółem	Zgony ogółem
		mężczyźni	kobiety			
1995	22996	11219	11777	122	249	226
1996	23009	11252	11757	127	223	245
1997	22949	11224	11725	109	215	209
1998	22918	11191	11727	119	229	212
1999	23023	11263	11760	124	209	223
2000	22990	11264	11726	129	203	231
2001	22911	11218	11693	105	222	218
2002	21891	10689	11202	116	171	233

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W latach 1995-1999 liczba ludności w gminie Strzelin miała tendencje mieszane. Od roku 2000 obserwowany jest jednak stały spadek liczby ludności gminy, co należy uznać za zjawisko niekorzystne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

Tabela 14. Struktura ludności w przedziałach wiekowych na tle województwa i powiatu

Wyszczególnienie	Ogółem	Przedprodukcyjny						Produkcyjny	Poprodukcyjny
		razem	0-2	3-6	7-12	13-15	16-17		
Województwo	2904694	609739	75191	111236	207582	121926	93804	1851509	443446
Powiat strzeliński	44686	10164	1246	1898	3527	2047	1446	27450	7071
Gmina Strzelin	21891	4716	577	836	1615	967	701	13766	3408

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Struktura ludnościowa w gminie nie różni się od struktury całego powiatu i województwa. Nie ma różnic w odsetku osób w wieku poprodukcyjnym.

Do głównych czynników kształtujących liczbę ludności należą przyrost naturalny i migracje.

Tabela 15. Przyrost naturalny

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Strzelin	23	-22	6	17	-14	-28	4	-62
Strzelin - miasto	-5	-39	15	8	-23	-19	7	-41

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W prezentowanych latach przyrost naturalny w mieście i gminie Strzelin ulegał zmianom. Bardzo duży skok nastąpił w roku 2002, gdzie przyrost naturalny wyniósł -62 dla gminy, a -41 dla samego miasta.

Tabela 16. Migracje ludności

Wyszczególnienie	Napływ				Odpływ					Saldo migracji na 1000 ludności
	razem	z miast	ze wsi	z zagranicy	razem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	
Województwo	30567	19735	10243	589	32669	17640	13022	2007	-2102	-0,7
Powiat strzeliński	491	278	206	7	495	240	233	22	-4	-0,1
Gmina Strzelin	213	122	90	1	279	133	130	16	-66	-0,3

Zródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Migracje ludności przedstawiają się podobnie do całego województwa i powiatu, choć ujemne tendencje migracyjne są nieznacznie mocniejsze na terenie gminy niż średnia wojewódzka i powiatowa. Miasto i gmina ma niewielkie, ale ujemne saldo migracji.

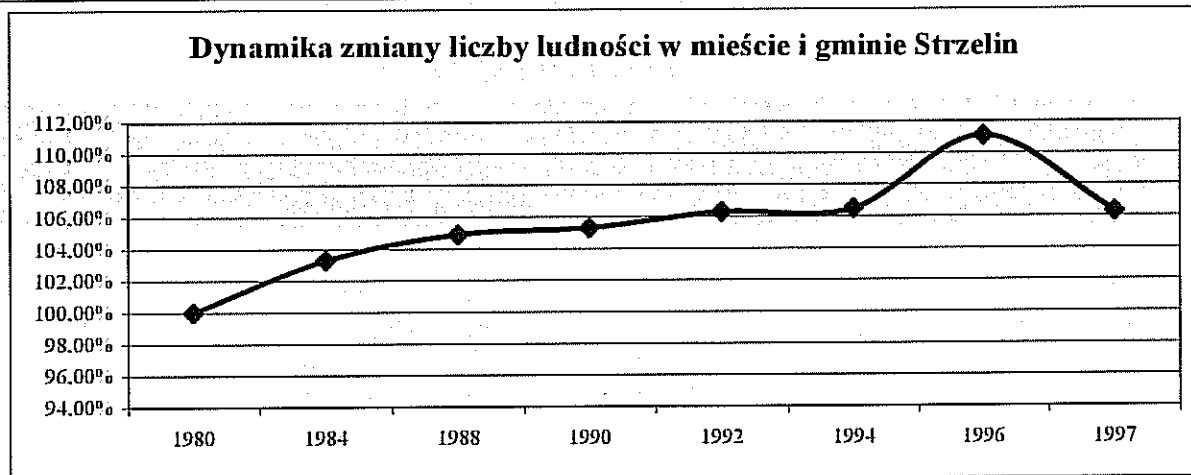
Tabela 17. Wiek ekonomiczny ludności

	Przedprodukcyjni	Produkcyjni	Poprodukcyjni
1995	6229	13462	3305
1996	6068	13584	3357
1997	5885	13630	3434
1998	5696	13806	3416
1999	5564	14024	3435
2000	5335	14201	3454
2001	5091	14363	3457
2002	4716	13766	3409

Zródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W gminie Strzelin systematycznie maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, ma to swój związek z malejącą liczbą urodzeń na tym terenie. Do roku 2001 rosła natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym, w roku 2002 liczba ta spadła jednak o 597 osób.

Poniżej na podstawie Strategii Rozwoju miasta i gminy Strzelin, została przedstawiona dynamika zmiany liczby ludności w mieście i gminie Strzelin na przełomie lat 1980-1997. Tak długi okres ocenny pozwoli wyciągnąć długofalowe prognozy i trafniejsze wnioski.

Źródło: Dane zawarte w Strategii rozwoju miasta i gminy Strzelin

Bardzo małe tempo przyrostu łącznej liczby ludności spowodowane jest niskim wskaźnikiem przyrostu naturalnego oraz ujemny wskaźnikiem salda migracji. Powyższe dane historyczne nie wskazują na możliwość istotnego zwiększenia się liczby mieszkańców w ciągu najbliższych dziesięciu lat. Z uwagi na ujemne saldo migracji raczej nieodczuwalny będzie przyrost liczby mieszkańców w związku z prognozowanym wyżym demograficznym (wejściem osób należących do wyżu z początku lat 80-tych w wiek reprodukcyjny).

W podsumowaniu można stwierdzić, iż na procesy demograficzne zachodzące w Strzelinie wpływ ma niewielki przyrost naturalny w gminie, co spowodowane jest w większym stopniu spadkiem liczby urodzeń niż wzrostem liczby zgonów. Dodatkowo efekt ten pogłębia ujemne saldo migracji, które charakteryzuje się bardzo niskim (ujemnym) wskaźnikiem (biorąc pod uwagę wskaźniki salda w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich).

Zatrzymanie tego procesu może nastąpić dopiero na początku 2010 roku, kiedy zostaną utworzone w Polsce stabilne i solidne podstawy jakościowe życia i pracy. Proces ten może jednak ulec przyspieszeniu po realizacji zamierzeń inwestycyjnych w zakresie infrastruktury technicznej i społecznej, utworzeniem nowych miejsc pracy przez inwestorów.

Ważnym czynnikiem jest także działanie na rzecz rozwoju gospodarczego gminy, tworzenie warunków do pobudzania przedsiębiorczości, realizacja inwestycji infrastrukturalnych, które zapewnią ograniczenie bezrobocia i zachęca do lokalnego inwestowania kapitału, szczególnie osób, które wyjechały w celach zarobkowych za granicę.

2.6.2. Warunki i jakość życia mieszkańców

Na terenie gminy Strzelin funkcjonują między innymi takie placówki, jak:

1. Przedszkole Miejskie przy ul. Sikorskiego 7 i przy ul. Piłsudskiego w Strzelinie
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Tadeusza Kościuszki przy ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie
3. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Bolka I Świdnickiego przy ul. Brzegowej 67 w Strzelinie
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Nieszkowicach
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Białym Kościele

6. Publiczna Szkoła Podstawowa w Kuropatniku
7. Gimnazjum nr 1 przy ul. Jana Pawła II 25 w Strzelinie
8. Gimnazjum nr 2 przy pl. 1 Maja 10 w Strzelinie
9. Gimnazjum w Kuropatniku
10. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Bohaterów Westerplatte ul. Staszica 5 w Strzelinie
11. Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej-Curie przy ul. Jana Pawła II 23 w Strzelinie
12. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 im. Tadeusza Konopińskiego w Ludowie Polskim
13. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ul. Ząbkowicka w Strzelinie
14. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczym w Skoroszowicach
15. Szkoła Podstawowa Przystosowująca ul. Ząbkowicka 30 w Strzelinie
16. Gimnazjum Specjalne ul. Ząbkowicka 30 w Strzelinie
17. Zasadnicza Szkoła Zawodowa Przystosowująca w Skoroszowicach
18. Technikum Mechaniczne Dat-Mo przy ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie
19. Policealne Studium Prawno-Administracyjne "Manager" przy pl. 1 Maja 10 w Strzelinie
20. Liceum Prywatne "Slavia" przy ul. Grota Roweckiego 1 w Strzelinie
21. Liceum "Handicap" dla dorosłych przy pl. 1 Maja 10 w Strzelinie
22. Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych MUR ul. Jana Pawła II 22 w Strzelinie
23. Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych HALMUR ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie
24. Policealne Studium Zawodowe BIOS ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie
25. Szkoła Haliny Golińskiej ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie
26. Stowarzyszenie Św. Celestyna w Mikoszowie 27
27. Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego ul. Mickiewicza 20 w Strzelinie, w skład którego wchodzi: Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Strzelinie oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Białym Kościele,
28. Szpital Powiatowy im. Oczki ul. Wrocławska 46 w Strzelinie
29. Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej (opieka w zakresie internistycznym i pediatrycznym) w Strzelinie
30. Centrum Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym "Celestyn" w Mikoszowie,
31. Niepubliczny Zakład Leczniczy "Medicus" w Strzelinie
32. 4 apteki, oraz szereg prywatnych gabinetów lekarskich
33. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
34. Powiatowa Komenda Policji
35. Strzeleński Ośrodek Kultury, w którego skład wchodzi: dom kultury, biblioteka i świetlice wiejskie
36. kościoły, kaplice i cmentarze.

Warunki mieszkaniowe

Na terenie gminy Strzelin występuje budownictwo mieszkaniowe zarówno wielorodzinne, jak i jednorodzinne. Szacuje się, że zasoby mieszkaniowe wynosiły w 2002 roku 6763 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej 464659 m². Dla miasta liczby te wynoszą odpowiednio 4123 i 253700.

Zgodnie z danymi za rok 2002 gmina Strzelin była właścicielem 92 budynków, w tym wyłączną własnością gminy było 31 budynków (pozostałe to wspólnoty mieszkaniowe, w których gmina jest tylko współwłaścicielem). Stan techniczny istniejącej infrastruktury mieszkaniowej można określić jako średni.

W okresie 1995-2002 odnotowano stały, choć różnorodny wzrost ilości mieszkań oddanych do użytku. Podobna sytuacja zachodzi w ilości izb w zasobach mieszkaniowych. Należy jednak podkreślić, że liczby te dotyczą budownictwa indywidualnego. Od 1987 roku nie prowadzono inwestycji budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego, a ostatnie budynki komunalne oddano do użytku w 1975 roku.

Tabela 18. Sytuacja mieszkaniowa w mieście i gminie Strzelin

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Liczba oddawanych mieszkań	19	35	3	16	9	17	8	42
Liczba izb	114	132	16	87	46	71	46	245
Powierzchnia	2527	2487	465	2033	1342	1759	1063	6581

Źródło: Dane Urzędu Statystycznego we Wrocławiu

W roku 2002 wybudowano ogółem 42 mieszkania, z czego 23 w mieście i 19 na wsi. Łącznie dało to 245 izb, o powierzchni całkowitej 6581 m².

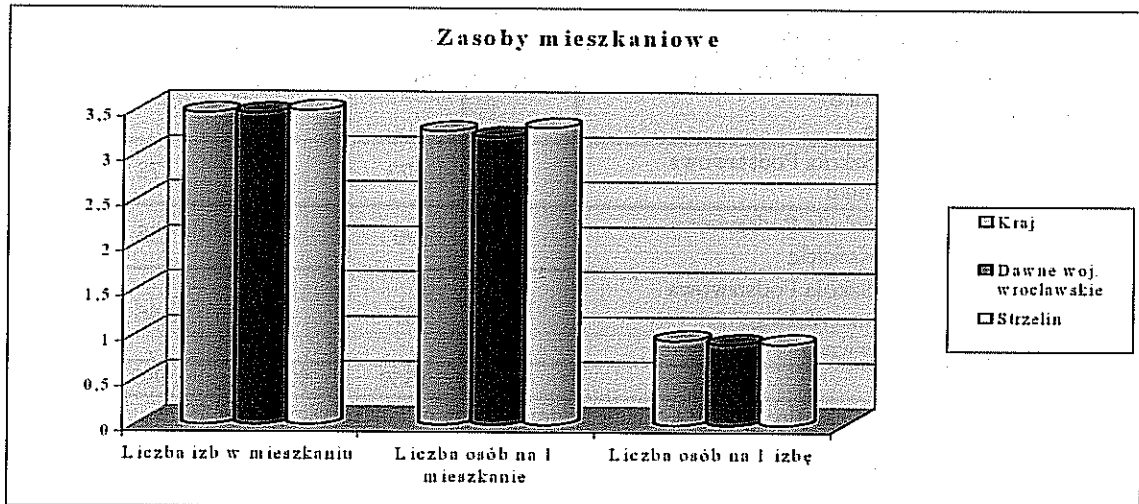
Na jedno mieszkanie w województwie dolnośląskim przypadają 3,2 osoby (kraj 3,26), w gminie Strzelin podobnie, bo 3,3. Przeciętne mieszkanie w kraju ma powierzchnię 60,86 m², w województwie dolnośląskim 60,4 m², w gminie Strzelin nieco większą – 61,6 m².

Dane dotyczące zasobów mieszkaniowych zestawiono również w formie tabeli oraz wykresu.

Tabela 19. Zasoby mieszkaniowe (2002 r.)

	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	Liczba osób na 1 mieszkanie	Liczba osób na 1 izbę
Kraj	3,46	60,86	3,26	0,94
Województwo dolnośląskie	3,46	60,40	3,20	0,90
Strzelin	3,49	61,60	3,30	0,90

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, stan na dzień 31.12.2002 r.

W Strzelinie, podobnie jak w całym kraju Sytuacja mieszkaniowa na terenie gminy nie jest dobra. Szacuje się, że deficyt mieszkaniowy wynosi około 700 – 800 mieszkań. Sytuacja ta nie jest wyłącznie wynikiem braku inwestycji, ale również poziomu zamożności społeczeństwa i braku środków na samodzielny zakup mieszkań na warunkach rynkowych.

Edukacja w gminie Strzelin

Według stanu na rok szkolny 2003/2004 na terenie gminy Strzelin działało 8 szkół podstawowych wraz z gimnazjami i 8 szkół średnich. 9 szkół o charakterze niepublicznym uzupełnia ten potencjał. Szczegółowe dane przedstawiono w tabelach poniżej.

Tabela 20. Szkoły podstawowe i gimnazja

Lp.	Rodzaj i lokalizacja obiektu	Ilość uczniów				
		Klasa „0”	Klasy 1-6	Klasy 1-3	w tym dojeżdżający	Razem
1	2	3	4	5	6	7
1.	Gimnazjum nr 1 ul. Jana Pawła II 25 w Strzelinie	-	-	267	77	267
2.	Gimnazjum nr 2 ul. Plac 1 Maja 10 w Strzelinie	-	-	637	297	637
3.	Gimnazjum w Kuropatniku	-	-	18	3	18
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. T. Kościuszki	-	657	-	229	657

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

	ul. Sienkiewicza 41 w Strzelinie					
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa nr 5 im. Bolka I Świdnickiego ul. Brzegowa 67 w Strzelinie	42	532	-	190	574
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Kuropatniku	24	173	-	78	197
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Białym Kościele	17	90	-	55	107
8.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Nieszkowicach	11	87	-	66	98
Gmina		94	1539	922	995	2555

Zródło: Zespół Oświaty Gminnej. Stan na rok szkolny 2003/ 2004

Tabela 21. Szkoły Średnie

L.p.	Rodzaj i lokalizacja obiektu	Ilość uczniów
1	2	3
1.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Bohaterów Westerplatte ul. Staszica 5 w Strzelinie	987 w tym:
	Liceum Ogólnokształcące	62
	Liceum Profilowane	93
	Technikum Zawodowe po SP	101
	Liceum Ekonomiczne po SP	98
	Technikum Handlowe po SP	44
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa po SP	31
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa po G	163
	Technikum po G	179
	Liceum Techniczne po SP	29
	Technikum Handlowe zaoczne	30
	Technikum Mechaniczne zaoczne	34
	Technikum Zawodowe po ZSZ dla dorosłych	84
	Technikum Handlowe po ZSZ dla dorosłych	39
2.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Tadeusza Konopińskiego w Ludowie Polskim	522 w tym:
	Liceum Ogólnokształcące po SP	31
	Liceum Ogólnokształcące po G	28
	Liceum Agrobiznesu po SP	77
	Liceum Profilowane	51
	Zasadnicza Szkoła Zawodowa po G	21
	Technikum po G	180
	Technikum Zawodowe po SP	54
	Liceum Ekonomiczne po SP	55
	Technikum Zawodowe dla dorosłych	25
3.	Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie ul. Jana Pawła II 23 w Strzelinie	572
4.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy ul. Ząbkowicka 30 w Strzelinie	40
5.	Szkoła Podstawowa Przystosobająca ul. Ząbkowicka 30 w Strzelinie	28
6.	Gimnazjum Specjalne ul. Ząbkowicka 30 w Strzelinie	63

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

7.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Skoroszowicach	36
8.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Przystosabiająca w Skoroszowicach	38
Razem w gminie		2286

Zródło: Starostwo Powiatowe w Strzelinie. Stan na rok szkolny 2003/ 2004

Tabela 22. Szkoły niepubliczne

L.p.	Rodzaj i lokalizacja obiektu	Ilość uczniów
1	2	3
1.	Technikum Mechaniczne DAT-MO ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie	88
2.	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych MUR ul. Jana Pawła II 22 w Strzelinie	55
3.	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych HALMUR ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie	120
4.	Policealne Studium Zawodowe BIOS ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie	34
5.	Szkoła Haliny Golińskiej ul. H. Sienkiewicza 41 w Strzelinie	30
6.	Policealne Studium Prawno-Administracyjne MANAGER ul. Plac 1 Maja 10 w Strzelinie	80
7.	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych HANDICAP ul. Plac 1 Maja 10 w Strzelinie	200
8.	I Prywatne LO SLAVIA ul. Grota Roweckiego 1 w Strzelinie	26
9.	Stowarzyszenie Św. Celestyna w Miłoszowie 27	72 w tym:
	Szkoła Podstawowa Przystosabiająca	22
	Gimnazjum Specjalne	12
	Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy dla dzieci z porażeniem mózgowym	38
Razem w gminie		705

Zródło: Starostwo Powiatowe w Strzelinie. Stan na rok szkolny 2003/ 2004

Oprócz szkoły podstawowej w Kuropatniku, która była niedawno remontowana, stan budynków pozostałych szkół według opinii Zespołu Oświaty Gminnej kwalifikuje je do remontu. Niezbędne są prace związane z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacją instalacji, ociepleniem elewacji, malowaniem wewnątrz oraz remont węzłów sanitarnych. Przeprowadzenie tych prac poprawi warunki nauki w tych szkołach. Zmodernizowane powinny zostać również pracownie komputerowe. Należy stworzyć również pracownie ze stanowiskami do nauki języków obcych. W kilku szkołach modernizacji wymagają pracownie chemii, biologii i fizyki. Wskazany jest rozwój infrastruktury placówek ukierunkowany na zaznajamianie uczniów z nowymi dziedzinami wiedzy i przystosowaniem ich umiejętności do funkcjonowania w warunkach gospodarki innowacyjnej i nowych technologii. Placówki oświatowe wymagają jednak również takich inwestycji, jak wymiana ławek, krzeseł i tablic szkolnych. Konieczna jest również

modernizacja i rozbudowa bazy sportowej, aby poprawić sprawność fizyczną młodzieży i zapewnić warunki do właściwego prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w wymiarze określonym przepisami.

W gminie jest jedno przedszkole z dwoma oddziałami - Przedszkole Miejskie w Strzelinie przy ul. Sikorskiego 7 i przy ul. Piłsudskiego. Uczęszcza do niego 259 dzieci, z czego 119 do klasy „0”. Oddziały przedszkola są także utworzone przy 4 szkołach podstawowych. Są tam tylko klasy „0” i uczęszcza do nich 94 dzieci.

Największe znaczenie dla gminy odgrywa edukacja podstawowa i gimnazjalna, gdyż ta właśnie leży w kompetencji władz lokalnych. Natomiast z punktu widzenia strategicznych kierunków rozwoju gminy, istotne znaczenie ma również nauczanie średnie. Szkolnictwo to leży w gestii władz powiatowych Biorąc pod uwagę rozwój gospodarczy istotne jest, aby kierunki kształcenia dostosowane były do potrzeb na rynku pracy. Jak uczy doświadczenie, szkoły niejednokrotnie zasilają w sposób znaczący rynek bezrobotnych. Dużym wyzwaniem dla władz jest tak pokierować systemem kształcenia na podległym im terenie, aby jak największa ilość absolwentów znalazła zatrudnienie. Bliskość Wrocławia umożliwia kontynuację młodzieży edukację na szczeblu wyższym. Związane to jest jednak zarówno z ukierunkowaniem kształcenia na takie dziedziny, które że po studiach absolwenci będą mogli znaleźć atrakcyjne zatrudnienie na lokalnym rynku pracy.

W celu zbadania powiązań pomiędzy systemem edukacyjnym a rynkiem pracy, warto przyrzeć się poniższemu zestawieniu. W jednej kolumnie zebrano zawody, w których są przygotowywani specjaliści na poziomie lokalnym, w drugiej, zawody poszukiwane, w trzeciej zaś, największe grupy zawodowe wśród bezrobotnych.

Tabela 23. System edukacyjny a rynek pracy

Kształcenie	Zapotrzebowanie na rynku	Główne grupy bezrobotnych
Technik ekonomista		
Technik rolnik	Murarz	Sprzedawca detaliczny
Technik handlowiec	Tynkarz	Referent ekonomista
Technik agrobiznesu	Spawacz	Krawiec odzieży lekkiej
Technik ochrony środowiska	Ślusarz	Robotnik budowlany
Mechanik pojazdów i operator maszyn rolniczych	Glazurnik	niewykwalifikowany
Krawiec	Elektryk	Kierowca ciągnika
Ogrodnik	Elektromonter	Ogrodnik
Ślusarz	Obsługa koparek, ładowarek	Rolnik
Stolarz	Szwaczka	Mechanik samochodowy
Piekarz, ciastkarz, kucharz		
Murarz		

Źródło: Zespół Oświaty Gminnej, stan na dzień 31.12.2003 r.

Istnieją, zatem grupy zawodowe edukowane w lokalnych szkołach średnich, które jednocześnie są licznie reprezentowane wśród bezrobotnych. Konieczne jest zatem zapewnienie właściwego ukierunkowania systemu edukacji na kształcenie absolwentów, którzy są poszukiwani na rynku pracy.

Kultura i sport

Rozpowszechnianiem kultury na terenie całej gminy, zajmuje się Strzeleński Ośrodek Kultury. Mieści się w dawnej kaplicy Św. Jerzego (XIV w.). W jego skład wchodzi również:

1. Biblioteka Publiczna, ul. Mickiewicza 4, oraz filia w Nowolesiu
2. świetlice wiejskie – 19 placówek na terenie gminy

Wspólny wysiłek animatorów życia kulturalnego i środowisk twórczych w gminie zaowocował zorganizowaniem wielu imprez, w tym również o charakterze ponadlokalnym. Można znaleźć wśród nich ofertę imprez muzycznych, plastycznych, okolicznościowych, festynów, wystaw, wernisaży i turniejów. W Ośrodku działa wiele zespołów amatorskich w tym m.in.:

- Strzeleńska Orkiestra Dęta,
- teatr „Infidelium”.

Stale zajęcia prowadzą warsztaty plastyczne, aktorsko-muzyczne, sekcje rękodzieła artystycznego, szachowa i brydżowa. Ośrodek zatrudnia również instruktorów zespołu tanecznego i chóru działających w szkołach. Prowadzi także spotkania filozoficzne, studio piosenki, młodzieżowy klub EURO-POWIAT, zajęcia „Zośki”, „break dance”, naukę gry na instrumentach klawiszowych i gitarze. W czternastowiecznych wnętrzach kaplicy ma siedzibę miejsce galeria „Skalna”, w której każdego miesiąca odbywają się wystawy sztuki współczesnej. Galeria prezentuje malarstwo, grafikę, rysunek, rzeźbę, szkło uznanych twórców polskich i zagranicznych. W starych, kamiennych piwnicach ośrodka ma swoją siedzibę klub muzyczno-literacki „Dziupła”.

W maju 1995 roku wskutek zmian organizacyjnych, nastąpiło połączenie Biblioteki Miejskiej ze Strzeleńskim Ośrodkiem Kultury.

Sieć bibliotek publicznych na terenie miasta i gminy tworzą:

- Biblioteka Miejska
- filia biblioteczna w Nowolesiu
- 6 bibliotek szkolnych
- Biblioteka Pedagogiczna

Biblioteka miejska w 2003 roku miała 3777 czytelników, natomiast filia w Nowolesiu 121, co łącznie daje sumę 3898 czytelników. Działalność merytoryczna Biblioteki Miejskiej polega również na sprowadzaniu i wypożyczaniu ludziom niepełnosprawnym książek „mówionych”, dostarczaniu książek do domu ludziom chorym i niepełnosprawnym, sprowadzaniu systemem międzybibliotecznym książek studentom, telefonicznej rezerwacji książek, prowadzeniu lekcji bibliotecznych dla przedszkoli i szkół, organizowaniu różnego rodzaju wystaw, konkursów, spotkań okolicznościowych oraz wieczorków z bajką i poezją. W ramach popularyzacji czytelnictwa planuje się otwieranie nowych punktów bibliotecznych.

Krzewieniem kultury fizycznej i turystyki na terenie miasta i gminy zajmuje się Ośrodek Sportu i Rekreacji. Ośrodek dysponuje halą sportową, basenem kąpielowym, siłownią, pokojami gościnnymi, zespołem boisk położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Parku Miejskiego, oraz budynkiem administracyjno – klubowym. Dysponuje również Ośrodkiem Wypoczynku

Świątecznego w Białym Kościele, na terenie, którego zlokalizowane są domki kempingowe (100 miejsc) i pole namiotowe. Ośrodek położony jest na skrzyżowaniu malowniczych tras wędrówek pieszych i rowerowych, nad sztucznym zbiornikiem wodnym o powierzchni 26 ha, stwarzającym dogodne warunki dla wędkarstwa. Dostępny jest również sprzęt pływający, kajaki, rowery wodne. Można skorzystać również z usług prywatnej szkoły jazdy konnej. Ośrodek posiada także bazę gastronomiczną.

Na terenie gminy działają kluby sportowe:

1. Klub Sportowy „Strzelinianka” sekcja piłki nożnej,
2. TKS „Granit” sekcja tenisa stołowego,
3. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej (TKKF) kulturystyka,
4. Sekcja łucznicza, podnoszenie ciężarów, działają w ramach Stowarzyszenia „Strzelec”,
5. Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Strzelec”, Strzeliński Klub TAEKWON-DO,
6. Ludowe Zespoły Sportowe sekcji piłki nożnej,
7. Klub Jeździecki „Dragon” w Ludowie Polskim,
8. Uczniowski Klub Sportowy „Piątka” działający przy Szkole Podstawowej nr 5 w Strzelinie, sekcja tenisa stołowego,
9. Klub Karate.

Pomimo tak rozbudowanej oferty kulturalno-rekreacyjnej, stosunkowo duży odsetek mieszkańców miasta nie wykazuje zainteresowania uczestnictwem w organizowanych imprezach i zajęciach. Jest to zatem wyzwaniem dla dalszej działalności w kierunku aktywizacji społeczności lokalnej i jej uczestniczenia w działaniach kulturalnych i rekreacyjno-sportowych na terenie gminy. Bliskość Wrocławia i jego placówek kulturalnych stwarza zarówno możliwość upowszechniania oferty instytucji kultury szczebla regionalnego jak i zainteresowania mieszkańców aglomeracji wrocławskiej ofertą kulturalną gminy oraz rozwoju funkcji rekreacyjno-turystycznych, które przyczynić się mogą do powstawania nowych miejsc pracy.

Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna dla mieszkańców gminy realizowana jest przez m.in:

- Szpital Powiatowy im. Oczki ul. Wrocławska 46 w Strzelinie,
- Niepubliczny Zakład Leczniczy "Medicus" w Strzelinie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego ul. Mickiewicza 20 w Strzelinie, (w skład którego wchodzi: Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna w Strzelinie, oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia w Białym Kościele),
- Niepubliczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Strzelinie (opieka w zakresie internistycznym i pediatrycznym),
- Centrum Rehabilitacji Dzieci z Porażeniem Mózgowym "Celestyn" w Mikoszowie,
- Indywidualne praktyki lekarzy i specjalistów,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Stomatologiczna ul. Gómicza 1a, w Strzelinie,
- Gabinety Stomatologiczne.

Na terenie gminy Strzelin działają cztery apteki.

Tabela 24. Dostępność lekarzy i personelu medycznego w gminie oraz w województwie dolnośląskim (czerwiec 2004 r.)

Liczba ludności przypadająca na 1 osobę	Województwo dolnośląskie	Gmina Strzelin
Lekarza medycyny	354	560
Lekarza stomatologa	1 758	3 278
Pielęgniarkę	159	143

Źródło: Dane Urzędu Miasta i Gminy w Strzelinie, stan na dzień 30.06.2004 r.

Podkreślić należy jednak, że baza medyczna na terenie gminy jest w złym stanie technicznym, wymagającym ciągłych remontów dostosowawczych lub budowy nowych obiektów dla służby zdrowia. Baza sprzętowa, jaką dysponuje lokalna służba zdrowia nie spełnia standardów wyposażenia poradni specjalistycznych.

Porządek publiczny

W Strzelinie ma siedzibę Powiatowa Komenda Policji. Swoim zasięgiem obejmuje obszar całego powiatu. W strukturze organizacyjnej Komendy Powiatowej mieszczą się Rewiry Dzielnicowych w Borowie, Kondratowicach, Przewornie i Wiązowie. Na terenie miasta Strzelina działa Rewir Dzielnicowych w Strzelinie.

Poniżej w tabeli, przedstawiono dochodzenia i śledztwa wszczęte oraz przestępstwa stwierdzone w latach 2002-2003 w powiecie strzelińskim.

Tabela 25. Charakterystyka pracy Policji

	Dochodzenia wszczęte		Przestępstwa stwierdzone		Wykrywalność	
	2002	2003	2002	2003	2002	2003
Powiat strzeliński	1138	1151	1511	1637	714	765

Źródło: Dane Powiatowej Komendy Policji

Najczęściej występującymi przestępstwami w powiecie były kradzieże mienia, kradzieże z włamaniami, uszkodzenia ciała. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę najczęściej występujących przestępstw, stwierdzonych w powiecie według kategorii.

Tabela 26. Charakterystyka przestępstw

Przestępstwa	2002	2003
Zabójstwa	1	0
Kradzieże mienia	236	214
Kradzieże samochodów	7	9
Kradzieże z włamaniem	285	236
Rozboje	46	65
Uszkodzenia ciała	45	36
Falszerstwo (krym.)	36	113

Zródło: Dane Powiatowej Komendy Policji

Ochrona przeciwpożarowa

W Strzelinie siedzibę ma Państwowa Straż Pożarna, ponadto na terenie gminy działa Ochotnicza Straż Pożarna, mająca swoje jednostki w miejscowościach: Nieszkowice, Nowolesie, Brożec, Kuropatnik, a także jednostka OSP przy Cukrowni Strzelin.

W PSP w roku 2000 zatrudnionych było 34 strażaków, w OSP pracowało natomiast 850 osób. W strukturze pożarów według miejsca powstania zdecydowanie dominowały pożary upraw i obiektów mieszkalnych. Do głównych przyczyn powstawania pożarów należy zaliczyć nieostrożność osób oraz podpalenia umyślne, a na terenach wiejskich w dalszym ciągu obserwowane jest wypalanie łąk i ściernisk. Coraz większym problemem stają się również zagrożenia wynikające z braku właściwej konserwacji przewodów dymowych.

2.6.3. Rynek pracy i bezrobocie

Szczególnie dotkliwym aspektem zachodzących przemian społecznych i gospodarczych na terenie miasta i gminy Strzelin jest zjawisko bezrobocia.

Strzelinski rynek pracy charakteryzuje się spadającą liczbą pracujących oraz bardzo niską podażą nowych miejsc pracy, której wyrazem jest spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (utrzymująca się od kilku lat). Konsekwencją takiej sytuacji jest wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Sytuacji tej nie poprawiły jak na razie nowe inwestycje oraz działania ukierunkowane na pozyskiwanie nowych inwestorów i sprzyjanie aktywności gospodarczej. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy na koniec czerwca 2004 roku w mieście i gminie Strzelin zarejestrowanych było 2410 bezrobotnych, w tym z prawem do zasiłku 380. Liczba ta jest nieco wyższa niż na koniec 2003 roku (2363) i 2002 roku (2407). Wskaźnik

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

bezrobocia (stopa bezrobocia) wyliczony, jako stosunek liczby bezrobotnych do osób czynnych zawodowo wynosił na koniec czerwca 2004 roku dla kraju – 19,5%, dla województwa dolnośląskiego – 23,1%, w powiecie strzelińskim – 31,4% (brak danych dla miasta i gminy Strzelin). Odpowiednie zestawienie prezentuje poniższa tabela.

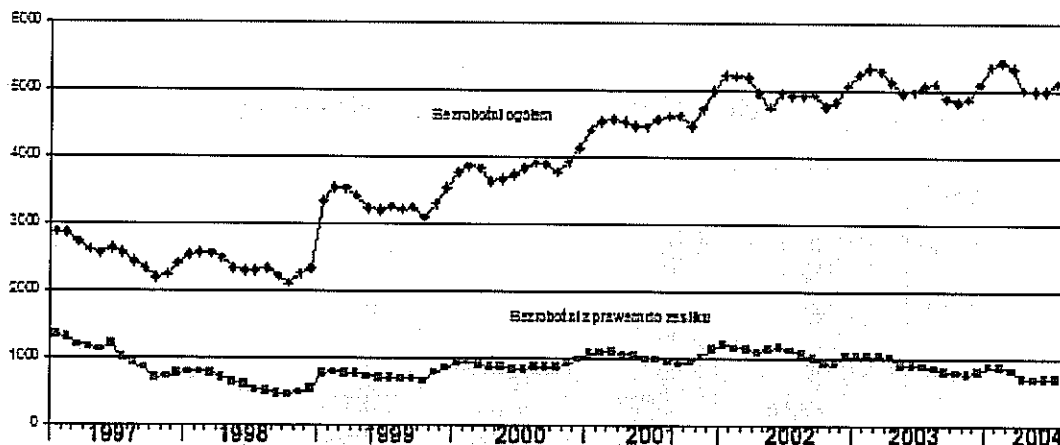
Tabela 27. Bezrobotni

	Miasto i Gmina Strzelin	Powiat strzeliński	Województwo dolnośląskie	Polska
Liczba bezrobotnych	2.410	5.002	266.300	3.071.200
Stopa bezrobocia	brak danych	31,4%	23,1,0%	19,5%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy, stan na dzień 30.06.2004 r.

Wzrost bezrobocia w gminie Strzelin jest odzwierciedleniem jego poziomu w całym powiecie strzelińskim. Po znacznym wzroście liczby osób bezrobotnych w roku 1999, związanym z przyłączeniem w struktury powiatu gminy Przeworno, bezrobocie z roku na rok powoli, ale systematycznie wzrasta. Jego spadek notowany jest tylko w okresie wiosenno – letnim, co związane jest z sezonowością pracy w budownictwie i rolnictwie. Znaczny wzrost przypada natomiast na okres jesienno – zimowy, szczególnie na miesiące grudzień i styczeń. Szczegóły przedstawia poniższy wykres.

Liczba bezrobotnych w PUP Strzelin w latach 1997 - 2004

Nieco inaczej kształtuje się sytuacja wśród bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. Po początkowym, systematycznym (od 1999 roku) wzroście liczby osób w tej grupie bezrobotnych, zaczyna ona spadać od 2002 roku. Spowodowane jest to zmianami przepisów dotyczącymi warunków otrzymania zasiłku oraz wciąż wzrastającą grupą osób bezrobotnych, którym coraz trudniej powrócić dłużej na rynek pracy i spełnić warunki do przyznania zasiłku.

Bezrobotni miasta i gminy Strzelin stanowią około 50% ogółu bezrobotnych powiatu, co odpowiada ogólnej proporcji liczby ludności gminy Strzelin do liczby ludności powiatu. Jak

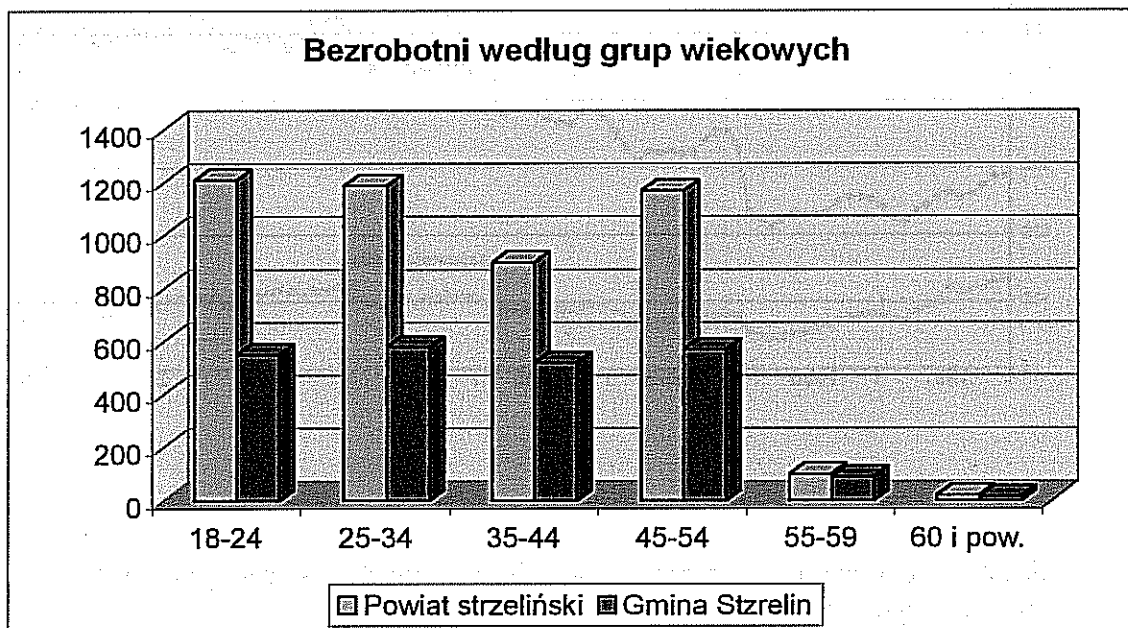
widać, wskaźnik bezrobocia w powiecie jest dużo większy niż średnio w kraju oraz wyraźnie większy niż w województwie. Już na wstępie można zatem sformułować tezę, iż bezrobocie w gminie jest problemem naczelnym, wymagającym pilnych rozwiązań.

Liczba osób pozostających bez pracy ustalana jest na podstawie rejestrów prowadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy. Faktyczna liczba bezrobotnych jest jeszcze większa, gdyż nie rejestruje się osób posiadających gospodarstwa rolne powyżej 2 ha przeliczeniowych, a 2 hektarowe gospodarstwo w większości wypadków nie zabezpiecza potrzeb rodziny. Na wsi obserwowane jest również duże bezrobocie ukryte.

Ważnym elementem w analizie problemu bezrobocia na terenie gminy Strzelin jest jego kształtowanie się w zależności od wieku osób pozostających bez pracy. Niekorzystnie kształtuje się struktura wiekowa bezrobotnych. Zdecydowanie dominującą grupą jest młodzież w wieku 18-24 lat, dużo bezrobotnych jest także pośród osób w wieku 25-34 i 45-54 lat, wśród których bezrobocie w ostatnich latach znacznie wzrosło. Wzrost bezrobocia w grupie osób młodych 18-34 lata spowodowany jest kilkoma czynnikami. Należy do nich zaliczyć trwający od kilku lat wyż demograficzny wśród osób kończących szkoły, niedostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku pracy, oraz niechęć pracodawców do zatrudniania pracowników niedoświadczonych lub z krótkim stażem zawodowym.

Niepokojącą sytuację można zaobserwować także w grupie wiekowej 45-54 lata, w której w porównaniu do lat poprzednich znacznie wzrosła liczba bezrobotnych. Zjawisko to spowodowane jest przede wszystkim brakiem posiadania przez te osoby umiejętności ponownego powrotu na rynek pracy. Nie potrafią one przystosować się do nowej sytuacji na rynku pracy, związanej z potrzebą dużej aktywności w poszukiwaniu zatrudnienia, a także przekwalifikowaniem. W związku z powyższym szansa na zatrudnienie spada.

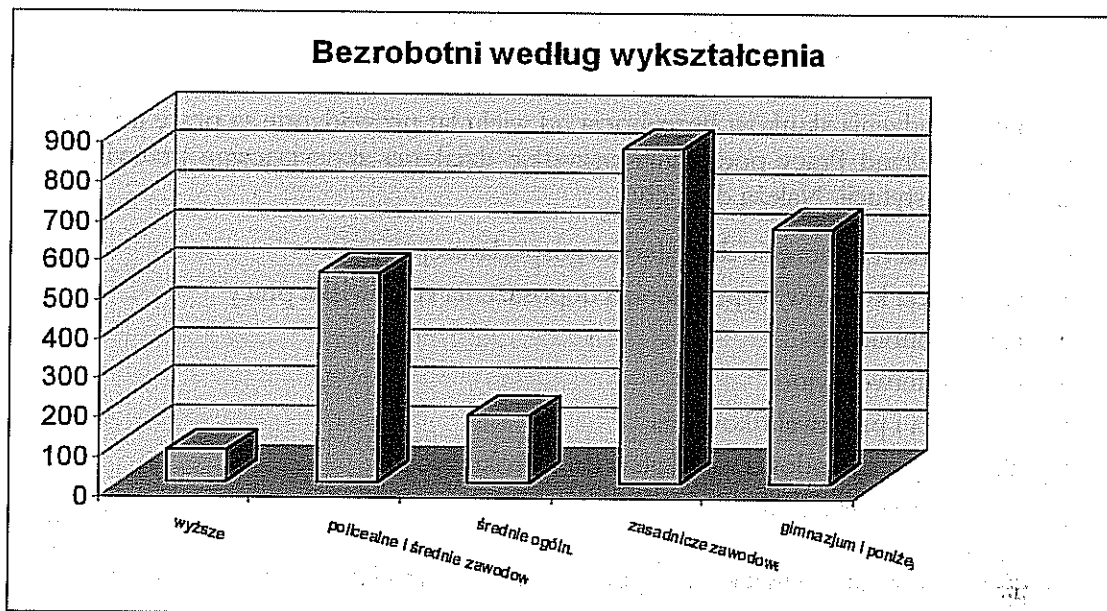
Najmniej bezrobotnych jest w wieku przedemerytalnym (55-64 lata). Tak mała liczba w tym przedziale wynika z faktu, że większość osób nabyła prawa do pobierania zasiłków i świadczeń przedemerytalnych lub rent. Strukturę wieku bezrobotnych na koniec czerwca 2004 roku prezentuje rysunek poniżej.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy, stan na dzień 30.06.2004 r.

Istotnym czynnikiem w analizie bezrobocia jest kształtowanie się tego zjawiska w zależności od posiadanego wykształcenia przez osoby bezrobotne, które przedstawia poniższe zestawienie danych statystycznych.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy, stan na dzień 30.06.2004 r.

Zwraca uwagę stosunkowo duży odsetek bezrobotnych posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe. Wydaje się, iż sytuacja taka może być spowodowana niedostosowaniem systemu szkolnictwa zawodowego do wciąż wzrastających potrzeb rynku pracy oraz dużą trudnością w przekwalifikowywaniu i zdobywaniu nowych umiejętności przez osoby o takim wykształceniu. Dodatkowo problem ten pogłębia wiek tych osób i często zdobyte w minionym okresie pracy zawodowej złe nawyki. Niepokojącą sytuację widać także wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, oraz policealnym i średnim zawodowym. O ile w pierwszej grupie bezrobotnych tak dużą ilość osób pozostających bez pracy można tłumaczyć zbyt niskimi kwalifikacjami, w przypadku drugiej grupy może być to uwarunkowane również błędami systemu szkolnictwa.

Trudna sytuacja występuje na terenach wiejskich, gdzie znaczna ilość osób została bez pracy po likwidacji Państwowych Gospodarstw Rolnych. Osoby te dużo gorzej przystosowują się do nowych warunków panujących na rynku pracy. Większość ludzi zatrudnionych w byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych, po ich likwidacji skorzystało z możliwości przejścia na wcześniejsze emerytury lub, ze względu na zły stan zdrowia, otrzymują renty. Pracownicy PGR w wieku produkcyjnym częściowo zostali zatrudnieni przez nowych właścicieli lub dzierżawców majątków państwowych, a także znaleźli pracę poza rolnictwem.

Analiza problemu bezrobocia w gminie Strzelin uwzględniająca wyżej opisane problemy wskazuje, iż głównymi czynnikami powodującymi bezrobocie są:

- Niska konkurencyjność miasta wyrażająca się ograniczonym napływem kapitału zagranicznego, inwestycji prywatnych oraz ujemnymi migracjami ludności

- Kryzys koniunkturalny znacznej części przedsiębiorstw, wynikający z opóźnień restrukturyzacyjnych, globalizacji procesów gospodarczych, wysokich kosztów produkcji, mało sprawnej organizacji pracy oraz przestarzałej techniki
- Wysoka podaż młodzieży wchodzącej na rynek pracy z wyżu demograficznego lat 70-tych
- Problemy makroekonomiczne kraju, które nie rozwiązują lokalnego (strzelińskiego) problemu bezrobocia
- Mała elastyczność kształcenia w szkolnictwie średnim

Dla łagodzenia skutków bezrobocia od wielu lat prowadzone są prace interwencyjne i roboty publiczne. Urząd Pracy podejmuje wszystkie działania aktywizacyjne przewidziane prawnie dla tego typu instytucji. Należą do nich:

- dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy
- roboty publiczne
- prace interwencyjne
- szkolenia i przekwalifikowania
- aktywizacja zawodowa młodzieży do 25 roku życia
- refundacja składki ZUS

Podsumowując sytuację na rynku pracy w Strzelinie kształtuje się znacznie gorzej, niż przeciętna zarówno regionalna, jak i ogólnokrajowa. Liczba bezrobotnych w ciągu analizowanych trzech lat uległa wzrostowi. Proporcjonalnie największy jest udział bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym i gimnazjalnym, ale stosunkowo duży jest również odsetek osób z wykształceniem średnim zawodowym, co może świadczyć o niewłaściwej strukturze szkolnictwa średniego zawodowego.

Należy stwierdzić, iż bezrobocie w gminie Strzelin przybrało poziom niebezpieczny dla jej gospodarczego funkcjonowania. Całkowite rozwiązanie problemu bezrobocia nie leży jednak w możliwościach pojedynczej gminy. Istotne znaczenie przy aktywizacji bezrobocia odegrać może proponowana przez władze gminy koncepcja utworzenia Strzelińskiego Parku Przemysłowego. Powinna ona wywrzeć pozytywny wpływ na spadek bezrobocia w regionie.

2.6.4. Pomoc społeczna

W Strzelinie działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który prowadzi, zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej, działania mające na celu zabezpieczenie bytu socjalnego osobom najbardziej potrzebującym.

Zadania pomocy społecznej obejmują:

- Zadania własne gmin
- Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym
- Zadania zlecone

Działalność Ośrodka koncentruje się głównie na:

- Rozpoznaniu sytuacji socjalno-bytowej osób i rodzin wymagających pomocy,
- Analizie i ocenie sytuacji życiowej osób bezrobotnych,
- Określeniu potrzeb i ustaleniu planu zaspokajania występujących potrzeb w poszczególnych środowiskach,
- Przyznawaniu i wypłacaniu określonych świadczeń,
- Współpracy i koordynacji działań organizacji społecznych w zakresie zaspokajania potrzeb występujących w środowisku,
- Udzielaniu pomocy w postaci pracy socjalnej i poradnictwa
- Aktywizowania tej grupy społecznej do samodzielnego funkcjonowania w nowych warunkach gospodarki rynkowej.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych i w formie świadczeń pieniężnych dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób wymagających tej pomocy.

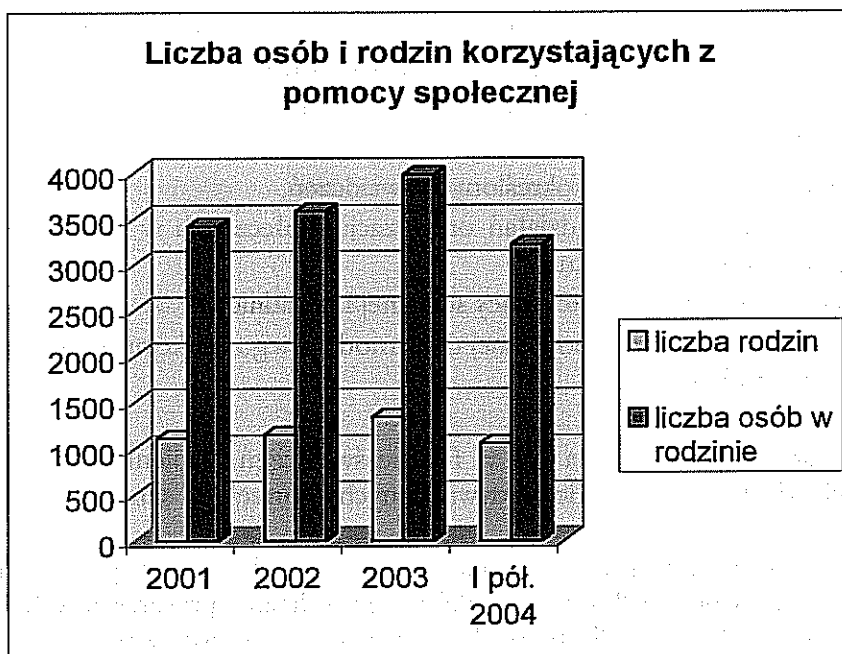
Ogólna tendencja związana z udzielaną pomocą jest niestety jednoznacznie wzrostowa. Dotyczy to zarówno wielkości wydatków, jak i liczby przyznawanych świadczeń z opieki społecznej. Dane dotyczące liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej prezentuje poniższa tabela.

Tabela 28. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej

	2001	2002	2003	I pół. 2004
Liczba rodzin	1133	1149	1342	1055
Liczba osób w rodzinie	3416	3577	3975	3213

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Udział ludności objętej pomocą społeczną jest bardzo duży, i co gorsza stale rośnie. W 2001 roku pomocą objętych było 1113 rodzin, w roku 2002 1149, w roku 2003 1342, a więc wzrost o 193 osoby w porównaniu do roku poprzedniego. W pierwszym półroczu roku 2004 liczba ta wynosi już 1055.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela 29. Powody przyznawania świadczeń

Powody przyznawania pomocy	Liczba rodzin			
	2001	2002	2003	I pół. 2004
Bezrobocie	674	762	868	675
Potrzeba ochrony macierzyństwa	87	89	97	75
Niepełnosprawność	231	238	277	158
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych	246	165	178	33
Rodziny niepełne	130	91	151	124
Rodziny wielodzietne	79	40	40	11
Alkoholizm	13	13	13	-
Bezdomność	-	7	8	5
Długotrwała choroba	166	159	186	94
Kłęska żywiołowa	-	-	69	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	-	6	8	5

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

W analizowanym okresie nadrzędnym problemem w gminie jest bezrobocie. Z powodu braku pracy zarobkowej duża część rodzin zmuszona jest korzystać z pomocy społecznej. Wydatki na pomoc społeczną łącznie z utrzymaniem ośrodka i dodatkami mieszkaniowymi, w omawianych latach, kształtują się na podobnym wysokim poziomie. W roku 2001 wynosiły one 3.881.286 zł, w 2002 roku – 4.114.246 zł, w 2003 roku – 3.920.690 zł, natomiast w I półroczu 2004 roku – 2.229.719 zł.

Kwoty dodatków mieszkaniowych w roku 2001 stanowiły sumę 1.203.744 zł, w roku 2002 było to 1.200.229 zł, w 2003 roku 1.111.918 zł, w pierwszym półroczu 2004 roku była to suma 583.595 zł. Z roku na rok rośnie liczba wypłacanych dodatków mieszkaniowych, co jest wynikiem ubożenia mieszkańców gminy.

Jeżeli chodzi o liczbę wypłacanych dodatków mieszkaniowych w omawianych latach, to prezentuje to tabela poniżej.

Tabela 30. Liczba wypłacanych dodatków mieszkaniowych

2001	2002	2003	I pół. 2004
6917	7064	8301	4013

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

2.6.5. Identyfikacja problemów

Prognozowane zmiany demograficzne

W najbliższych kilku latach liczba mieszkańców gminy nie powinna ulegać istotnym zmianom, obserwowany może być stopniowy spadek liczby mieszkańców. Poprawa warunków na rynku pracy, rozwój terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe oraz poprawa warunków życia może jednak sprzyjać odwróceniu tej niekorzystnej tendencji.

Prognozuje się, że:

1. Do roku 2010 wzrastać będzie liczba ludności w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście liczby ludności w wieku poprodukcyjnym;
2. Przyrost liczby ludności w podeszłym wieku spowoduje konieczność rozwoju różnych form opieki, w tym również opieki medycznej;
3. Ludność miasta i gminy charakteryzuje się niskim poziomem wykształcenia;
4. Obserwuje się odpływ osób z wyższym wykształceniem;
5. W okresie perspektywicznym będzie wzrastała liczba zgonów (skutek postępującego procesu starzenia się ludności), co przy zmniejszaniu się liczby urodzin powodować będzie ujemną wartość wskaźnika przyrostu naturalnego;
6. Należy liczyć się ze zwiększeniem odpływu ludności w młodym wieku, która, wobec złej sytuacji na rynku pracy, będzie szukała swojej szansy w miejscach zapewniających jej lepsze warunki życia, w tym również zagranicą ;

Problemy rynku pracy:

1. Dotychczasowy rozwój działalności gospodarczej nie potrafił zaspokoić zapotrzebowania na miejsca pracy;
2. Ograniczona konkurencyjność miasta utrudnia napływ kapitału zagranicznego i inwestycji prywatnych;
3. Kryzys koniunkturalny znacznej części przedsiębiorstw wynika z opóźnień restrukturyzacyjnych i mało sprawnej organizacji pracy;
4. W miejscowych przedsiębiorstwach są zbyt wysokie koszty produkcji, i przestarzała technologia produkcji;
5. Niedostosowanie wykształcenia zawodowego do potrzeb współczesnego rynku pracy;
6. Skutkiem utrzymującego się deficytu miejsc pracy jest wysokie bezrobocie;
7. Istniejąca sytuacja społeczno-gospodarcza powoduje pasywne zachowania i postawy roszczeniowe; konieczna jest większa aktywizacja społeczności lokalnej i jej zaangażowanie do działań społecznych na rzecz całej wspólnoty lokalnej;
8. Niepokojące jest, iż najliczniejszą grupą pozostająca bez pracy są osoby w wieku produkcyjnym (18-34 lata);
9. Niski stopień kwalifikacji zawodowych miejscowych bezrobotnych;
10. Powinno uruchomić się programy ułatwiające osobą bezrobotnym, przekwalifikowanie zawodowe;
11. Powinno kłaść się większy nacisk na aktywizację zawodową absolwentów;
12. Likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych i trudności pracujących tam osób, z odnalezieniem się w nowych warunkach gospodarczych;
13. Obserwuje się duże dysproporcje w poziomie wykształcenia ludności wiejskiej w porównaniu do mieszkańców miast;
14. Na obszarach wiejskich dominującą część stanowią ludzie posiadający wykształcenie podstawowe lub zawodowe;
15. Niepokojący jest fakt, iż tak niski stopień wykształcenia ludności wiejskiej wpływa niekorzystnie na tempo modernizacji rolnictwa oraz stanowi utrudnienie dla szerszego rozwinięcia pozarolniczej działalności gospodarczej na wsi, jako alternatywnego źródła zatrudnienia;
16. Negatywnym zjawiskiem społecznym jest wysoki poziom zubożenia mieszkańców gminy.

Prognozowane zmiany w zatrudnieniu polegać będą głównie na stałym wzroście zatrudnienia w produkcji i usługach rynkowych. Tworzenie warunków przestrzennych, ekonomicznych i podejmowanie wszelkich działań na rzecz rozwoju tych działalności powinno stanowić nadrzędny cel w działaniach samorządu gminy. Istniejące problemy zatrudnienia potwierdzają pilną konieczność aktywizacji społeczno-gospodarczej gminy. Redukcja bezrobocia i w jego konsekwencji niekorzystnych zjawisk społecznych zależy nie tylko od starań samorządu gminy, ale również od polityki ekonomicznej państwa oraz od radykalnej poprawy sytuacji na krajowym i regionalnym rynku pracy.

Problemy dotyczące warunków życia ludności:

1. Infrastruktura obiektów oświatowych wymaga dalszych prac umożliwiających zagwarantowanie dzieciom godziwych warunków do nauki, rozwoju zainteresowań i rozwoju fizycznego
2. Stan placówek służby zdrowia również wymaga inwestycji skierowanych przede wszystkim na poprawę standardów leczenia, szybką i dobrą diagnostykę oraz skuteczną profilaktykę zdrowotną
3. Prawidłowy rozwój gminy wymaga także zapewnienia właściwych standardów placówek odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na terenie gminy, w tym policji, straży pożarnej i służb ratowniczych.
4. Zainteresowanie rozwojem funkcji rekreacyjno-turystycznej wymaga ochrony krajobrazu i jego porządkowania poprzez eliminację obiektów o obcej formie architektonicznej i przestrzeganie ład przestrzennego
5. Duże zniszczenia wojenne powodują konieczność dbania o zachowane obiekty zabytkowe, będące świadectwem historycznej przeszłości.
6. Zainteresowanie działalnością kulturalną wśród społeczności lokalnej jest umiarkowane, co powinno skłaniać zarówno do dostosowania oferty do potrzeb mieszkańców jak i kreowania zapotrzebowania na działania bardziej ambitne. W perspektywie długofalowej ważne jest ukierunkowanie działań na dzieci i młodzież.
7. Właściwa profilaktyka zdrowotna wymaga większej aktywności fizycznej, jednym z zadań powinno być zwiększenie dostępności do obiektów i imprez sportowo-rekreacyjnych oraz aktywizacja mieszkańców gminy do tego typu działań.

3. Zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze

3.1. Celowość zadań planowanych do realizacji

Plan rozwoju lokalnego gminy Strzelin został opracowany zgodnie z procedurami i zaleceniami wynikającymi z Uzupelnienia ZPORR. Przekłada on założenia i cele określone w uchwalonej przez Radę Miejską Strategii rozwoju gminy Strzelin na działania operacyjne uznane za niezbędne do realizacji zarówno w najbliższej przyszłości, jak i w trochę dalszym horyzoncie czasowym (2007-2013). Kluczowy udział w wyznaczeniu celów strategicznych oraz programów realizacyjnych miał specjalnie powołany Komitet Rozwoju Lokalnego, a wszystkie elementy planu były konsultowane społecznie. Społeczny charakter tego dokumentu wynika również z przyjętego trybu jego przyjęcia w postaci uchwały Rady Miejskiej.

Strategia rozwoju gminy Strzelin wyznacza misję, jaką realizować ma w najbliższej perspektywie gmina i jej władze. Wyznaczoną w Strategii rozwoju misją gminy jest:

Strzelin – Silny ośrodek lokalny nastawiony na kompleksową obsługę okolicznych terenów rolniczych w zakresie handlu, rzemiosła, usług i edukacji. Lokalne centrum przetwórstwa rolno-spożywczego silnie wpisane w organizm gospodarczy Dolnego Śląska.

Misja ta realizowana ma być przez cztery główne cele strategiczne. Każdy z tych celów opisany został trzema programami, a każdy program rozwinięty został poprzez wskazanie, co najmniej kilku zadań szczegółowych. W efekcie, czego powstało 35 zadań realizacyjnych ujętych w Strategii rozwoju gminy Strzelin. Część z tych zadań została już zrealizowana, część z nich jest w trakcie realizacji, jako zadania długo terminowe, jeszcze inne zostaną rozpoczęte w najbliższej przyszłości. Program Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin zakłada realizację w latach 2004-2006 wszystkich kierunków rozwojowych wyznaczonych w Strategii. Szczegółowym planem wdrażania zadań inwestycyjnych jest również uchwalony przez Radę Miejską Wieloletni Plan Inwestycyjny, którego założenia również uwzględnia Plan Rozwoju Lokalnego. W oparciu o WPI wskazana została lista zadań do realizacji w ramach PRL, która dodatkowo rozszerzono o kluczowe dla rozwoju zadania zgłoszone w procedurze społecznego naboru wniosków i zweryfikowane przez Komitet Rozwoju Lokalnego. Projekty i zadania wybrane zostały w oparciu o kryteria, którymi były: skuteczność dla realizacji wyznaczonych celów strategicznych, oddziaływanie na rozwój społeczności lokalnej i stwarzanie korzystnych warunków gospodarczych, liczba osób, na którą oddziaływać będą efekty realizacji zadań i projektów oraz zgodność z dokumentami programowymi szczebla regionalnego (Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego, zintegrowany program wojewódzki) i krajowego (ZPORR, NPR).

Wyznaczonymi celami strategicznymi dla rozwoju gminy Strzelin są:

1. Cel strategiczny I – zmniejszenie bezrobocia na terenie miasta i gminy
2. Cel strategiczny II – rozwój infrastruktury lokalnej i ochrona środowiska
3. Cel strategiczny III - rozwój sektora lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw (MSP)
4. Cel strategiczny IV - rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich

Kolejność opisu celów nie odzwierciedla ich stopnia ważności lub pilności gdyż przyjęto, że wymienione cele są równie istotne.

Każdy z powyższych celów strategicznych może zostać osiągnięty poprzez uruchomienie odpowiednich programów realizacyjnych. Przyjęto do realizacji, analogicznie do Strategii rozwoju gminy Strzelin, następujące programy realizacyjne:

1. Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego
2. Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów
3. Promocja wobec inwestorów
4. Rozwój infrastruktury technicznej
5. Rozwój infrastruktury społecznej
6. Wspieranie rozwoju budownictwa
7. Preferencje w opłatach i podatkach
8. System ułatwień dostępu do kapitału
9. Wsparcie organizacyjne
10. Stymulowanie rozwoju rynku lokalnego
11. Stymulowanie rozwoju turystyki
12. Rozwiązanie problemu gospodarki wodnej i ochrony środowiska

Programy te mają wzmocnić mocne strony potencjału rozwojowego gminy oraz prowadzić do systematycznej eliminacji słabych stron. Analiza SWOT dla gminy Strzelin podsumowuje opisane w diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej zjawiska i tendencje.

Analiza SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• duży potencjał produkcyjny gleb• surowce naturalne (granit)• lokalizacja (bliskość Wrocławia)• nowa oczyszczalnia, wykorzystywana w 50-60%• walory krajobrazowe• istnienie bazy informacyjno-technicznej dla rozwoju agroturystyki – Ośrodek Doradztwa Rolniczego• możliwość uzyskania preferencji przez inwestorów (na zasadzie odstępstwa indywidualnego)• infrastruktura dla rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">• słabo rozwinięta baza przetwórcza• brak rezerw wody• dystrybucja mediów (brak sieci kanalizacyjnej)• duże bezrobocie• duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych• ograniczony i niekorzystny dla producentów rynek zbytu produktów rolnych• brak instytucji rozwoju lokalnego• brak przygotowanej bazy danych i ofert dla inwestora• kierunki systemu kształcenia nie dopasowane do potrzeb• tendencja odpływu wykwalifikowanej siły roboczej do Wrocławia – niekorzystne oddziaływanie aglomeracji Wrocław

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

	<ul style="list-style-type: none">• mieszkalnictwo komunalne ulegające dekapitalizacji• zły stan techniczny dróg• stan techniczny i nasycenie infrastrukturą techniczną• ograniczone możliwości składowania odpadów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">• lokalizacja – bliskość Wrocławia• bliskość granicy z Czechami i Niemcami• rozwój przetwórstwa• planowane uruchomienie programów rządowych dla rolnictwa• pojawienie się nowych źródeł finansowania w związku z integracją europejską• ogólny wzrost gospodarczy	<ul style="list-style-type: none">• bliskość specjalnych stref ekonomicznych• „wchłanianie” przez Wrocław ludzi z inicjatywą, dobrze wykształconych• duża konkurencja zewnętrzna• niekorzystna koniunktura w rolnictwie

3.2. Lista zadań rozwojowych

Lista zadań do realizacji w bezpośredniej bądź dalszej przyszłości określona została w Strategii rozwoju gminy Strzelin na podstawie analizy celów rozwoju gminy jej mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń. Zadania te, pogrupowane zostały w poszczególnych strefach, a rozwiązywane będą poprzez realizację konkretnych projektów inwestycyjnych. Dla projektów zaplanowanych do realizacji w latach 2004-2006(8) określone zostaną orientacyjne ramy czasowe jego realizacji, a także wskazane zostaną potencjalne źródła finansowania, oczekiwane rezultaty oraz instytucje odpowiedzialne za wprowadzenie projektu w życie. Projekty długoterminowe, planowane do realizacji w latach późniejszych, zostaną opisane analogicznie na większym poziomie ogólności (w szczególności w odniesieniu do montażu finansowego poszczególnych projektów).

Istotą tworzenia strategii i planów rozwojowych jest dokonywanie wyborów i ograniczanie katalogu działań do listy możliwych do realizacji zarówno ze względów organizacyjnych, czasowych, jak i finansowych. Ze względu na nowość procedur i brak jeszcze dużego doświadczenia wdrożeniowego przyjęto szersze traktowanie tematów i możliwość niezrealizowania w pełni przyjętych pierwotnie w planie założeń. Zapewniona została w ten sposób trochę większa elastyczność dokumentu bez konieczności uruchamiania dodatkowych procedur wprowadzania korekt i zmian zapisów PRL. W Strategii rozwoju gminy Strzelin wyznaczono takie zadania, które uznano za niezbędne i jednocześnie realne do realizacji dla osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych i programów operacyjnych. Są one spójne i wolne od wewnętrznych sprzeczności. Poszczególne zadania realizacyjne zostały pogrupowane według 5 sfer rozwoju lokalnego. Ze względu na oddziaływanie na różne sfery, kilka z zadań się powtarza na tej liście. Nie oznacza to jednak, że są one odrębnie realizowane. Listę tych zadań przyjęto również do realizacji w ramach PRL z nieznaczną tylko korektą ich nazw i dostosowaniem do aktualnego horyzontu czasowego.

- rozwój społeczny

1. Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia
2. Analiza zapotrzebowania na kadry
3. Akcja informacji wśród uczniów
4. Poprawa stanu bazy oświatowej
5. System wspierania kultury
6. System finansowania sportu i rekreacji
7. Rozwój i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej
8. System dofinansowania inicjatyw społecznych
9. Strategia rozwoju mieszkalnictwa
10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego
11. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślezy i Oławy
12. Plan budowy i modernizacja sieci wodociągowej
13. Plan gospodarki odpadami komunalnymi
14. Odbudowa obiektów zabytkowych na terenie gminy Strzelin
15. Remont budynku Urzędu Miasta i Gminy

- rozwój gospodarczy

1. Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych
2. System obsługi inwestora na poziomie UMiG
3. Wieloletni plan promocji
4. Profesjonalne materiały promocyjne
5. Baza danych i materiały promocyjne
6. Regulamin stosowania preferencji
7. Instytucja rozwoju lokalnego i wspierania MSP
8. Fundusz poręczeń kredytowych
9. Fundusz pożyczkowy dla firm mikro
10. Punkt doradztwa dla firm mikro
11. Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)
12. Wytyczenie szlaków turystycznych
13. Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych
14. Edukacja agroturystyczna wśród mieszkańców

- rozwój środowiska naturalnego

1. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślezy i Oławy
2. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej
3. Skanalizowanie Gminy Strzelin (etap I)

- rozwój przestrzenny

1. Grunty inwestycyjne i plany zagospodarowania przestrzennego
2. Plan budowy i modernizacji dróg
3. Przygotowanie odpowiednich planów zagospodarowania przestrzennego

4. Plan budowy i modernizacji wodociągowej
5. Uzbrojenie terenów pod budownictwo przemysłowe

- rozwój prawno – organizacyjny
 1. Analiza zapotrzebowania na kadry
 2. Analiza możliwości budżetu gminy
 3. Regulamin stosowania preferencji
 4. Analiza skutków stosowania narzędzi – korekty
 5. Baza danych ofert kooperacyjnych
 6. Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji
 7. System informacji rynkowej dla rolników

4. Opis zadań i projektów

4.1. Planowane projekty i zadania inwestycyjne w latach 2004 - 2006

A) strefa: rozwój społeczny

Działania w obszarze tej sfery są bardzo istotne dla przyszłości gminy. Przede wszystkim obejmują perspektywiczne działanie w zakresie budowy nowej społeczności lokalnej poprzez system edukacji dzieci i młodzieży oraz kształcenie ustawiczne osób dorosłych. Celem jest aktywizacja społeczeństwa i przystosowanie do nowych warunków gospodarki rynkowej, współdziałania w życiu społecznym oraz zaangażowanie do działania zarówno na rzecz wspólnoty lokalnej i regionalnej. Celem jest również poprawa warunków bytowych, zapewnienie właściwej jakości i standardów świadczenia usług publicznych oraz zapewnienie sprzyjających warunków dla rozwoju. Niezwykle istotnym będzie zarówno realizacja projektów inwestycyjnych jak i tzw. „projektów miękkich” dotyczących sfery społeczno-kulturalnej. Istotą Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin powinna być kompleksowa realizacja szeregu zadań, które dopiero w całości będą się uzupełniać i efektywniej wpływać na osiągnięcie zamierzonego celu głównego, jakim jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy i poprawa jej konkurencyjności.

4.1.1. Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia (zadanie wspólne).

Zadanie to realizowane jest w ramach programu *Uelastyczenie systemu kształcenia zawodowego*, a prowadzi do osiągnięcia celu strategicznego *Zmniejszenie bezrobocia*. Jest ono ściśle powiązane z zadaniem Analiza zapotrzebowania na kadry oraz Akcja informacyjna wśród uczniów, a działania w tym zakresie są komplementarne.

Zadanie to realizowane będzie wspólnie z powiatem oraz gminami z terenu powiatu. System oświaty gminy ma na celu ogólny rozwój i stworzenie podstaw dla dalszego kształcenia kierunkowego. Edukacja na poziomie średnim kieruje już na zdobywanie umiejętności przydatnych dla przyszłego zawodu. Konieczne jest w perspektywie średnio i długookresowej monitorowanie potrzeb lokalnego i okolicznego rynku pracy oraz i ich prognozowanie tak, aby system edukacji skutecznie przygotowywał absolwentów o profilu wiedzy i umiejętności ułatwiającym zatrudnienie we współczesnej gospodarce. W tym celu potrzebna jest również współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami i instytucjami. Celowe jest również zwiększenie jeszcze nacisku na kontynuację nauki na szczeblu wyższym, co jednak wymaga zarówno współpracy z placówkami szkolnictwa wyższego jak i wykształcenia u młodzieży chęci takiej kontynuacji. W dalszej perspektywie planowane powinno być nawiązywanie współpracy zarówno z sąsiednimi powiatami, jak i samorządami całego kraju w celu wymiany doświadczeń. Od początku funkcjonowania powinna być natomiast prowadzona współpraca i koordynacja działań w skali regionalnej. W ramach tego zadania powinny być również podejmowane działania na rzecz dalszej poprawy jakości i poziomu kształcenia na wszystkich poziomach poprzez ustawiczne kształcenie kadry pedagogicznej, zapobieganie wypaleniu zawodowemu, angażowanie rodziców i uczniów w pracę szkół, sprzyjanie aktywności społecznej dzieci i młodzieży itp.

W chwili obecnej, system szkolnictwa średniego nie jest w pełni dostosowany do wymogów rynku pracy. Jest to problem ogólnokrajowy, a podejmowane działania są dopiero w początkowych stadiach realizacji. Jakkolwiek poziom szkolnictwa jest w rejonie w pełni akceptowalny, poszczególne kierunki edukacji budzą poważne wątpliwości. Wielokrotnie

występuje sytuacja, w której szkoły kształcą w kierunkach, na które brak jest zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy. Niezbędne jest, zatem stworzenie systemu, który umożliwiłby elastyczne reagowanie szkolnictwa średniego na wymogi rynku pracy. Oczywiście, nie należy zakładać, iż uda się stworzyć taki system, który z roku na rok dostosuje system edukacyjny do potrzeb rynkowych. Proces dostosowawczy będzie długotrwały.

Zadanie ma charakter ciągły. Przewidywana jest jego realizacja w okresie lat 2004 – 2006 i kontynuacja w kolejnym okresie planistycznym 2007 – 2013.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 70.000 zł

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżet gminy, budżet innych gmin, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: powiat, gminy z terenu powiatu, placówki oświatowe, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Powiat Strzelin

Oczekiwany efektem końcowym ma być dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku, zwiększenie liczby absolwentów kontynuujących naukę na studiach, zwiększenie liczby absolwentów wyższych uczelni powracających na teren gminy i podejmujących tu pracę oraz budowa programów edukacji przygotowujących do funkcjonowania absolwenta w warunkach gospodarki innowacyjnej i nowych technologii. Efektem działań powinno być zmniejszenie liczby absolwentów szkół średnich wśród grupy bezrobotnych. Poza samą strukturą instytucjonalną w ramach tego zadania podejmowane również powinny być inicjowanie i działania zmierzające do realizacji wyznaczonego celu

4.1.2. Analiza zapotrzebowania na kadry (zadanie wspólne).

Zadanie to jest realizowane w ramach programu *Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*. Jest ono ściśle powiązane z zadaniem Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia oraz Akcja informacyjna wśród uczniów, a działania w tym zakresie są komplementarne.

Właściwe funkcjonowanie systemu kształcenia zawodowego nie jest możliwe bez wypracowania właściwej metody zbierania informacji na temat zapotrzebowania na kadry. Zadanie to powinno być realizowane na poziomie ponadgminnym. Szczegółowe zasady działania znalazły się zatem w strategii powiatowej. W tym miejscu można jednak wskazać kilka istotnych elementów prowadzenia analizy zapotrzebowania na kadry.

- 1) Badaniu powinien podlegać popyt na kadry zarówno na terenie powiatu strzelińskiego, jak i na terenie powiatów ościennych. Należy także rozważyć możliwość monitorowania wrocławskiego rynku pracy.
- 2) Badania powinny dotyczyć zarówno obecnej sytuacji na rynku, jak i perspektyw na najbliższe 5-10 lat. System musi uwzględniać zamierzenia inwestycyjne lokalnych firm jak i perspektywnie planowane kierunki rozwoju gmin powiatu strzelińskiego.
- 3) Analizy powinny być prowadzone przez radę powiatową (chodzi o tę radę utworzoną w ramach projektu poprzedniego) za pośrednictwem badań ankietowych wśród głównych pracodawców. Istnieje uzasadnione domniemanie, iż przedsiębiorcy, we własnym interesie, będą udzielali pełnych i wyczerpujących informacji na temat własnych oczekiwań.

- 4) Ocenie powinny podlegać nie tylko nominalne zawody poszukiwane na rynku, ale także konkretne kwalifikacje. Niejednokrotnie pracodawcy negatywnie oceniają poziom kwalifikacji pracowników posiadających teoretycznie właściwe wykształcenie.

Zadanie ma charakter ciągły. Przewidywana jest jego realizacja w okresie lat 2004 – 2006 i kontynuacja w kolejnym okresie planistycznym 2007 – 2013.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 50.000 zł

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżet gminy, budżet innych gmin, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: powiat, gminy z terenu powiatu, placówki oświatowe, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordinator: Powiat Strzelin

Oczekiwanym efektem końcowym ma być dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku, zwiększenie liczby absolwentów kontynuujących naukę na studiach, zwiększenie liczby absolwentów wyższych uczelni powracających na teren gminy i podejmujących tu pracę oraz budowa programów edukacji przygotowujących do funkcjonowania absolwenta w warunkach gospodarki innowacyjnej i nowych technologii. Celem ma być również zapewnienie lokalnym inwestorom pracowników posiadających poszukiwane kwalifikacje i umiejętności. Efektem działań powinno być zmniejszenie liczby absolwentów szkół średnich wśród grupy bezrobotnych. Celowe jest również przy współudziale z podmiotami gospodarczymi i instytucjami działającymi na terenie gminy i powiatu promowanie dobrej nauki i zdobywanie najlepszych wyników poprzez zapewnienie najlepszym absolwentom miejsc pracy na lokalnym rynku.

4.1.3. Akcja informacyjna wśród uczniów (zadanie wspólne).

Zadanie to jest realizowane w ramach programu *Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*. Jest ono ściśle powiązane z zadaniem Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia oraz Analiza zapotrzebowania na kadry, a działania w tym zakresie są komplementarne.

Wychodząc z założenia, iż młodzi ludzie oraz ich rodzice mają na uwadze swoją przyszłą sytuację społeczno-finansową, należy stwierdzić, iż jedną z podstawowych metod kreowania popytu na konkretne kierunki kształcenia jest właściwa informacja wśród uczniów i ich rodziców.

Jak wszystkie zadania w ramach programu uelastycznienia systemu kształcenia zawodowego, także prowadzenie akcji informacyjnej wśród uczniów, stanowi zadanie ponadgminne. Szczegółowy jego opis wynika, zatem ze strategii rozwoju powiatu.

Przewiduje się, iż prowadzenie akcji informacyjnej może przybierać kilka podstawowych form:

- prowadzenie spotkań bezpośrednich przedstawicieli rady z uczniami gimnazjów oraz szkół średnich;
- wydawanie informatorów na temat obecnej sytuacji na lokalnym i regionalnym rynku pracy oraz możliwych kierunkach kształcenia;

- wydawanie informatorów na temat dostępnych dla mieszkańców powiatu szkoleniach dokształcających oraz szkołach wyższych;
- ewentualne organizowanie spotkań z pracodawcami oraz przedstawicielami administracji pracy;
- organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami wyższych uczelni prezentujących kierunki studiów gwarantujących atrakcyjne wykształcenie
- organizowanie dodatkowych zajęć lekcyjnych w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich zapoznających z potrzebami lokalnego rynku pracy, rozwojem nowych technologii, edukacją na poziomie wyższym oraz zainteresowaniem dzieci i młodzieży myśleniem o swojej przyszłości
- działania w kierunku zapobiegania eliminacji społecznej dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych i trudnych oraz uniknięcia tworzenia wielopokoleniowych rodzin osób bezrobotnych i nieaktywnych.

Zadanie ma charakter ciągły. Przewidywana jest jego realizacja w okresie lat 2004 – 2006 i kontynuacja w kolejnym okresie planistycznym 2007 – 2013.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 50.000 zł

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżet gminy, budżet innych gmin, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: powiat, gminy z terenu powiatu, placówki oświatowe, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Powiat Strzelin

Oczekiwany efektem końcowym ma być dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku, zwiększenie liczby absolwentów kontynuujących naukę na studiach, zwiększenie liczby absolwentów wyższych uczelni powracających na teren gminy i podejmujących tu pracę oraz budowa programów edukacji przygotowujących do funkcjonowania absolwenta w warunkach gospodarki innowacyjnej i nowych technologii. Celem ma być również zapewnienie lokalnym inwestorom pracowników posiadających poszukiwane kwalifikacje i umiejętności. Efektem działań powinno być zmniejszenie liczby absolwentów szkół średnich wśród grupy bezrobotnych. W efekcie prowadzenia akcji informacyjnej, uczniowie ostatnich klas gimnazjów i szkół średnich powinni podejmować dużo bardziej racjonalne niż obecnie decyzje na temat kierunków kształcenia. Docelowo ma to wpłynąć na redukcję bezrobocia.

4.1.4. Poprawa bazy oświatowej

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*. Ścisłe jest on też powiązany z innymi działaniami w zakresie dostosowania całego systemu edukacji w skali całego powiatu do warunków funkcjonowania w XXI wieku.

Na terenie gminy Strzelin niezbędne są poważne inwestycje związane z rozwojem tej bazy. Prace te będą miały charakter zarówno odtworzeniowy (remontowanie dotychczasowej bazy) jak i rozwojowy (nowe inwestycje). W dalszej perspektywie może być również konieczne dostosowywanie sieci szkół do aktualnych potrzeb i możliwości finansowania ich działalności, co wiąże się z systematycznym zmniejszaniem się liczby dzieci w kolejnych rocznikach rozpoczynających naukę. Efektem uzyskiwanych tym sposobem oszczędności powinny być

jednak również działania w kierunku zapewnienia jak najlepszych warunków działających placówek.

W ramach realizacji tego zadania ujętego w Strategii Rozwoju Gminy Strzelin w latach 2001 – 2003 wykonano już m.in. remont odtworzeniowy Szkoły Podstawowej Nr 4 w Strzelinie, budowę hali sportowej przy Gimnazjum Nr 2, modernizację bloku żywieniowego w Gimnazjum Nr 2. Na dalszym etapie przewiduje się m.in.:

- A. Modernizację kotłowni i boisk sportowych w Szkole w Białym Kościele.
- B. Modernizację i zagospodarowanie boisk sportowych przy Gimnazjum nr 2 w Strzelinie.
- C. Ocieplenie budynku szkoły podstawowej nr 5 w Strzelinie.
- D. Modernizację i zagospodarowanie boisk sportowych przy szkole nr 5 w Strzelinie.
- E. Inne prace prowadzące do poprawy warunków bazy oświatowej

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 800.000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: gmina, placówki oświatowe, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Gmina Strzelin, Urząd Miasta i Gminy Strzelin

W efekcie realizacji zadania poprawie ulegnie standard bazy oświatowej, warunki bezpieczeństwa, powstaną nowe obiekty (poprawa kondycji sportowej młodzieży oraz ochrona środowiska naturalnego). Z drugiej strony ograniczone zostaną potrzeby bieżących remontów szkół.

4.1.5. System wspierania kultury

Zadanie to jest realizowane w ramach programu Rozwój infrastruktury społecznej, a prowadzić ma do osiągnięcia celu Rozwój infrastruktury lokalnej.

Podstawową barierą rozwoju życia kulturalnego – inicjatyw społecznych w tym zakresie – jest brak środków finansowych oraz brak środków technicznych. Instytucjonalne zorganizowanie systemu kultury spowodowało też ograniczenie aktywności społecznej i nastawienie się przede wszystkim jako biorca i krytyk otrzymywanej oferty. Podstawowe znaczenie mają bariery finansowe. Plan uaktywnienia kulturalnego społeczności lokalnej musi zatem również zawierać system finansowania inicjatyw społecznych. Przewiduje się konieczność wprowadzenia nowoczesnej formy finansowania społecznych inicjatyw kulturalnych. Dlatego też proponowane jest w ramach tego zadania utworzenie instytucji „grantu kulturalnego” lub „stypendium kulturalnego”. Jest to metoda szeroko stosowana w praktyce zachodnioeuropejskich społeczności lokalnych (oparta na zasadzie budżetu zadaniowego). Proponowane rozwiązanie zmierza do finansowania wyłącznie zadań (szczegółowo opisanych, posiadających oddzielny kosztorys, zakładane cele i efekty itp.), a nie instytucji, czy organizacji.

Celem zadania jest opracowanie i wdrożenie zasad dofinansowania przez gminę inicjatyw kulturalnych społeczności lokalnej, w taki sposób, aby nie finansować inicjatyw zbędnych i wymuszonych oraz skierowanych wyłącznie na utrzymywanie instytucji, a nie świadczenia przez nie usług publicznych w zakresie kultury. Promowane powinny być też takie działania, które pozyskują finansowanie z różnych źródeł, a budżet gminy byłby tylko uzupełnieniem.

Powołana w tym celu komisja decyzyjna dysponowałaby, co roku pewną pulą środków, przeznaczonych na dofinansowanie najlepszych pomysłów kulturalnych i rozdysponowywanych

wg ustalonych kryteriów. Prace nad realizacją tego zadania mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013. Stopniowo do tego rozwiązania powinny być również włączane statutowe działania instytucji kultury, tak aby docelowo podstawowym kryterium decyzji wydatkowaniu środków na kulturę stała się efektywność i celowość podejmowanych działań, a nie tylko potrzeby wynikające ze stworzonej struktury systemu. W ramach tego systemu realizowane będą również dotychczasowe działania i inicjatywy kulturalne.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 200.000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: gmina, Strzeliński Ośrodek Kultury, placówki kultury, placówki oświatowe, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Gmina Strzelin, Urząd Miasta i Gminy Strzelin, SOK

Planowany efekt, to stworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych w zakresie kultury i sztuki, zwiększenie zainteresowania mieszkańców gminy ofertą kultury, kształtowanie potrzeb, a w efekcie końcowym aktywizacja życia kulturalnego.

4.1.6. System wspierania rozwoju sportu i rekreacji.

Zadanie to jest realizowane w ramach programu *Rozwój infrastruktury społecznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Działania sportowe i rekreacyjne realizowane na terenie gminy Strzelin, w chwili obecnej dotyczą przede wszystkim pracy z dziećmi i młodzieżą. Są one realizowane głównie w ramach zajęć szkolnych, a także działalności Ośrodka Sportu i Rekreacji w Strzelinie i istniejących Stowarzyszeń. Liczne inicjatywy społeczne borykają się ze znacznymi ograniczeniami finansowymi. Brak gwarancji powodzenia imprez ogranicza finansowanie z budżetu gminy. Występuje, zatem potrzeba stworzenia systemu aktywizacji działalności sportowej.

Podstawowym celem długofalowym jest integracja społeczności lokalnej. Społeczność zintegrowana wokół sportu czy wspólnie uczestnicząca w imprezach rekreacyjnych będzie łatwiej integrować się wokół zadań gospodarczych czy społecznych. Oczywiście, duże znaczenie ma także poprawa kondycji fizycznej i zdrowia, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.

Głównym zadaniem w ramach tego zadania jest stworzenie jasnego i klarownego systemu finansowania imprez sportowych. Będzie to prowadzić do wspomnienia pożytecznych inicjatyw społecznych oraz wykluczy zbędne wydatki budżetowe. Proponowane rozwiązanie zmierza do finansowania wyłącznie zadań (szczegółowo opisanych, posiadających oddzielny kosztorys itp.), a nie instytucji, czy organizacji. Jest to zadaniem analogiczne rozwiązanie, jakie zostało już opisane w przypadku omówienia Systemu wspierania kultury.

Prace nad realizacją tego zadania mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013. Stopniowo do tego rozwiązania powinny być również włączane statutowe działania instytucji sportu tak, aby docelowo podstawowym kryterium decyzji wydatkowaniu środków na sport i rekreację stała się efektywność i celowość podejmowanych działań, a nie tylko potrzeby wynikające ze stworzonej struktury systemu. W ramach tego systemu realizowane będą również dotychczasowe działania i inicjatywy OSiR oraz innych jednostek.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 200.000 zł

Źródła finansowania: budżet gminy, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: gmina, OSiR, placówki oświatowe, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Gmina Strzelin, Urząd Miasta i Gminy Strzelin, OSiR

Planowany efekt, to stworzenie warunków do rozwoju inicjatyw społecznych w zakresie sportu i rekreacji, a w efekcie końcowym aktywizacja życia sportowego.

4.1.7. Rozwój i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Istnienie dobrze rozwiniętej bazy sportowo – rekreacyjnej ma wpływ na wzrost znaczenia kultury i turystyki jako czynników stymulujących rozwój społeczno-gospodarczy miasta i gminy.

Projekt powyższy przewiduje modernizację hali sportowej przy ul. Staromiejskiej w Strzelinie.

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Łączne nakłady inwestycyjne w tych latach wynoszą 1.000.000 zł.

Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa, oraz środków strukturalnych UE.

Projekt rozwój i modernizacja obiektów infrastruktury sportowej realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, powstanie baza do amatorskiego i wyczynowego uprawiania sportu. Dzięki realizacji tej inwestycji duża liczba osób z terenu Strzelina będzie mogła korzystać z form czynnego wypoczynku oferowanych przez gminę.

4.1.8. Wypracowanie systemu dofinansowywania inicjatyw społecznych

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Na poziomie lokalnym obserwuje się bardzo wiele inicjatyw społecznych wykraczających poza ramy działań o charakterze sportowym, czy kulturalnym. Inicjatywy te są niekiedy dofinansowywane przez Władze Lokalne. Jak uczy doświadczenie, finansowanie tego typu inicjatyw jest umieszczane w wielu rozdziałach budżetu gminy. Część inicjatyw traktowana jest jako promocja, część mieści się w wydatkach związanych z edukacją, jeszcze część „naginana” jest do grupy wydatków związanych z kulturą, czy sportem.

Wydaje się, iż elementem o wiele bardziej niekorzystnym od dość przypadkowego umieszczania tego typu dofinansowań w budżecie, jest nieco przypadkowy system przyznawania środków. Przeważnie dofinansowanie inicjatywy społecznej następuje: jeżeli osoba pragnąca pozyskać dofinansowanie swojej inicjatywy jest odpowiednio zdeterminowana i wywiera stałą presję lub jeżeli w poprzednim budżecie dane dofinansowanie się znalazło, to jest niejako

mechanicznie przepisywane do budżetu roku kolejnego. Taki „system” jest powszechny w całym kraju. Co istotne, większość społeczności odbiera go jako normalny.

Sugeruje się wprowadzenie pewnych istotnych zmian w tym zakresie. Jak powszechnie wiadomo, jednym z filarów rozwoju lokalnego jest aktywność społeczna. Istnieje teza, że każda aktywność prowadzi do poprawy aktywności w zakresie gospodarczym. Wiele przykładów wskazuje, iż rzeczywiście społeczności, w których rozwijano inicjatywy o charakterze nie gospodarczym, w dłuższym okresie ożywiły się także na polu ekonomicznym.

Otwarty system dofinansowywania inicjatyw społecznych nie powinien oczywiście unikać finansowania inicjatyw o charakterze gospodarczym. Przeciwnie, wszelkie przejawy organizowania się środowisk biznesu, handlowców, czy rolników powinny być traktowane priorytetowo.

Prace nad realizacją tego projektu rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły, tj. corocznego wydziałania na cel pieniędzy z budżetu gminy. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinny zostać stworzone warunki do finansowania różnych inicjatyw społeczności lokalnej, które w chwili obecnej nie mogąc znaleźć źródła finansowania nie były podejmowane lub pozostawały w fazie idei.

4.1.9. Opracowanie strategii rozwoju mieszkalnictwa

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wspieranie rozwoju budownictwa*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Problem mieszkalnictwa oraz kierunki jego rozwiązania wydają się stanowić oddzielną kategorię na poziomie lokalnym. Ma na to wpływ zarówno pierwszorzędne znaczenie zapewnienia mieszkania, jak i skala wydatków niezbędnych do stworzenia tego mieszkania. Można, zatem przyjąć, iż mieszkalnictwo samo w sobie wymaga rozwiązań strukturalnych.

Jest oczywiste, iż kluczowe znaczenie dla rozwoju mieszkalnictwa mają rozwiązania legislacyjne oraz finansowe tworzone na poziomie ogólnokrajowym. Kwestia ulg budowlanych, kredytów preferencyjnych, czy rozwiązań prawnych pozwalających na tworzenie TBS-ów, ma znaczenie dużo większe niż wszystkie rozwiązania proponowane do wdrożenia na poziomie lokalnym. O ile jednak wpływ niniejszej strategii na rozwiązania ogólnokrajowe jest wysoce dyskusyjny, o tyle może ona wyznaczyć kierunki działań o charakterze lokalnym. Jak uczy doświadczenie, także na tym poziomie możliwe jest podjęcie szeregu działań.

Władze gminy powinny przede wszystkim:

- 1) Oszacować zapotrzebowanie na nowe mieszkania w perspektywie 5, 10 i 15 lat.
- 2) Oszacować koszty remontów bieżących budynków w podobnej perspektywie czasowej.
- 3) Przeprowadzić analizę poszczególnych form powstawania nowych budynków i mieszkań ze wskazaniem najkorzystniejszego w lokalnych warunkach rozwiązania.
- 4) Przygotować wytyczne dla planów zagospodarowania przestrzennego w związku z preferowaną formą rozwoju mieszkalnictwa.
- 5) Określić sposób finansowania rozwiązań wymagających zaangażowania środków publicznych (np. domy komunalne) lub majątku komunalnego (np. TBS).

Oczywistym jest, że już na samym początku można wskazać cztery podstawowe (ramowe) kierunki rozwoju mieszkalnictwa:

- Budowa domów komunalnych

- Działania TBS-u
- Stwarzanie warunków do rozwoju budownictwa jednorodzinnego
- Stwarzanie optymalnych warunków do budownictwa pod wynajem.

Prace nad realizacją strategii rozwoju mieszkalnictwa rozpoczęły się w 2000 roku. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinien zostać wyznaczony optymalny kierunek rozwoju mieszkalnictwa. Określone powinny zostać koszty realizacji, oraz oszacowana skala efektu podjętych działań.

4.1.10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta Strzelin

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wspieranie rozwoju budownictwa*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Wykonanie tego projektu jest konsekwencją realizacji całości planów strategicznych przyjętych dla miasta i gminy Strzelin. Zapotrzebowania na mieszkania komunalne w gminie jest określa się jako bardzo duże.

Projekt ten przewiduje budowę wielorodzinnego budynku komunalnego przy ul. Brzegowej w Strzelinie.

Prace związane z realizacją tego projektu zostały zaplanowane na lata 2004 – 2006. Łączne nakłady inwestycyjne stanowią sumę 1.160.000 zł.

Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, oraz budżetu państwa.

Projekt rozwój budownictwa mieszkaniowego realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, w pewnym stopniu zostanie zaspokojone zapotrzebowanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy Strzelin.

4.1.11. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślęzy i Oławy

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwiązywanie problemów gospodarki wodnej i ochrony środowiska*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Konieczność realizacji wspólnego z innymi gminami powiatu zadania związanego z regulacją gospodarki wodnej ma dwojakie podstawy merytoryczne. Po pierwsze, obecna gospodarka wodna i kanalizacyjna prowadzi do zanieczyszczenia zlewni rzeki Odry. Po drugie, obserwuje się braki wody do osiągnięcia odpowiedniej jakości produkcji rolnej na potrzeby przemysłu przetwórczego. Kompleksowe rozwiązanie tego problemu musi opierać się na systemie powiązanych ze sobą inwestycji. Główna idea daje się wyrazić następującym związkiem logicznym: problemy gospodarki wodnej ⇒ budowa systemu melioracyjnego ⇒ budowa zbiorników retencyjnych ⇒ zapewnienie odpowiedniej jakości wody ⇒ oczyszczalnie ścieków ⇒ kanalizacja. Wszystkie te elementy składają się na kompleksowy program wodny. Z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości wody, kluczowe znaczenie ma kanalizacja poszczególnych gmin.

Gmina Strzelin jest w zasadzie nieskanalizowana. W zestawieniu ze znacznym odsetkiem zwodociągowania, daje to wysoce niekorzystną sytuację z punktu widzenia ochrony środowiska oraz stopnia rozwoju cywilizacyjnego. Należy pamiętać, iż sytuacja w tym zakresie rzutuje na kondycję ekologiczną Wrocławia. Strzelin leży, bowiem w zlewni wód dla aglomeracji wrocławskiej. Już sam ten argument może być uznany za wystarczający do budowy sieci kanalizacyjnej. Na ogólny obraz sytuacji składa się jednak jeszcze jeden element. Strzelin posiada nowoczesną oczyszczalnię ścieków, która między innymi z powodu braku sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, wykorzystuje jedynie w około 40-50%. Można zatem przyjąć, że system kanalizacji umożliwiłby pełniejsze (a więc bardziej ekonomiczne) wykorzystanie nowoczesnej oczyszczalni.

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Projekt ten przewiduje systematyczne dochodzenie do skanalizowania Gminy, zgodnie z przyjętymi założeniami.

1. Skanalizowanie wsi Ulica
2. Skanalizowanie wsi Brożec
3. Skanalizowanie wsi Czeszyce
4. Skanalizowanie wsi Kuropatnik + Kaczów
5. Skanalizowanie wsi Biedrzychów
6. Skanalizowanie wsi Muchowiec
7. Skanalizowanie wsi Karszówek
8. Skanalizowanie wsi Żeleźnik
9. Skanalizowanie wsi Gęsiniec
10. Skanalizowanie wsi Pławna
11. Skanalizowanie wsi Trześnia
12. Skanalizowanie wsi Chociwel
13. Skanalizowanie wsi Krzepice
14. Skanalizowanie wsi Głęboka Śląska
15. Skanalizowanie wsi Warkocz
16. Skanalizowanie wsi Bierzyn
17. Skanalizowanie wsi Szczawin
18. Skanalizowanie wsi Piotrowice
19. Skanalizowanie wsi Pęcz
20. Skanalizowanie wsi Dobrogoszcz
21. Skanalizowanie wsi Karszów
22. Skanalizowanie wsi Strzegów
23. Skanalizowanie wsi Szczodrowice
24. Skanalizowanie wsi Biały Kościół
25. Skanalizowanie wsi Wąwolnica
26. Skanalizowanie wsi Dankowice
27. Skanalizowanie wsi Nieszkowice
28. Skanalizowanie wsi Skoroszowice
29. Skanalizowanie wsi Kazanów
30. Skanalizowanie wsi Gębice
31. Skanalizowanie wsi Nowolesie
32. Skanalizowanie wsi Dębniki
33. Skanalizowanie wsi Gębczyce
34. Skanalizowanie wsi Mikoszów
35. Strzelin m.in. ul. Dzierżoniowska, Krasińskiego, Ząbkowicka, Krzywoustego
36. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Wita Stwosza i Glinianej w Strzelinie

37. Instalacja w Chociwelu suszenia i obróbki termicznej osadów ściekowych powstających na terenie Gminy Strzelin oraz Stacja zlewna ścieków w Strzelinie ul. Brzegowa.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na fragment realizacji tego przedsięwzięcia w roku 2004 - 2006 zaplanowano środki w wysokości 4,7 mln.zł. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE, oraz środków WFOŚiGW Wrocław.

Projekt regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, w pewnym stopniu powinna zostać uporządkowana gospodarka ściekowa gminy Strzelin. Dodatkowo przewiduje się dociążenie istniejącej oczyszczalni ścieków, oraz oczekuje się efektywniejszej ochrony zlewni rzeki Oławy.

4.1.12. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwiązywanie problemów gospodarki wodnej i ochrony środowiska*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Miasto i Gmina Strzelin są zwodociągowane w około 95 %. Oczywiście, wskaźnik ten dla miasta wynosi prawie 100%. Braki sieci wodociągowej dotyczą w zasadzie wyłącznie terenów wiejskich. Wodociągowanie musi być traktowane jako jednoznaczny wymóg cywilizacyjny. Zapewnienie wody do gospodarstw domowych jest jednym z podstawowych zadań władz lokalnych. Należy zwrócić uwagę, iż rozwój jakiegokolwiek przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest w zasadzie niemożliwe bez dostępności sieci wodociągowej. Jest to o tyle ważne, iż jednym z podstawowych kierunków restrukturyzacji polskiej wsi jest tworzenie alternatywnych wobec produkcji rolnej miejsc pracy (a więc także rozwój przedsiębiorczości wiejskiej).

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Urząd miasta i gminy w Strzelinie opracował szczegółową koncepcję rozbudowy sieci wodociągowej.

- A. Budowa wodociągu dla wsi Szczodrowice.
- B. Budowa wodociągu dla wsi Gębczyce.
- C. Budowa wodociągu dla wsi Gębice i Nowolesie.
- D. Budowa wodociągu dla wsi Ulica.
- E. Budowa wodociągu dla wsi Krzepice-Częszyce.
- F. Wodociągi dla wsi Karszów, Piotrowice, Mikoszków, Dobrogoszcz.
- G. Budowa wodociągu Skoroszowice – Myszków.
- H. Budowa ujęć wody w Głębokiej Śląskiej.
- I. Adaptacja budynku byłej przepompowni ścieków w Strzelinie na potrzeby pogotowia wodno – kanalizacyjnego.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na realizację tego przedsięwzięcia zaplanowano środki w wysokości 8,6 mln.zł. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE.

W efekcie realizacji projektu powinno nastąpić kompleksowe zwodociągowanie gminy Strzelin.

4.1.13. Plan gospodarki odpadami komunalnymi

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy, jednym z podstawowych problemów infrastrukturalnych jest brak odpowiedniego systemu zagospodarowania odpadów. Wykorzystywane obecnie składowisko w miejscowości Wąwolnica bliskie jest końca mocy eksploatacyjnych i jest niezgodne z nowymi rozwiązaniami prawnymi – nie posiada, bowiem sztucznej izolacji gruntowej.

Niezbędne jest, zatem opracowanie metody rozwiązania problemu zagospodarowania odpadów komunalnych. Podstawą do podjęcia właściwej decyzji w tym zakresie może być wyłącznie wariantowy plan inwestycyjny. Plan ten powinien unaocznic decydentom oraz społeczności lokalnej wszystkie aspekty wyboru odpowiedniego rozwiązania. Podstawowym zatem działaniem w ramach niniejszego zadania będzie opracowanie przez Władze Lokalne odpowiedniego wariantowego programu działania prowadzącego do wyboru konkretnego rozwiązania. Jest niezwykle istotne, aby powstający w ramach zadania plan działań nie był ograniczony jedynie do kwestii składowania lub utylizacji odpadów. Zakłada się, że będzie on zawierał przynajmniej następujące elementy:

- Opracowanie systemu zbierania i segregacji odpadów komunalnych, ze szczególnym uwzględnieniem wypracowania systemu obligowania właścicieli posesji do korzystania z usług firm wywozowych;
- Zaprojektowanie spójnego systemu transportowania odpadów do miejsc docelowych;
- Rozwiązanie problemu utylizacji – składowania odpadów.

Władze gminny powinny podjąć decyzję, odnośnie budowy nowoczesnego zakładu przeróbki odpadów.

1. Najprostszym, jak się z pozoru wydaje, rozwiązaniem jest budowa miejskiego zakładu przeróbki odpadów na terenie gminy. Jest to rozwiązanie niewątpliwie najmniej kosztowne. Miasto i gmina Strzelin nie potrzebują bardzo dużego wysypiska. Odpowiednio przygotowana niecka wielkości 4 ha mogłaby zaspokoić na jakiś czas potrzeby Strzelina w tym zakresie.
2. Rozwiązaniem nieco szerszym jest budowa zakładu przeróbki odpadów wspólnego dla kilku gmin – np. zakładu o charakterze powiatowym. Oczywiście, w miarę jak rośnie liczba mieszkańców korzystających z wysypiska, zwiększa się także koszt inwestycji. W tym jednak przypadku możliwe jest otrzymanie wsparcia finansowego o charakterze zewnętrznym. Budowa nowoczesnego, kilkuhektarowego wysypiska, izolowanego geomembraną, zawierającego system monitoringu zanieczyszczenia wód gruntowych, może liczyć na poważne dofinansowanie. Dodatkowo, rozwiązanie to daje większe możliwości lokalizacji zakładu – nie musi ono być lokalizowane na terenie gminy.
3. Trzecie, najdalej idące, rozwiązanie zakłada budowę nowoczesnego zakładu utylizacji termicznej odpadów. Zastosowanie nowoczesnej technologii spalania zapewnia bardzo wysoki stopień nieszkodliwości zakładu. Jest to rozwiązanie o charakterze systemowym.

Odpady stale nie są składowane, lecz utylizowane. Rozwiązanie to, jakkolwiek obiektywnie najlepsze, może wiązać się z dwojakimi problemami. Po pierwsze, dyskusyjna jest zasadność ekonomiczna budowy nowoczesnej spalarni dla tak małej społeczności lokalnej, jaką są mieszkańcy powiatu strzelińskiego. Po drugie, sama idea budowy spalarni może natrafić na pewien opór społeczny. Jakkolwiek argumenty merytoryczne przemawiają za budową spalarni, rozpowszechniona jest opinia o szkodliwości takiego rozwiązania. Dlatego też, wdrożenie w życie tego rozwiązania będzie możliwe dopiero po przeprowadzeniu szerokich badań społecznych oraz rozwiązaniu kwestii zaopatrywania zakładu utylizacji w odpady zewnętrzne (odpady takie mogą prowadzić do samofinansowania się inwestycji – przyjmowanie odpadów zewnętrznych – przemysłowych, wiąże się ze znacznymi wpływami).

Wybór konkretnego rozwiązania powinien wynikać zarówno z szerokiej konsultacji społecznej, jak i, przede wszystkim, z analizy skutków implementacji każdego z wariantów. Dość silnym argumentem może tu być realna szansa na uzyskanie finansowania zewnętrznego. W wyniku przeprowadzonych analiz, przyjęto, iż w ciągu najbliższych lat zostanie stworzone nowoczesny zakład przeróbki odpadów działający na potrzeby Strzelina oraz ewentualnie gmin powiatu strzelińskiego.

Prace związane z realizacją tego projektu zostały zaplanowane na lata 2007 – 2013. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa, oraz środków strukturalnych UE.

Projekt plan gospodarki odpadami komunalnymi realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, nastąpi rozwiązanie lokalnych problemów z gospodarką odpadami.

4.1.14. Odbudowa obiektów zabytkowych na terenie gminy Strzelin

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Projekt ten przewiduje odbudowę obiektu ratusza w Strzelinie (etap związany z badaniami archeologiczno-konserwatorskimi oraz odbudowę sklepień przyziemia).

Prace związane z realizacją tego projektu zostały zaplanowane na lata 2003 – 2006. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa, oraz środków strukturalnych UE.

Projekt odbudowa obiektów zabytkowych realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, nastąpi odniesienie walorów architektonicznych i turystycznych gminy.

B) strefa: rozwój gospodarczy

4.1.15. Przygotowanie oferty gruntów inwestycyjnych.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

W pierwszej kolejności, niezbędne jest przygotowanie odpowiednich katalogów ofert inwestycyjnych. Z doświadczeń wynika, iż najlepiej jest przygotować tego typu materiał w formie skoroszytowej. W ten sposób możliwe jest zamieszczanie tylko wybranych ofert inwestycyjnych, w zależności od zainteresowania potencjalnego inwestora. Dodatkowo, taka forma pozwala na elastyczne dodawanie nowych ofert (np. w miarę uzbrajania kolejnych działek (lub usuwanie ofert już nieaktualnych (np. z powodu zakupu nieruchomości/terenu przez inwestora).

Przygotowanie odpowiednich materiałów promocyjnych jest zaledwie dobrym początkiem właściwej akcji promocyjnej miasta i gminy Strzelin. Wiele gmin posiada oferty inwestycyjne. Zdecydowana większość z nich reprezentuje odpowiedni poziom jakościowy. Z punktu widzenia rozwoju gospodarczego, bardziej istotne od obiektywnej jakości materiałów, jest fakt, do kogo materiały te trafiły. Powszechną bolączką wielu wspólnot lokalnych jest to, że posiadając gotowe materiały, nie mają jasnego planu, do kogo materiały te kierować. Taka sytuacja, przekreśla zasadność druku jakichkolwiek ofert inwestycyjnych.

W związku z powyższym, aby plan działań promocyjnych spełnił swoje zadanie niezbędne jest przygotowanie bazy danych osób i instytucji, do których trafią oferty inwestycyjne miasta i gminy Strzelin. Baza ta będzie tworzona przy okazji realizacji generalnego planu promocji miasta wobec gminy wobec inwestorów.

Prace nad realizacją tego zadania rozpoczęły się w roku 2001 i mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie pośrednim, potencjalnie zainteresowani inwestorzy powinni otrzymać materiał informujący ich w sposób wyczerpujący o możliwościach inwestowania na terenie miasta i gminy Strzelin. W efekcie końcowym powinno przybyć w mieście i gminie inwestycji zewnętrznych.

4.1.16. Stworzenie obsługi inwestora na poziomie UMiG.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Niniejsze zadanie ma charakter organizacyjny. Brakowało na terenie miasta i gminy jednolitego i jasnego systemu obsługi inwestora (osoby zainteresowanej dokonaniem inwestycji). Z punktu widzenia mechanizmów rynkowych, ważne jest, aby Klient (w tym przypadku inwestor powinien być traktowany jako Klient Urzędu miasta i gminy) był obsługiwany przez cały czas przez jedną osobę (a jeśli to nie jest możliwe, to żeby z jedną osobą miał stały kontakt). W Polsce, powszechna jest sytuacja, w której inwestor, „kraży” pomiędzy wydziałami, komórkami, naczelnikami, urzędnikami, aby załatwić wszelkie niezbędne formalności. Nowe rozwiązanie, polega na stworzeniu systemu obsługi zapewniającego inwestorowi komfort załatwiania wszelkich formalności w jednym miejscu. To urzędnik odpowiedzialny za obsługę inwestora będzie przesyłał wszelkie dokumenty do właściwych wydziałów.

Stworzenie tego typu systemu obsługi inwestora nie wymaga wielkich działań organizacyjnych. Niezbędne jest wyposażenie komórki odpowiedzialnej za obsługę w szczegółową listę niezbędnej dokumentacji oraz wskazanie, do kogo poszczególne dokumenty powinny być kierowane. Nawet, jeżeli wystąpi konieczność bezpośrednich rozmów inwestora z konkretnym wydziałem w UMiG, to organizacja tego spotkania powinna spoczywać nadal na komórce odpowiedzialnej za obsługę. Ważne jest, aby osoba obsługująca inwestora brała udział we wszystkich rozmowach – w ten sposób będzie ona na bieżąco informowana o wszelkich problemach.

Z doświadczeń wynika, iż wprowadzenie tego systemu ma bardzo duże znaczenie psychologiczne dla inwestorów. Nie jest pewne, czy system taki w sposób rzeczywisty usprawnia proces załatwiania formalności w Urzędzie. Niewątpliwie jednak, inwestor odnosi wrażenie, że w gminie się o niego zabiega. Zawsze jest do dyspozycji osoba, która może doradzić, wskazać rozwiązanie, czy umówić spotkanie z nieosiągalnym zazwyczaj sekretarzem. Z technicznego punktu widzenia, realizacja zadania wymaga zmiany regulaminu organizacyjnego Urzędu.

Działania organizacyjne związane z tym projektem rozpoczęto w roku 2000. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinny zostać skoordynowane działania nastawione na rozwój gospodarczy miasta i gminy poprzez pozyskiwanie nowych inwestycji oraz poprzez aktywizację działań promocyjnych UMiG.

4.1.17. Stworzenie planu promocji na najbliższe 5 lat (2000 – 2005).

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Promocja wobec inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Podstawowym elementem każdej akcji nakierowanej na przyciągnięcie inwestorów zewnętrznych musi być promocja, a nawet reklama miasta i gminy. Działania promocyjne wymagają jednak jasnego, ścisłego planu i harmonogramu.

Punktem wyjścia do realizacji całego programu pt. „Promocja miasta i gminy wobec inwestorów” jest stworzenie szczegółowego planu działań promocyjnych na najbliższych pięć lat, w tym momencie są to lata 2000 – 2005.

Plan powinien zakładać kilka podstawowych elementów. W formie dokumentu formalnego powinien być on przyjęty przez Radę miasta i gminy i traktowany jako wytyczna do uchwalania każdorazowego budżetu miasta i gminy w pozycjach dotyczących promocji. Podstawowe elementy takiego dokumentu to:

- 1) Opis rodzajów działań promocyjnych przewidzianych na poszczególne lata w podziale na podstawowe kategorie (np. publikacja w katalogach, artykuły sponsorowane, druk materiałów promocyjnych);
- 2) Wskazanie działań uznanych za wiodące (z doświadczeń wynika, iż najefektywniejsze w promocji miasta i gminy są artykuły sponsorowane w dużych ogólnopolskich czasopismach);
- 3) Wskazanie powiązań między działaniami. Dotyczy to zarówno powiązania działań w ramach planu na konkretny rok, jak i powiązania działań z jednego roku z działaniami roku poprzedniego i następnego. Bez tego elementu plan nie będzie miał charakteru spójnego;
- 4) Plan powinien bezwzględnie zawierać wskazania osób odpowiedzialnych za realizację poszczególnych działań w nim zawartych.

W tym miejscu należy podkreślić, iż plan działań promocyjnych powinien być dokumentem możliwie szerokim i dokładnym. Jasno musi z niego wynikać, jakie konkretnie działania będą podejmowane, kiedy i jakie będą ich koszty. Nie chodzi tu o zwyczajny plan wydatków budżetowych na jeden rok. Nie chodzi także o zlepek pięciu planów na kolejne lata. Podstawową ideą jest wskazanie powiązań działań i ich skutków.

Prace nad tym projektem rozpoczęły się w roku 2000. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom realizacji projektu, będzie uporządkowanie działań promocyjnych miasta i gminy Strzelin, oraz stworzenie spójnego (a więc bardziej skutecznego) planu działań promocyjnych.

W efekcie osoby odpowiedzialne za promocję nie będą musiały się, co roku obawiać, czy starczy im pieniędzy na kontynuację działań rozpoczętych w roku poprzedni.

4.1.18. Stworzenie profesjonalnych materiałów promocyjnych.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Promocja wobec inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Materiały promocyjne miasta i gminy mogą odegrać bardzo istotną rolę w akcji pozyskiwania inwestorów zewnętrznych. Ważne jest jednak, aby materiał taki reprezentował odpowiedni poziom profesjonalizmu. Należy pamiętać, iż zapewne wszystkie gminy w Polsce posiadają materiały promocyjne, każda z nich zabiega także, aby materiały te były „ładne”. Głównym, więc zadaniem jest przygotowanie materiału wyróżniającego się z reszty podobnych tego typu publikacji.

Ponieważ wszystkie zadania techniczne związane z edycją materiałów promocyjnych spoczywać będą na wyspecjalizowanej agencji reklamowej, głównym zadaniem dla osób realizujących ten element planu jest opracowanie właściwej treści oraz wskazanie cech charakterystycznych materiału (wyróżników).

Materiały raz opracowane merytorycznie mogą być wykorzystywane przez kilka lat. Oczywiście, zależy to od stopnia dokonujących się na terenie miasta i gminy zmian sytuacji gospodarczej. Nawet, jeżeli trzeba będzie zmienić niektóre dane, sama koncepcja materiału pozostanie bez zmian. Dlatego też główna praca merytoryczna będzie niezbędna tylko przy pierwszej edycji materiałów promocyjnych. Później, aż do końca trwania planu działań promocyjnych (jak ustalono jest to każdorazowo okres pięcioletni), niezbędne będzie jedynie dokonywanie korekt i dodruków.

Prace nad realizacją tego zadania rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie ma powstać profesjonalny materiał, który zainteresuje potencjalnego inwestora, dostarczy mu podstawowych danych o gospodarce lokalnej i możliwości inwestowania, oraz będzie wyróżniał się spośród innych, podobnych materiałów.

4.1.19. Stworzenie bazy danych i rozesłanie materiałów promocyjnych.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Promocja wobec inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Aby plan działań promocyjnych spełnił swoje zadanie niezbędne jest przygotowanie bazy danych osób i instytucji, do których trafią materiały promocyjne miasta i gminy. Grupę docelową w sposób istotny determinuje fakt, że materiały są przeznaczone przede wszystkim dla potencjalnych inwestorów. Proces tworzenia bazy danych powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:

- 1) Wyznaczenie głównych grup docelowych. Właściwe określenie głównych grup stanowi zdecydowanie niewrażliwy punkt opracowania bazy danych. Wydaje się, iż przy określaniu tych grup pomocne mogą być różne organizacje pozarządowe zajmujące się pozyskiwaniem inwestorów oraz zrzeszające przedsiębiorców. Wielkim ułatwieniem może być wskazanie

grup docelowych jako np. członków niektórych organizacji (np. Bussines Center Club, Izba Inwestorów Zagranicznych w Polsce itp.).

- 2) Wyznaczenie dodatkowych grup docelowych. W tym miejscu, realizatorzy zadania powinni wskazać dodatkową grupę, do której można przesłać materiały promocyjne. Grupę tę należy traktować z pewną rezerwą. Mogą do niej należeć np. biura radców handlowych ambasad państw obcych w Polsce. Należy pamiętać, iż efektywność przekazywania materiałów do takich instytucji jest znikoma. Dlatego też za wiodącą należy uznać pierwszą grupę docelową, skupiającą inwestorów.
- 3) Stworzenie bazy danych. Jest to technicznie najtrudniejszy element. Jeżeli zostaną określone właściwe grupy docelowe, główny problem będzie wiązać się z przygotowaniem konkretnych danych teleadresowych. Stosunkowo najmniejszy problem będzie wiązać się z uzyskaniem danych o członkach wskazanych organizacji.
- 4) Przygotowana baza danych powinna zawierać dane teleadresowe przynajmniej takiej liczby podmiotów, aby można było zagospodarować (rozesłać) minimum połowę przygotowywanych materiałów promocyjnych. Z tego też względu proponuje się, aby to liczba drukowanych materiałów była uzależniona od liczby adresów w bazie danych, a nie odwrotnie.
- 5) Rozsyłanie materiałów promocyjnych powinno się odbywać raz – dwa razy do roku. Oczywiście ten sam adresat może dostać drugi raz materiał promocyjny, tylko pod warunkiem, iż będzie się on różnił od poprzedniego (nowa edycja, katalog zamiast folderu itp.).

Prace nad realizacją tego zadania rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom docelowym jest trafienie z materiałami promocyjnymi do rąk potencjalnych inwestorów.

4.1.20. Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Aktualnie, bardzo duża liczba gmin i miast stosuje preferencje dla inwestorów tworzących na rynku lokalnym nowe miejsca pracy. W większości przypadków udzielanie preferencji odbywa się na zasadach mało sformalizowanych. Wielokrotnie decyzje podejmowane są indywidualnie według subiektywnej oceny władz lokalnych. Zasada taka, jakkolwiek dająca możliwość elastycznego stosowania narzędzia preferencji w opłatach i podatkach lokalnych, nie posiada cech zorganizowanego systemu. Potencjalni inwestorzy (zewnętrzni lub lokalni) cenią sobie przede wszystkim jasność zasad, jakimi rządzą się preferencje.

Dlatego też, proponuje się opracowanie i przyjęcie uchwałą Rady miasta i gminy regulaminu stosowania preferencji zawierającego dokładne wskazania metod postępowania oraz wielkości zwolnień. Regulamin taki powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:

- 1) Określenie grupy docelowej przedsiębiorstw mogących korzystać z systemu zwolnień (czy mogą to być firmy nowo powstające, czy system obejmuje także firmy handlowe, czy ze zwolnień mogą korzystać także firmy państwowe i komunalne itp.).
- 2) Określenie trybu składania wniosku o udzielenie zwolnień (do kogo ma być składany, jakie informacje powinien zawierać itp.) – ponadto regulamin powinien zawierać wzór formularza wniosku o zwolnienie/preferencje.
- 3) Określenie trybu dokonywania analizy merytorycznej wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem terminu, w jakim powinna być wydana decyzja w tej sprawie;

- 4) Wskazanie metody kalkulacji wielkości zwolnień (jakimi cechami musi wykazać się przedsiębiorstwo, aby otrzymać określone zwolnienia).
- 5) Wskazanie procedury udzielania preferencji.
- 6) Jasne wskazanie systemu monitorowania rozwoju przedsiębiorstwa, w celu oceny, czy rzeczywiście spełnione zostały warunki określone we wniosku o zwolnienie.
- 7) Określenie konsekwencji niespełnienia warunków zawartych we wniosku, a więc niezasadnego korzystania ze zwolnień.

Prace nad projektem rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie realizacji projektu ma być ograniczone bezrobocie na poziomie lokalnym. Z uwagi na stosowanie narzędzia finansowego, można będzie dość łatwo, co roku określać koszt, jaki poniosły władze w celu ułatwienia tworzenia jednego miejsca pracy.

4.1.21. Powołanie Organizacji Rozwoju Lokalnego (zadanie wspólne)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *System ułatwień dostępu do kapitału*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

W trakcie przeprowadzonych badań oraz odbytych spotkań z mieszkańcami powiatu, można było zauważyć szereg potrzeb o charakterze integracyjnym. Mieszkańcy definiowali wiele zadań, których realizacja będzie możliwa wyłącznie pod warunkiem utworzenia instytucji rozwoju lokalnego. Istnieje szereg przykładów miast i gmin, w których instytucje tego typu powstały, a ich działalność przyczyniła się w sposób znaczący do rozwoju lokalnego. Wydaje się, iż funkcjonowanie tego typu instytucji ma sens organizacyjny i ekonomiczny jedynie na poziomie szerszym niż jedna gmina (miasto). Dlatego też, przyjęto, iż powołanie instytucji traktowane będzie jako zadanie wspólne Starostwa Powiatowego i gmin wchodzących w skład powiatu strzeleckiego.

Potrzeba powołania tego typu instytucji wydaje się bezdyskusyjna. Już w tej chwili można wyznaczyć kilka konkretnych celów, które mogłaby ona realizować. Do najważniejszych należy:

- 1) Podejmowanie działań mających na celu pozyskanie finansowania z różnych programów pomocy (rządowej, pozarządowej i międzynarodowej). Ważne jest, aby istniała organizacja, która na bieżąco będzie śledzić pojawiające się nowe programy pomocy i przygotowywać wnioski o dofinansowanie konkretnych inicjatyw.
- 2) Inicjowanie działań o charakterze kulturalnym oraz sportowym.
- 3) Prowadzenie szeroko rozumianej promocji powiatu na zewnątrz – względem inwestorów oraz turystów.
- 4) Inicjowanie i stymulowanie rozwoju turystyki poprzez tworzenie odpowiedniego zaplecza (np. punkt informacji o ofercie noclegowej).
- 5) Realizacja programu rozwoju przedsiębiorczości poprzez prowadzenie funduszy wsparcia finansowego dla MSP.

Prace nad realizacją powyższego projektu zapoczątkowano w roku 2000. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom końcowym działania powinno być powstanie instytucji rozwoju regionalnego, odpowiedzialnej za szereg działań w zakresie wspierania MSP, oraz promocji powiatu

4.1.22. Utworzenie funduszu rozwoju przedsiębiorczości (poręczenia i pożyczki dla firm mikro), (zadanie wspólne)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *System ułatwień dostępu do kapitału*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

W zakresie wspierania lokalnych podmiotów gospodarczych, władze lokalne posiadają dwie ogólne grupy narzędzi. Pierwszą jest zapewnienie dogodnych warunków rozwoju firm, poprzez stworzenie odpowiedniej infrastruktury, zaplecza itd. Drugą grupę stanowią narzędzia finansowe. Proponowana strategia przewiduje uruchomienie dwóch podstawowych narzędzi wsparcia finansowego na poziomie lokalnym. Jednym jest opisany wcześniej system preferencji i ulg w opłatach oraz podatkach lokalnych. Drugim narzędziem powinien być system bezpośredniego wspierania finansowego.

Strategia przewiduje powołanie do życia, na poziomie powiatu, lokalnego funduszu rozwoju przedsiębiorczości. Fundusz ten byłby nakierowany na wspieranie lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem firm mikro (do pięciu osób), ponieważ to te firmy mają przeważnie największe kłopoty z pozyskaniem kapitału (brak majątku, brak historii kredytowej itp.).

Realizacja tego projektu rozpoczęła się w połowie roku 2000 i ma charakter długofalowy. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom bezpośrednim ma być powstanie funduszu wspierania lokalnych MSP. Efektom pośrednim powinien być rozwój ekonomiczny lokalnych MSP i w efekcie tego redukcja bezrobocia.

4.1.23. Utworzenie punktu doradztwa dla firm mikro (zadanie wspólne)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wsparcie organizacyjne MSP*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Jedną z podstawowych bolączek najmniejszych firm jest, obok braku możliwości skutecznego promowania się, brak dostępu do informacji rynkowej oraz wiedzy merytorycznej z zakresu ekonomii, zarządzania, marketingu, nie mówiąc już o prawie absolutnym braku dostępu do najnowszych rozwiązań technologicznych (know-how).

Firmy małe, a w szczególności najmniejsze, nie mają odpowiednich środków, aby korzystać, na co dzień z profesjonalnego doradztwa na zasadach komercyjnych. Dlatego też, od długiego czasu rozwija się w Polsce pomoc świadczona MSP w formie dostarczenia im profesjonalnego, a jednocześnie niedrogiego doradztwa. Projekt ten zakłada utworzenie tego typu punktu w Strzelinie. Z uwagi na fakt, iż podmioty gospodarcze mogące korzystać z usług tego punktu działają nie na terenie miasta i gminy Strzelin, działanie to zamieszczono, jako zadanie wspólne na poziomie strategii powiatowej.

Realizację tego projektu zaplanowano na początek roku 2001 i ma ono mieć charakter długofalowy. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Zapewnienie profesjonalnego i niedrogiego doradztwa dla lokalnych MSP, a w efekcie rozwój sektora MSP i redukcja bezrobocia.

4.1.24. Stymulowanie kooperacji wśród rolników (grupy producenckie)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stymulowanie rozwoju rynku rolnego*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Przy dużej rywalizacji o rynek, szczególnie w ostatnim okresie, niezwykle ważną sprawą jest wzmocnienie roli rolników na rynku produktów rolnych. Z powodu rozproszonej i rozdrobnionej produkcji, niskich kwalifikacjach zawodowych i braku profesjonalnych umiejętności marketingowych, przy słabo rozwiniętym systemie dystrybucji, większość producentów rolnych nie jest w stanie zapewnić dostaw towaru w wystarczającej ilości, należytej jakości i jednorodności. Z uwagi na to, iż duża część rozproszonych producentów nie może sprostać konkurencji na rynku, konieczne jest utworzenie w mieście i gminie Strzelin silnej grupy producenckiej. Instytucja ta, powołana w celu stymulowania kooperacji wśród rolników będzie ściśle współpracować z komórką odpowiedzialną za stworzenie systemu informacji rynkowej dla rolników.

Dzięki powstałej grupie producentów rolnych w mieście i gminie Strzelin rolnicy uzyskają możliwość:

- wspólnego zaopatrzenia w środki produkcji,
- wspólnego użytkowania specjalistycznych maszyn,
- przygotowania dużych, standaryzowanych partii produktów,
- zastosowania nowych technologii, marketingu i zbytu produktów rolnych itp.

Rolnicy będą mogli gromadzić większe dochody poprzez przejęcie części marży handlowej oraz otrzymywanie wyższych cen za produkty lepszej jakości i produkty częściowo przetworzone.

Posiadając właściwą strategię marketingową, grupa taka ma większą możliwość, już na etapie tworzenia produktu, jego pakowania, oznakowania i trwałości, dostosowywania do potrzeb konsumentów.

Grupy producenckie są podstawowym elementem zorganizowanego rynku rolnego oraz ważnym czynnikiem obszarowej i produkcyjnej restrukturyzacji rolnictwa. Umożliwiają poprawę ekonomicznej efektywności gospodarowania oraz zapewniają dostarczanie dobrych jakościowo i możliwie tanich produktów. Powstałe grupy producentów rolnych będą miały możliwość uzyskania wsparcia finansowego ze strony państwa. Wpisana do rejestru (a więc spełniająca minimalne wymogi stawiane przez prawo) będzie mogła ubiegać się o kredyty preferencyjne i dotacje ze środków publicznych wspierających realizację celów statutowych grup i ich związków.

Program pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej dla Polski SAPARD przewiduje również dofinansowywanie grup producenckich. Grupy będą mogły być beneficjentami dofinansowania w obszarach, gdzie sygnalizowany jest niedostatek kapitału. Działanie tego typu jest także jednym z priorytetów Paktu dla Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (punkt 6 – Tworzenie grup producenckich).

Główne działanie w ramach tego zadania polega na fizycznym zorganizowaniu grup producenckich. Podstawowym problemem tej (ze wszech miar słusznej i wskazanej) idei jest brak stymulacji zewnętrznej. Jak uczą doświadczenia ostatnich lat, jest mało prawdopodobne, aby rolnicy sami się zorganizowali (takie przypadki są bardzo nieliczne). Istnieje potrzeba zewnętrznego stymulowania ich współpracy. W związku z tym, planuje się powołanie (i finansowanie) w ramach powstającej organizacji rozwoju, stanowiska ds. grup producenckich. Główną rolą osoby odpowiedzialnej będzie organizowanie spotkań, załatwianie procedur

formalnych powstawania grup itp. W perspektywie grupy producenckie (już aktywnie działające i przynoszące efekty finansowe) będą same finansować działalność koordynatora. Finansowanie ze strony samorządu będzie, zatem potrzebne tylko przez pierwszy okres.

Prace nad realizacją tego projektu zaplanowano na 2001 rok i mają one mieć charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

4.1.25. Wytyczenie szlaków turystycznych (wokół miasta).

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stymulowanie rozwoju turystyki*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Podstawową, niewykorzystaną atrakcją turystyczną na obszarze powiatu i powiatów ościennych są warunki przyrodnicze, ciekawe ukształtowanie terenu w obszarze Wzgórz Strzelińskich. Przewiduje się, iż możliwe jest wykorzystanie tych elementów do stworzenia szlaków wędrówek pieszych i tras rowerowych. Ważne jest, aby sieć szlaków zapewniała możliwość uprawiania aktywnej turystyki przez kilka dni. Tylko w ten sposób będzie można zatrzymać turystę w mieście na kilka nocy.

Podstawowym, zatem zadaniem jest stworzenie niezbędnej infrastruktury turystycznej – wyznaczenie i opisanie szlaków turystycznych.

Istotne jest, aby udało się do opisywanych działań włączyć zarówno organizacje społeczne (ekologów, turystów, rowerzystów itp.), jak i władze gmin ościennych (głównie gminy Przeworno) oraz powiatu strzelińskiego, a jeżeli wystąpi taka potrzeba także powiatów sąsiednich. Chodzi tu zarówno o udział finansowy, jak i przede wszystkim, o udział merytoryczny w opracowywaniu najciekawszych tras.

Realizacja tego zadania została zaplanowana na rok 2000. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie bezpośrednim powinny powstać atrakcyjne trasy wycieczek rowerowych i pieszych rozpoczynanych ze Strzelina lub okolic. W efekcie długofalowym ma to doprowadzić do pojawienia się turystów pragnących pozostać w mieście przez kilka dni.

4.1.26. Promocja walorów turystycznych i rekreacyjnych

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stymulowanie rozwoju turystyki*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Promocja jest przedsięwzięciem gospodarczym. Pociąga za sobą koszty, które się akceptuje, oczekując efektów przekraczających wartość nakładów. Dobra kampania promocyjna może przesądzić o tym, gdzie dane osoby spędzą czas wolny.

Kampanię promocyjną należy kierować do szerokiego kręgu osób. W tym celu należy stworzyć materiały promujące turystykę na terenie miasta i gminy Strzelin, oraz dostarczyć potencjalnym turystom informacji na temat walorów turystycznych i rekreacyjnych.

W pierwszej kolejności należy przygotować ogólny materiał promujący gminę, jako miejsce turystyczne. Chodzi tu o wyspecjalizowany materiał, nastawiony wyłącznie na eksponowanie walorów turystycznych. Nie powinno łączyć się materiału promującego turystykę, z materiałami promocyjnymi przeznaczonymi dla potencjalnych inwestorów. Rola materiałów o charakterze

wyłącznie proturystycznym jest nie do przecenienia. Wielokrotnie, już samo istnienie takiego materiału przekonuje turystę do odwiedzenia gminy.

Z uwagi na to, iż Gmina posiada warunki sprzyjające rozwojowi turystyki weekendowej dodatkowo, wskazane byłoby wydrukowanie katalogu z ofertą działek przeznaczonych pod budowę domków letniskowych. Wydaje się, iż ta forma wypoczynku ma największą szansę rozwoju na tym terenie. Ofertę tę należy skierować szczególnie do mieszkańców Wrocławia, wśród których obserwuje się coraz większe zainteresowanie tego typu wypoczynkiem. W katalogu takim powinny znaleźć się takie informacje jak: lokalizacja, uzbrojenie techniczne terenu, stosunek własności, wartość działki, dodatkowe atrakcje danego obszaru, itd.).

Równolegle, należy rozważyć możliwość wydania szeregu ulotek promocyjnych opisujących walory konkretnych atrakcji turystycznych (kamieniołomy granitu, należące do największych w Europie, Wzgórza Strzelińskie z kulminacją na Gromniku). Dodatkowo, konieczne jest wydanie kilku ulotek opisujących trasy turystyczne (piesze, rowerowe) wokół miasta.

Z uwagi na pojawiające się zaczątki rozwoju agroturystyki w tym regionie, wskazane byłoby również zwrócenie na to szczególnej uwagi. W materiałach promocyjnych na pewno trzeba uwzględnić informacje o miejscach noclegowych w gospodarstwach agroturystycznych zlokalizowanych na terenie gminy. W chwili obecnej ta forma wypoczynku jest bardzo modna i popularna, szczególnie wśród mieszkańców dużych aglomeracji (np. Wrocławia), dlatego też trzeba ją rozwijać. Nie należy jednak tego przeceniać.

Realizacja tego zadania została zaplanowana na rok 2001. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinny powstać profesjonalne i spójne materiały promujące gminę Strzelin, jako miejsce turystyczne. Co z kolei ma doprowadzić do rozwoju ruchu turystycznego w gminie.

4.1.27. Edukacja turystyczna i agroturystyczna wśród mieszkańców

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stymulowanie rozwoju turystyki*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Dla społeczności lokalnej istotne jest zrozumienie i uznanie korzyści płynących z promocji całego regionu. Wiąże się to z umiejętnością informowania gości o ciekawych miejscach i innych atrakcjach.

Agroturystyką bądź turystyką wiejską interesują się głównie mieszkańcy większych miast i aglomeracji, którzy dążą do bliskiego kontaktu z przyrodą, poszukują ciszy i spokoju, chcą aktywnie spędzać wolny czas, chcą poznawać wolnych ludzi, nowe obiekty. To wszystko może im dać region strzeliński. Chodzi jednak o przekonanie do tej idei mieszkańców, zaszczepienie w nich chęci działania oraz uświadomienie o korzyściach płynących z prowadzenie tego typu działalności. W tym celu należy organizować wyjazdy studialne do funkcjonujących już tego typu gospodarstw. Wskazać, w jaki sposób można założyć gospodarstwo agroturystyczne, by było ono na tyle atrakcyjne, aby przyjechali do niego goście. Niezbędne wydaje się również wydanie ulotek informujących o prawnych i finansowych uwarunkowaniach agroturystyki, kto i kiedy może podjąć taką działalność, jak płacić podatki, komu przysługuje zwolnienie z podatku dochodowego.

Agroturystyka jest czynnikiem aktywizującym wieś, gospodarstwa rolne, zapewniającym dodatkowe dochody rolnikom, wymagająca liderów i szkoleń dla wszystkich. Szkolenia są niezbędne, gdyż wysoka jakość usług, udane przedsięwzięcie, zarządzane z sukcesem, nie może rozwijać się jedynie w oparciu o intuicję, a ale również o głęboką wiedzę. Wymogi rynku są brutalne. Zwłaszcza wśród społeczeństwa wiejskiego nieznana jest wiedza, której teraz

najbardziej potrzeba – z zakresu funkcjonowania rynku, marketingu, zarządzania, rachunkowości. Dlatego więc właśnie na szkolenia należy położyć największy nacisk.

Podstawowym warunkiem powodzenia w tworzeniu silnej branży turystycznej i agroturystycznej jest akceptacja tego procesu zarówno przez władze samorządowe, jak i przez przedsiębiorców czy dysponentów środków finansowych, a także przez społeczność lokalną. Najważniejszą grupą, której należy uświadomić zarówno korzyści, jak i koszty związane z rozwojem turystycznym i agroturystycznym są mieszkańcy gminy Strzelin. Bez ich poparcia nie mogą udać się nawet najlepiej opracowane plany, w związku z czym w proces programowania, jak i planowania należy zaangażować szerokie kręgi lokalnej społeczności. Poszczególni mieszkańcy mogą stanowić najmocniejsze lub najsłabsze ogniwo w łańcuch realizującym program. Ich nastawienie wobec osób przyjeżdżających, bardziej niż jakikolwiek innych czynnik, wpływa na kreowanie wizerunkiem miejscowości i przyczynia się do tego, że turysta albo powróci, rekomendując tę miejscowość, bądź gospodarstwo agroturystyczne swoim przyjaciołom i znajomym, albo będzie to jego jedyny tu pobyt, a negatywną opinię przekaże innym.

Z uwagi na trudną sytuację materialną lokalnej społeczności oraz stopnia zamożności gospodarstw rolnych, wynika, iż agroturystyka jest przedsięwzięciem względnie tanim, nie wymagającym wielkich nakładów, które można uruchomić szybko, na małą skalę, pozwalającym wykorzystać walory turystyczne regionu i własnego gospodarstwa rolnego, a jego prowadzenie nie wymaga wysokich kwalifikacji zawodowych.

Prace nad wprowadzeniem tego projektu w życie zaplanowano na początek roku 2001, będzie ono miało charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinna rozwinąć się agroturystyka i turystyka w regionie strzelińskim, poprzez umożliwienie mieszkańcom dostępu do informacji o prowadzeniu tego typu przedsięwzięcia.

C) strefa: rozwój środowiska naturalnego

4.1.28. Regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry, Ślęzy i Oławy

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwiązywanie problemów gospodarki wodnej i ochrony środowiska*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Konieczność realizacji wspólnego z innymi gminami powiatu zadania związanego z regulacją gospodarki wodnej ma dwojakie podstawy merytoryczne. Po pierwsze, obecna gospodarka wodna i kanalizacyjna prowadzi do zanieczyszczenia zlewni rzeki Odry. Po drugie, obserwuje się braki wody do osiągnięcia odpowiedniej jakości produkcji rolnej na potrzeby przemysłu przetwórczego. Kompleksowe rozwiązanie tego problemu musi opierać się na systemie powiązanych ze sobą inwestycji. Główna idea daje się wyrazić następującym związkiem logicznym: problemy gospodarki wodnej ⇒ budowa systemu melioracyjnego ⇒ budowa zbiorników retencyjnych ⇒ zapewnienie odpowiedniej jakości wody ⇒ oczyszczalnia ścieków ⇒ kanalizacja. Wszystkie te elementy składają się na kompleksowy program wodny. Z uwagi na konieczność zapewnienia odpowiedniej jakości wody, kluczowe znaczenie ma kanalizacja poszczególnych gmin.

Gmina Strzelin jest w zasadzie nieskanalizowana. W zestawieniu ze znacznym odsetkiem zwodociągowania, daje to wysoce niekorzystną sytuację z punktu widzenia ochrony środowiska oraz stopnia rozwoju cywilizacyjnego. Należy pamiętać, iż sytuacja w tym zakresie rzutuje na

kondycję ekologiczną Wrocławia. Strzelin leży, bowiem w zlewni wód dla aglomeracji wrocławskiej. Już sam ten argument może być uznany za wystarczający do budowy sieci kanalizacyjnej. Na ogólny obraz sytuacji składa się jednak jeszcze jeden element. Strzelin posiada nowoczesną oczyszczalnię ścieków, która między innymi z powodu braku sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, wykorzystuje jedynie w około 40-50%. Można zatem przyjąć, że system kanalizacji umożliwiłby pełniejsze (a więc bardziej ekonomiczne) wykorzystanie nowoczesnej oczyszczalni.

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Projekt ten przewiduje systematyczne dochodzenie do skanalizowania Gminy, zgodnie z przyjętymi założeniami.

1. Skanalizowanie wsi Ulica
2. Skanalizowanie wsi Brożec
3. Skanalizowanie wsi Częszyce
4. Skanalizowanie wsi Kuropatnik + Kaczów
5. Skanalizowanie wsi Biedrzychów
6. Skanalizowanie wsi Muchowiec
7. Skanalizowanie wsi Karszówek
8. Skanalizowanie wsi Żeleźnik
9. Skanalizowanie wsi Gęsiniec
10. Skanalizowanie wsi Pławna
11. Skanalizowanie wsi Trześnia
12. Skanalizowanie wsi Chociwel
13. Skanalizowanie wsi Krzepice
14. Skanalizowanie wsi Głęboka Śląska
15. Skanalizowanie wsi Warkocz
16. Skanalizowanie wsi Bierzyn
17. Skanalizowanie wsi Szczawin
18. Skanalizowanie wsi Piotrowice
19. Skanalizowanie wsi Pęcz
20. Skanalizowanie wsi Dobrogoszcz
21. Skanalizowanie wsi Karszów
22. Skanalizowanie wsi Strzegów
23. Skanalizowanie wsi Szczodrowice
24. Skanalizowanie wsi Biały Kościół
25. Skanalizowanie wsi Wąwolnica
26. Skanalizowanie wsi Dankowice
27. Skanalizowanie wsi Nieszkowice
28. Skanalizowanie wsi Skoroszowice
29. Skanalizowanie wsi Kazanów
30. Skanalizowanie wsi Gębice
31. Skanalizowanie wsi Nowolesie
32. Skanalizowanie wsi Dębniki
33. Skanalizowanie wsi Gębczyce
34. Skanalizowanie wsi Mikoszów
35. Strzelin m.in. ul. Dzierżoniewska, Krasieńskiego, Ząbkowicka, Krzywoustego
36. Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Wita Stwosza i Glinianej w Strzelinie
37. Instalacja w Chociwelu suszenia i obróbki termicznej osadów ściekowych powstających na terenie gminy Strzelin, oraz Stacja zlewna ścieków w Strzelinie ul. Brzegowa.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na fragment realizacji tego przedsięwzięcia w roku 2004 - 2006 zaplanowano środki w wysokości 4,7 mln.zł. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE, oraz środków WFOŚiGW Wrocław.

Projekt regulacja gospodarki wodnej i ochrona wód rzek zlewni Odry realizowany jest przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie realizacji projektu, w pewnym stopniu powinna zostać uporządkowana gospodarka ściekowa gminy Strzelin. Dodatkowo przewiduje się dociążenie istniejącej oczyszczalni ścieków, oraz oczekuje się efektywniejszej ochrony zlewni rzeki Oławy.

4.1.29. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwiązywanie problemów gospodarki wodnej i ochrony środowiska*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Miasto i Gmina Strzelin są zwodociągowane w około 95%. Oczywiście, wskaźnik ten dla miasta wynosi prawie 100%. Braki sieci wodociągowej dotyczą w zasadzie wyłącznie terenów wiejskich. Wodociągowanie musi być traktowane jako jednoznaczny wymóg cywilizacyjny. Zapewnienie wody do gospodarstw domowych jest jednym z podstawowych zadań władz lokalnych. Należy zwrócić uwagę, iż rozwój jakiegokolwiek przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest w zasadzie niemożliwe bez dostępności sieci wodociągowej. Jest to o tyle ważne, iż jednym z podstawowych kierunków restrukturyzacji polskiej wsi jest tworzenie alternatywnych wobec produkcji rolnej miejsc pracy (a więc także rozwój przedsiębiorczości wiejskiej).

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Urząd Miasta i Gminy w Strzelinie opracował szczegółową koncepcję rozbudowy sieci wodociągowej.

- A. Budowa wodociągu dla wsi Szczodrowice.
- B. Budowa wodociągu dla wsi Gębczyce.
- C. Budowa wodociągu dla wsi Gębice i Nowolesie.
- D. Budowa wodociągu dla wsi Ulica.
- E. Budowa wodociągu dla wsi Krzepice-Częszyce.
- F. Wodociągi dla wsi Karszów, Piotrowice, Mikoszków, Dobrogoszcz.
- G. Budowa wodociągu Skoroszowice – Myszków.
- H. Budowa ujęć wody w Głębokiej Śląskiej.
- I. Adaptacja budynku byłej przepompowni ścieków w Strzelinie na potrzeby pogotowia wodno – kanalizacyjnego.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na fragment realizacji tego przedsięwzięcia w roku 2004 - 2006 zaplanowano środki w wysokości 8,6 mln.zł. Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE, oraz środków WFOŚiGW Wrocław.

W efekcie realizacji projektu powinno nastąpić kompleksowe zwodociągowanie gminy Strzelin.

D) strefa: rozwój przestrzenny

4.1.30. Stworzenie zasobów gruntów inwestycyjnych.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Poważnym problemem rozwojowym na terenie gminy Strzelin jest brak jednolitego zasobu gruntów inwestycyjnych. Jak wynika z doświadczeń, inwestorzy niechętnie podejmują się negocjowania z kilkoma właścicielami gruntu. Dlatego też ważne jest stworzenie jednolitego zasobu ofertowego.

Prace nad realizacją tego zadania rozpoczęły się już w roku 2000. Pewnym pośrednim efektem prac jest koncepcja stworzenia Strzelińskiego Parku Przemysłowego, o czym była mowa w poprzednich rozdziałach tego opracowania. Efektem końcowym ma być pozyskanie inwestorów zewnętrznych.

Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

4.1.31. Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji, oraz etapy budowy dróg na terenie gminy Strzelin

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwój infrastruktury technicznej*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Projekt przewiduje budowę sieci dróg wiejskich na terenie gminy Strzelin. Budowa ta ma udrożnić i ułatwić komunikację na terenie miasta i gminy Strzelin.

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Projekt obejmuje prace nad ściśle określoną drogą, dla której został wyznaczony harmonogram prac, łączne nakłady inwestycyjne i przewidziane źródła finansowania.

- A. Modernizacja drogi nr 120013 D w Gęsińcu.
- B. Budowa drogi nr 117353 D (ul. Energetyków) w obrębie wsi Pęcz.
- C. Budowa drogi gminnej 120011 D Gęsiniec-Gościęcice Średnie (przedłużenie ul. Sosnowej).
- D. Modernizacja ul. Jana Pawła II w Strzelinie.
- E. Modernizacja ul. Wodnej w Strzelinie.
- F. Przebudowa ul. Kilińskiego w Strzelinie.
- G. Przebudowa ul. Ząbkowickiej w Strzelinie (partycypacja finansowa).
- H. Odbudowa nawierzchni bitumicznej drogi gminnej w Pławnej.
- I. Budowa drogi gminnej Gęsiniec- Strzelin.
- J. Przebudowa ul. Górnicej.
- K. Budowa parkingu przy ul. Wolności wraz z odbudową ulicy G. Bella w Strzelinie.
- L. Przebudowa ul. Kolejowej w Strzelinie.
- M. Budowa drogi gminnej Dobrogoszcz – Karszów.
- N. Budowa drogi gminnej Kuropatnik - Gościęcice Górne.
- O. Budowa drogi gminnej Gościęcice Średnie - Gościęcice Górne.
- P. Przebudowę ul. św. Floriana w Strzelinie.
- Q. Przebudowę ul. Staszica (od ul. Kościelnej do ul. Brzegowej) w Strzelinie.

- R. Przebudowę ul. Pocztowej w Strzelinie.
- S. Przebudowę ul. Glinianej w Strzelinie.
- T. Przebudowę ul. Pułaskiego w Strzelinie.
- U. Przebudowę ul. Grota Roweckiego w Strzelinie.
- V. Przebudowę drogi Strzelin ul. Różana – Gęsiniec.
- W. Przebudowę ul. Piłsudskiego w Strzelinie.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na realizację tego przedsięwzięcia zaplanowano środki w wysokości 6,3 mln.zł. . Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE, oraz z Terenowego Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.

Projekt Przygotowania i wdrożenia planu modernizacji, oraz etapy budowy dróg na terenie gminy Strzelin będzie realizowany przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

W efekcie prac poprawie powinna ulec sieć dróg gminnych. Projekt powinien zaowocować zmniejszeniem po jego zakończeniu wydatków na utrzymanie i remonty dróg do 50 % wydatków obecnych.

4.1.32. Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wspieranie rozwoju budownictwa*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój infrastruktury lokalnej*.

Strategia rozwoju mieszkalnictwa przygotowana w ramach poprzednio opisanego projektu powinna wskazać kierunki rozwiązywania problemu mieszkaniowego. Na etapie niniejszego dokumentu trudno jest, zatem wskazywać główne potrzeby mieszkalnictwa. Bez względu jednak na kierunek rozwoju mieszkalnictwa, niezbędne będzie przygotowanie odpowiednich miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (nie ma przy tym znaczenia, czy plany te będą przygotowywane pod domy komunalne, budynki TBS-u, czy budownictwo jednorodzinne).

W oparciu o te plany powinny być wytyczone dogodne działki, odpowiadające charakterowi planowanej budowy. Można, zatem przyjąć, iż plan zagospodarowania będzie miał rolę służebną wobec przyjętej strategii rozwoju mieszkalnictwa.

Oddzielnego rozstrzygnięcia wymaga kwestia wyznaczania nowych działek. Obecna struktura działek wynika z zaszczości własnościowych. Kształt, wielkość i rozmieszczenie poszczególnych działek nie zawsze odpowiada wymogom budownictwa (zwłaszcza budownictwa wielorodzinnego).

Kluczowe znaczenie planów zagospodarowania przestrzennego wynika z bardzo wielu czynników. Jednym z najważniejszych jest określenie sposobu uzbrajania tych terenów. Plany zawierają rozwiązania układu podstawowych sieci. Opracowanie planu umożliwia, zatem uruchomienie procedury uzbrajania terenów pod budownictwo, co jest niezwykle istotne, aby rozwój budownictwa odbywał się w sposób planowy. Proces budowy powinien być właściwie skoordynowany z planem dostarczania mediów. Nie bez znaczenia jest tu także uwzględnienie takich elementów jak telefonizacja miasta i gminy (dotyczy to zarówno nowopowstających budynków, jak i osiedli już istniejących).

Prace nad realizacją tegoż projektu rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły. Do tej pory miasto Strzelin, biorąc pod uwagę plany już uchwalone i kierowane do uchwalenia, posiada około 90% powierzchni objętej aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Natomiast tereny wiejskie gminy Strzelin objęte są aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w około 50% powierzchni. Przewidywana jest

kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom realizacji zadania ma być stworzenie fizycznych warunków do rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta i gminy Strzelin, poprzez wskazanie określonych lokalizacji i warunków realizacji inwestycji. W efekcie cała gmina powinna zostać pokryta siatką miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.1.33. Plan budowy i modernizacji sieci wodociągowej

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Rozwiązywanie problemów gospodarki wodnej i ochrony środowiska*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Miasto i Gmina Strzelin są zwodociągowane w około 95%. Oczywiście, wskaźnik ten dla miasta wynosi prawie 100%. Braki sieci wodociągowej dotyczą w zasadzie wyłącznie terenów wiejskich. Wodociągowanie musi być traktowane jako jednoznaczny wymóg cywilizacyjny. Zapewnienie wody do gospodarstw domowych jest jednym z podstawowych zadań władz lokalnych. Należy zwrócić uwagę, iż rozwój jakiegokolwiek przedsiębiorczości na obszarach wiejskich jest w zasadzie niemożliwe bez dostępności sieci wodociągowej. Jest to o tyle ważne, iż jednym z podstawowych kierunków restrukturyzacji polskiej wsi jest tworzenie alternatywnych wobec produkcji rolnej miejsc pracy (a więc także rozwój przedsiębiorczości wiejskiej).

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, ów projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Urząd miasta i gminy w Strzelinie opracował szczegółową koncepcję rozbudowy sieci wodociągowej.

- A. Budowa wodociągu dla wsi Szczodrowice.
- B. Budowa wodociągu dla wsi Gębczyce.
- C. Budowa wodociągu dla wsi Gębice i Nowolesie.
- D. Budowa wodociągu dla wsi Ulica.
- E. Budowa wodociągu dla wsi Krzepice-Częszyce.
- F. Wodociąg dla wsi Karszów, Piotrowice, Mikoszków, Dobrogoszcz.
- G. Budowa wodociągu Skoroszowice – Myszków.
- H. Budowa ujęć wody w Głębokiej Śląskiej.
- I. Adaptacja budynku byłej przepompowni ścieków w Strzelinie na potrzeby pogotowia wodno – kanalizacyjnego.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2002 – 2006. Na realizację tego przedsięwzięcia zaplanowano środki w wysokości 8,6 mln.zł. . Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa i środków UE.

W efekcie realizacji projektu powinno nastąpić kompleksowe zwodociągowanie gminy Strzelin.

4.1.34. Uzbrojenie terenów pod budownictwo przemysłowe.

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie odpowiednich warunków dla inwestorów*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*.

Celem niniejszego projektu jest utworzenie Regionalnego Parku Przemysłowego, co pozwoli na stworzenie nowych miejsc pracy dla mieszkańców miasta i gminy Strzelin, oraz wpłynie na większe zainteresowanie miastem i gminą Strzelin, ze strony inwestorów zewnętrznych.

W momencie wydawania pozwolenia na budowę, projekt był zgodny z miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego i ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Okres realizacji prac nad tą inwestycją obejmuje lata 2004 – 2006. Łączne nakłady inwestycyjne w tych latach wynoszą 3.500.000 zł.

Przewiduje się finansowanie tej inwestycji ze źródeł budżetu gminy, budżetu państwa, oraz środków strukturalnych UE.

Projekt uzbrojenie terenów pod budownictwo przemysłowe, będzie realizowany przez Urząd miasta i gminy Strzelin.

E) strefa: rozwój prawno - organizacyjny

4.1.35. Analiza zapotrzebowania na kadry (zadanie wspólne).

Zadanie to jest realizowane w ramach programu *Uelastycznienie systemu kształcenia zawodowego*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Zmniejszenie bezrobocia*. Jest ono ściśle powiązane z zadaniem Rada powiatowa określająca kierunki kształcenia oraz Akcja informacyjna wśród uczniów, a działania w tym zakresie są komplementarne.

Właściwe funkcjonowanie systemu kształcenia zawodowego nie jest możliwe bez wypracowania właściwej metody zbierania informacji na temat zapotrzebowania na kadry. Zadanie to powinno być realizowane na poziomie ponadgminnym. Szczegółowe zasady działania znalazły się zatem w strategii powiatowej. W tym miejscu można jednak wskazać kilka istotnych elementów prowadzenia analizy zapotrzebowania na kadry.

- 1) Badaniu powinien podlegać popyt na kadry zarówno na terenie powiatu strzelińskiego, jak i na terenie powiatów ościennych. Należy także rozważyć możliwość monitorowania wrocławskiego rynku pracy.
- 2) Badania powinny dotyczyć zarówno obecnej sytuacji na rynku, jak i perspektyw na najbliższe 5-10 lat. System musi uwzględniać zamierzenia inwestycyjne lokalnych firm jak i perspektywicznie planowane kierunki rozwoju gmin powiatu strzelińskiego.
- 3) Analizy powinny być prowadzone przez radę powiatową (chodzi o tę radę utworzoną w ramach projektu poprzedniego) za pośrednictwem badań ankietowych wśród głównych pracodawców. Istnieje uzasadnione domniemanie, iż przedsiębiorcy, we własnym interesie, będą udzielali pełnych i wyczerpujących informacji na temat własnych oczekiwań.
- 4) Ocenie powinny podlegać nie tylko nominalne zawody poszukiwane na rynku, ale także konkretne kwalifikacje. Niejednokrotnie pracodawcy negatywnie oceniają poziom kwalifikacji pracowników posiadających teoretycznie właściwe wykształcenie.

Zadanie ma charakter ciągły. Przewidywana jest jego realizacja w okresie lat 2004 – 2006 i kontynuacja w kolejnym okresie planistycznym 2007 – 2013.

Okres realizacji: 2004-2006(8) i 2007-2013

Koszt realizacji: ok. 50.000 zł

Źródła finansowania: budżet powiatu, budżet gminy, budżet innych gmin, budżet państwa, środki UE, inne środki

Uczestnicy: powiat, gminy z terenu powiatu, placówki oświatowe, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne, mieszkańcy

Koordynator: Powiat Strzelin

OCzekiwanym efektem końcowym ma być dostosowanie systemu szkolnictwa do potrzeb rynku, zwiększenie liczby absolwentów kontynuujących naukę na studiach, zwiększenie liczby absolwentów wyższych uczelni powracających na teren gminy i podejmujących tu pracę oraz budowa programów edukacji przygotowujących do funkcjonowania absolwenta w warunkach gospodarki innowacyjnej i nowych technologii. Celem ma być również zapewnienie lokalnym inwestorom pracowników posiadających poszukiwane kwalifikacje i umiejętności. Efektem działań powinno być zmniejszenie liczby absolwentów szkół średnich wśród grupy bezrobotnych. Celowe jest również przy współudziale z podmiotami gospodarczymi i instytucjami działającymi na terenie gminy i powiatu promowanie dobrej nauki i zdobywanie najlepszych wyników poprzez zapewnienie najlepszym absolwentom miejsc pracy na lokalnym rynku.

4.1.36. Analiza możliwości budżetowych miasta i gminy w ciągu 5 lat

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Stworzenie systemu preferencji w opłatach i podatkach lokalnych musi być poprzedzone dokonaniem analizy możliwości budżetowych. Cały program nie pociąga za sobą wydatków w ich normalnym rozumieniu. Wiązać się jednak będzie z ewentualnym uszczupleniem dochodów budżetowych. Można, zatem mówić o kosztach utraconych dochodów.

Na samym wstępie należy zwrócić uwagę na niezwykle istotny element. Wszelkie koszty stosowania omawianego narzędzia będą występować wyłącznie w przypadku pojawiania się nowych inwestycji – nowego zatrudnienia. Istnieje tu wyraźne powiązanie między ponoszonymi kosztami, a osiąganymi rezultatami. Można, zatem powiedzieć, iż im większe będą koszty realizacji programu, tym lepiej, bo będzie to świadczyć o realnej redukcji bezrobocia – powstawaniu nowych miejsc pracy. Co niezwykle istotne, przedsięwzięcie nie wiąże się z prawie żadnym ryzykiem. Jeżeli nie uda się za pośrednictwem ulg ożywić lokalnego rynku pracy, nie wystąpią koszty po stronie budżetu miasta i gminy. Jest to, więc program niezwykle bezpieczny finansowo.

Realizacja projektu rozpoczęła się w roku 2000. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

Efektom zadania powinna być odpowiedź na pytania: jakie powinno być maksymalne zwolnienie, jakie warunki powinien spełnić przedsiębiorca, aby skorzystać ze zwolnień, jaki będzie roczny koszt stosowania narzędzia (o ile mogą być mniejsze wpływy z podatków)?

4.1.37. Przygotowanie regulaminu stosowania preferencji

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Aktualnie, bardzo duża liczba gmin i miast stosuje preferencje dla inwestorów tworzących na rynku lokalnym nowe miejsca pracy. W większości przypadków udzielanie preferencji odbywa się na zasadach mało sformalizowanych. Wielokrotnie decyzje podejmowane są indywidualnie według subiektywnej oceny władz lokalnych. Zasada taka, jakkolwiek dająca możliwość elastycznego stosowania narzędzia preferencji w opłatach i podatkach lokalnych, nie posiada cech zorganizowanego systemu. Potencjalni inwestorzy (zewnętrzni lub lokalni) cenią sobie przede wszystkim jasność zasad, jakimi rządzą się preferencje.

Dlatego też, proponuje się opracowanie i przyjęcie uchwałą Rady miasta i gminy regulaminu stosowania preferencji zawierającego dokładne wskazania metod postępowania oraz wielkości zwolnień. Regulamin taki powinien zawierać przynajmniej następujące elementy:

- 1) Określenie grupy docelowej przedsiębiorstw mogących korzystać z systemu zwolnień (czy mogą to być firmy nowo powstające, czy system obejmuje także firmy handlowe, czy ze zwolnień mogą korzystać także firmy państwowe i komunalne itp.).
- 2) Określenie trybu składania wniosku o udzielenie zwolnień (do kogo ma być składany, jakie informacje powinien zawierać itp.) – ponadto regulamin powinien zawierać wzór formularza wniosku o zwolnienie/preferencje.
- 3) Określenie trybu dokonywania analizy merytorycznej wniosku, ze szczególnym uwzględnieniem terminu, w jakim powinna być wydana decyzja w tej sprawie;
- 4) Wskazanie metody kalkulacji wielkości zwolnień (jakimi cechami musi wykazać się przedsiębiorstwo, aby otrzymać określone zwolnienia).
- 5) Wskazanie procedury udzielania preferencji.
- 6) Jasne wskazanie systemu monitorowania rozwoju przedsiębiorstwa, w celu oceny, czy rzeczywiście spełnione zostały warunki określone we wniosku o zwolnienie.
- 7) Określenie konsekwencji niespełnienia warunków zawartych we wniosku, a więc niezasadnego korzystania ze zwolnień.

Prace nad projektem rozpoczęły się w roku 2000 i mają charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie realizacji projektu ma być ograniczone bezrobocie na poziomie lokalnym. Z uwagi na stosowanie narzędzia finansowego, można będzie dość łatwo, co roku określać koszt, jaki poniosły władze w celu ułatwienia tworzenia jednego miejsca pracy.

4.1.38. Analiza skutków stosowania narzędzia – korekty

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stworzenie preferencyjnego systemu podatków i opłat*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Analiza skutków stosowania narzędzia, rozumiana jako szeroki monitoring przedsięwzięcia odbywać się powinna na dwóch podstawowych płaszczyznach – ogólnej i indywidualnej:

- 1) Monitoring ogólny powinien prowadzić do oceny całości systemu oraz poszczególnych jego elementów. Takie analizy powinny być dokonywane okresowo. Niewątpliwym minimum jest prowadzenie analizy skutków stosowania narzędzia raz na pięć lat, a więc zgodnie z cyklem opisanym przy okazji omawiania projektu analiza możliwości finansowych miasta i gminy.

Monitoring ogólny powinien przynieść odpowiedź na pytanie o zasadność stosowania ulg, właściwe wyznaczenie wielkości ulg oraz warunków stawianych przedsiębiorcom.

- 2) Monitoring indywidualny powinien wskazywać, czy w konkretnym przypadku nastąpiły przesłanki przyjęte początkowo w celu określenia wielkości zwolnień, a więc czy firma rzeczywiście zatrudniła deklarowaną liczbę pracowników. Tego typu analiza musi być dokonywana na bieżąco. Badanie powinno być realizowane co pół roku. Monitoring indywidualny powinien prowadzić do wniosku, czy w odniesieniu do konkretnego przedsiębiorstwa zasadne jest dalsze stosowanie przyjętej preferencji.

Realizacja tego projektu rozpoczęła się z początkiem roku 2001 i ma charakter działania ciągłego. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie stosowania jednolitego i konsekwentnego systemu kontroli, wykluczona powinna zostać sytuacja, w której udzielane są ulgi, a nietworzone nowe miejsca pracy.

4.1.39. Stworzenie bazy danych ofert kooperacyjnych (zadanie wspólne)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wsparcie organizacyjne MSP*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Wspieranie sektora małych i średnich przedsiębiorstw, poza wymiarem finansowym, może przybierać także wymiar organizacyjny. Jakkolwiek polskie MSP powszechnie utrzymują, iż jedyną rzeczą, jakiej brakuje im do niezachwianego rozwoju jest kapitał, nie zawsze jest to zgodne z prawdą.

Środowisko przedsiębiorców, zarówno na poziomie ogólnokrajowym, jak i lokalnym, jest słabo zintegrowane. Bardzo słaby jest przeważnie przepływ informacji, jeszcze gorzej wygląda sytuacja w zakresie współpracy gospodarczej. Wielokrotnie obserwuje się sytuację, że firmy mogące kooperować, nie wiedząc o swoim istnieniu, nawiązują współpracę z firmami zewnętrznymi.

Utworzenie bazy danych o ofertach kooperacyjnych ma także duże znaczenie w zakresie pozyskiwania i stwarzania odpowiednich warunków dla inwestorów zewnętrznych. Inwestor taki poinformowany w sposób wyczerpujący o dostępnych na rynku lokalnym ofertach kooperacyjnych, może zdecydować się na uruchomienie określonego rodzaju produkcji. Korzyść z takiej sytuacji jest wielostronna: inwestor może lepiej prowadzić swoje przedsięwzięcie, lokalny podmiot znajduje rynek zbytu, społeczność lokalna zyskuje nowe miejsca pracy (zarówno u inwestora zewnętrznego, jak i u jego lokalnego kooperanta).

Tworzenie tego typu bazy danych powinno być realizowane na poziomie szerszym niż jedna gmina (miasto). Na takie stanowisko mają wpływ dwie podstawowe przesłanki. Po pierwsze, traktując to zadanie, jako wspólne możliwe będzie rozłożenie kosztów. Po drugie, oferta kooperacyjna firm z terenu powiatu jest dużo pełniejsza, a co za tym idzie, dużo bardziej atrakcyjna dla potencjalnego inwestora.

Realizacja tego zadania została zaplanowana na rok 2000 i ma charakter długofalowy. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinien zostać stworzony system szybkiego informowania wszystkich zainteresowanych inwestorów o profilu lokalnych podmiotów gospodarczych, o ich ofertach, mocach produkcyjnych oraz zainteresowaniu poszukiwaniem kooperantów (odbiorców i dostawców).

4.1.40. Stworzenie mechanizmów wspólnej promocji lokalnych MSP (zadanie wspólne)

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Wspieranie organizacyjne MSP*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Wspieranie rozwoju lokalnych małych i średnich przedsiębiorstw*.

Małe i średnie firmy ogólnie, a firmy mikro w szczególności, stoją wobec wielu poważnych problemów rozwojowych. Podstawowym jest brak źródeł finansowania zewnętrznego, o czym była mowa wcześniej. Jedynie nieco mniej istotny jest jednak problem braku możliwości prowadzenia skutecznej promocji. Jak powszechnie wiadomo promocja i reklama jest niezwykle kosztowna. Żeby ją skutecznie prowadzić, trzeba posiadać odpowiednio wysokie obroty. Firmy małej nie stać na reklamę i promocję. Powoduje to z kolei porażki rynkowe w zestawieniu z dużymi firmami prowadzącymi intensywne działania promocyjne. W efekcie mała firma ma jeszcze mniejsze możliwości prowadzenia promocji.

Wydaje się, iż jedyną sensowną i skuteczną metodą zaradzenia temu problemowi jest prowadzenie wspólnych działań promocyjnych przez kilka firm. Najlepszą okazją do tego typu promocji są targi krajowe lub nawet zagraniczne. Jak uczy doświadczenie, środowiska przedsiębiorców rzadko kiedy organizują się same. Są one wprawdzie skore do współpracy, jest jednak niezbędny impuls stymulujący ze strony jakiejś organizacji zewnętrznej.

Dlatego też, proponuje się, aby mająca powstać instytucja rozwoju lokalnego i wspierania MSP zajęła się organizacją wspólnych misji handlowych lokalnych przedsiębiorców na targi. Zakłada się także wydawanie profesjonalnego katalogu reklamowego np. pod tytułem „Biznes Strzeleński” lub „Oferty firm powiatu strzeleńskiego”. Materiał taki powinien zawierać oferty handlowe nie zaś reklamy. Powinien być on zbliżony raczej do katalogu ofertowego jednej firmy, niż do stron reklamowych w gazecie ogólnokrajowej. Wydanie tego typu wspólnych materiałów promocyjnych powinno, podobnie jak wspólne wyjazdy na targi, spoczywać na barkach projektowanej instytucji rozwoju lokalnego i wspierania MSP.

Prace nad tym projektem zaplanowano na początek roku 2001, mają one mieć charakter ciągły. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie, czego powinna nastąpić konsolidacja lokalnych środowisk biznesu. Obniżenie kosztów prowadzenia działalności promocyjnej, a co za tym idzie zwiększenie sprzedaży i zatrudnienia.

4.1.41. System informacji rynkowej dla rolnictwa

Projekt ten jest realizowany w ramach programu *Stymulowanie rozwoju rynku rolnego*, a prowadzić ma do osiągnięcia celu *Rozwój i restrukturyzacja terenów wiejskich*.

Z uwagi na niewystarczające możliwości uzyskiwania informacji rynkowej przez rolników oraz w celu zwiększenia szybkości do nich dostępu konieczne jest stworzenie systemu informacji rynkowej dla lokalnego rolnictwa. W ramach utworzonej organizacji rozwoju lokalnego i wspierania MSP, powstanie komórka zajmująca się tym zagadnieniem, tzn. zbieraniem, przetwarzaniem oraz rozpowszechnianiem informacji.

Informacja ta w pierwszym rzędzie dotyczyć będzie takich kategorii rynkowych jak:

- 1) ceny,
- 2) podaż poszczególnych produktów,
- 3) popyt na poszczególne produkty,
- 4) tendencje rynkowe,
- 5) wymogi standardów jakości.

Realizację tego projektu zaplanowano na początek roku 2001. Przewidywana jest kontynuacja tego rodzaju działań w okresie lat 2004 – 2006 i kolejnego okresu planistycznego 2007 – 2013.

W efekcie powinien zostać stworzony system szybkiego informowania rolników o zmieniających się warunkach na rynku (ceny, podaży, popycie na różne ogniwa łańcucha żywnościowego). Ma to w końcowym efekcie prowadzić do poprawy konkurencyjności lokalnych producentów rolnych i lepszego ich dostosowania do warunków rynkowych. Będzie to miało także wpływ na rozwój miasta i gminy Strzelin, jako lokalnego centrum handlowego i produkcyjnego.

4.2. Lista zadań wypracowana przez mieszkańców gminy Strzelin, podczas konsultacji społecznych.

Powyższe zadania, nie stanowią oczywiście listy zamkniętej. Prócz wyżej wymienionych projektów, które są już wpisane w budżet gminy, na wykonanie będą oczekiwały również niezmiernie istotne zadania, bo zgłoszone przez mieszkańców gminy Strzelin.

Władze gminy przy planowaniu wieloletnich zadań, zaprosiły do współpracy szerokie grono społeczności lokalnej. Mieszkańcy ci zgłaszali swoje propozycje i uwagi podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych. Na tej podstawie powstała lista zadań, którą władze gminy w miarę dostępności środków finansowych będą realizowały.

1. Modernizacja sieci wodociągowej we wsi Ludów Polski.
2. Oczyszczanie i regulacja rowów melioracyjnych wsi Ludów Polski.
3. Modernizacja dróg i chodników we wsi Ludów Polski.
4. Modernizacja dróg dojazdowych do pól we wsi Ludów Polski.
5. Budowa kanalizacji sanitarnej i burzowej we wsi Strzegów.
6. Budowa chodników oraz oświetlenia wzdłuż dróg asfaltowych we wsi Strzegów.
7. Położenie asfaltu na drodze we wsi Strzegów.
8. Wymiana zwieńczeń studni kanalizacyjnych na terenie miasta Strzelin.
9. Kolektor sanitarny od ul. Bolka I Świdnickiego do ul. Staromiejskiej.
10. Dosprzętowanie laboratorium na oczyszczalni ścieków w Chociwelu.
11. Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę wsi Gościęcice, Kuropatniku, Gęsiniec.
12. Budowa domu pomocy społecznej dla osób psychicznie chorych, lub modernizacja istniejących budynków w Strzelinie.
13. Budowa łaźni i pralni dla osób najuboższych, bezdomnych, w tym niepełnosprawnych i uzależnionych z terenu powiatu strzelińskiego z lokalizacją w Strzelinie ul. Pocztowa 15.
14. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Muchowiec.
15. Program modernizacji dróg wiejskich – polnych we wsi Muchowiec.
16. Program modernizacji melioracyjnej we wsi Muchowiec.
17. Modernizacja stadionu głównego w Strzelinie.
18. Modernizacja O.W.Ś. Biały Kościół.

19. Modernizacja stacji uzdatniania wody na kąpielisku miejskim w Strzelinie.
20. Budowa krytego basenu w Strzelinie.
21. Modernizacja stadionu przy ul. Staromiejskiej 64 w Strzelinie.
22. Modernizacja hotelu „Granit” w Strzelinie.
23. Remont – modernizacja hali sportowej w Strzelinie.
24. Budowa parkingu przy ul. Borowskiej w Strzelinie.
25. Budowa zbiornika retencyjnego na potoku Nieszkowice.
26. Budowa drogi gminnej na terenie wsi Nieszkowice.
27. Budowa stacji mobilnej przeładunkowo–kompresyjno–segregacyjnej na terenie gminy Strzelin.
28. Budowa przychodni rejonowo – specjalistycznej w Strzelinie.
29. Modernizacja przychodni rejonowo-specjalistycznej w Strzelinie.
30. Budowa kanalizacji sanitarnej wsi Warkocz.
31. Rozwój ruchu turystyczno – pielgrzymkowego w rejonie wsi Nowolesie.
32. Budowa domu pomocy społecznej dla osób starszych na terenie gminy Strzelin.
33. Modernizacja dróg wiejskich we wsi Nowolesie.
34. Koncepcja ożywienia turystycznego Wzgórz Niemczańsko Strzelińskich.
35. Budowa nowego centrum kultury w Strzelinie.
36. Budowa sali widowiskowej w Strzelinie.
37. Budowa segmentów socjalnych dla osób i rodzin zagrożonych bezdomnością w Strzelinie.
38. Modernizacja i przebudowa ciągów komunikacyjnych we wsi Górzec.
39. Poprawa warunków naturalnych produkcji rolnej na terenie Gminy Strzelin
 - poprawa warunków wodnych i gospodarka wodna,
 - renowacja melioracji szczegółowych na terenie Gminy Strzelin zgodnie z tabelą Nr 1,
 - udrożnienie i modernizacja cieków wodnych,
 - remont wałów przeciwpowodziowych,
 - budowa zbiorników małej retencji,
40. Zapobieganie erozji i degradacji gleb
 - nowe zadrzewienia,
 - budowa urządzeń melioracyjnych umożliwiających gromadzenie wody i nawadnianie,
41. Zagospodarowanie nieużytków
 - rekultywacja (rolna, leśna, wodna, rekreacyjna, mieszkaniowa i przemysłowa) nieużytków, dzikich wysypisk śmieci, terenów zniszczonych przez eksploatację górnictwem, terenu po zamkniętej oczyszczalni ścieków w Muchowcu.
42. Zadrzewienia śródpolne.
43. Kształtowanie sieci dróg
 - budowa obwodnicy,
 - poprawa stanu dróg i dróg transportu rolnego.
44. Budowa zakładu utylizacji zgodnie z wymaganiami Ochrony Środowiska, oraz wydzielenie dodatkowej kwatery na odpady niebezpieczne.
45. Rekultywacja terenu środowiska po zakończeniu okresu składowania.
46. Budowa grzebowiska zwierząt w ramach powstałego Związku Międzygminnego.
47. Odbudowa urządzeń melioracji szczegółowej i podstawowej, zgodnie z tabelą nr 31.
48. Budowa zbiorników retencyjnych wraz z ich funkcją turystyczno – wypoczynkową.
49. Tworzenie “ mini” rezerwatów przyrody.
50. Zapobieganie degradacji gleby od czynników chemicznych i fizycznych.
51. Wdrożenie programu przeciwpowodziowego.
52. Program ochrony powietrza.
53. Modernizacja budynku oraz obiektów szkoły Gimnazjum nr 1 w Strzelinie.
54. Modernizacja budynku oraz obiektów szkoły Gimnazjum nr 2 w Strzelinie.

55. Modernizacja budynku, obiektów szkoły oraz infrastruktury sportowej Zespołu Szkół w Kuropatniku.
56. Modernizacja budynku SP, obiektów szkoły oraz infrastruktury sportowej Szkoły Podstawowej nr 4 w Strzelinie.
57. Modernizacja budynku SP, obiektów szkoły oraz infrastruktury sportowej Szkoły Podstawowej nr 5 w Strzelinie.
58. Modernizacja budynku SP, obiektów szkoły oraz infrastruktury sportowej Szkoły Podstawowej w Białym Kościele.
59. Modernizacja budynku SP, obiektów szkoły oraz infrastruktury sportowej Szkoły Podstawowej w Nieszkowicach.
60. Modernizacja budynku przedszkola miejskiego w Strzelinie oraz budowa placu zabaw.
61. Wykonanie kanalizacji wsi Pęcz.
62. Budowa ścieżki rowerowej i chodników wzdłuż drogi Pęcz- Strzelin.
63. Program budowy ścieżek rowerowych na terenie gminy Strzelin.
64. Program scalania gruntów na terenie gminy Strzelin.
65. Program poprawy estetyki miasta i modernizacji infrastruktury przemysłowej.
66. Program poprawy jakości usług medycznych i doposażenie w sprzęt placówek medycznych.
67. Remont zabytkowego obiektu kościoła wraz z obiektami towarzyszącymi w Strzelinie przy ul. Staromiejskiej.
68. Odbudowa obiektu „Domu ksiąząt Brzeskich” w Strzelinie.
69. Zakup samochodu specjalistycznego do czyszczenia sieci kanalizacyjnej.
70. Uruchomienie bloku żywieniowo-socjalnego w Szkole Podstawowej nr 4 w Strzelinie

5. Powiązanie projektów z innymi działaniami realizowanymi na terenie gminy/ powiatu/ województwa.

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin jest dokumentem programowym, który integruje potrzeby społeczności lokalnej w zakresie ładu kulturowo – ekologicznego, społecznego i gospodarczo – infrastrukturalnego. W swoich ustaleniach bazuje na dokumentach i programach planistycznych będących podstawą polityki regionalnej zarówno na poziomie krajowym, wojewódzkim jak i powiatowym. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategicznymi dokumentami planistycznymi opracowywanymi dla szerszych obszarów jest warunkiem koniecznym jego skutecznej realizacji, gmina Strzelin jest bowiem integralnym elementem zarówno całego powiatu, jak i województwa dolnośląskiego oraz całej Polski.

Powiat Strzeliński ogólne kierunki swoich priorytetów i działań sformułował w postaci Strategii rozwoju.

Misja Powiatu strzelińskiego brzmi następująco:

Powiat Strzeliński – miejsce zintegrowanych inicjatyw społecznych i gospodarczych, realizowanych wspólnie przez społeczność lokalną oraz samorząd gminny i powiatowy. Wspólnie określony i realizowany cel strategiczny jest możliwy do osiągnięcia dzięki skoordynowanym działaniom nastawionym na rozwój społeczności lokalnej jako ogółu oraz poszczególnych jednostek.

Powiat Strzeliński – nowoczesne i ekonomicznie wydajne rolnictwo, którego kondycja jest wynikiem działań społeczności lokalnej nakierowanych na rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, nowoczesnych form wymiany towarowej oraz rozbudowanego zaplecza usługowego.

Społeczność lokalną **Powiatu Strzelińskiego**, cechuje otwartość, inicjatywność i systematycznie rosnący poziom wykształcenia, realizowany w oparciu o lokalny system edukacyjny. Rozwój społeczny jest możliwy dzięki tworzonym odpowiednim warunkom gospodarczym oraz nowoczesnej infrastrukturze lokalnej.

W **Powiecie Strzelińskim** szczególną uwagę przywiązuje się do ochrony środowiska naturalnego. Zrównoważony rozwój gospodarczy jest realizowany z uwzględnieniem jego wpływu na lokalne środowisko. Stan środowiska naturalnego oraz warunki przyrodnicze sprawiają, iż w Powiecie znaczącą rolę odgrywa turystyka i rekreacja.

Silna gospodarka lokalna oparta na zasobach lokalnych może się dynamicznie rozwijać dzięki właściwemu wykorzystaniu położenia geograficznego Powiatu – to jest bliskości aglomeracji wrocławskiej oraz granicy Państwa. **Powiat Strzeliński** stanowi istotny element gospodarczego i społecznego organizmu Województwa Dolnośląskiego.

Głównymi celami rozwoju powiatu są:

1. Rozwój infrastruktury lokalnej.
2. Rozwój przedsiębiorczości i pozyskiwanie inwestycji.
3. Rozwój i restrukturyzacja obszarów wiejskich.

Większość z działań przewidzianych do realizacji przez niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego wynika z założeń programowych Strategii Rozwoju Powiatu Strzelińskiego. Ściśle jest bowiem powiązany z takim programami realizacyjnymi jak:

1. Ochrona środowiska naturalnego.
2. Dostosowanie systemu kształcenia do wymogów rynku pracy.
3. Rozwój infrastruktury społecznej.
4. Wspieranie organizacyjne lokalnych MSP.
5. System ułatwień dostępu do kapitału.
6. Promocja powiatu.
7. Rozwój i doskonalenie infrastruktury technicznej.
8. Rozwój wielokierunkowej działalności gospodarczej i alternatywnych dochodów na wsi.
9. Wspieranie rozwoju turystyki.

Ponadto strategię rozwoju gminy Strzelin oraz powiatu strzelińskiego zawierają wiele zadań wspólnych zaplanowany w ramach ich realizacji na całym obszarze powiatu, a systematyczne wdrażanie zadań przewidzianych ma umożliwić zrównoważony rozwój całego tego obszaru o bardzo zbliżonych zarówno problemach jak i szansach. Wszystkie te działania ukierunkowane są na wzrost jakości życia mieszkańców, wzrost atrakcyjności gminy i powiatu jako miejsca zamieszkania, działalności gospodarczej oraz atrakcyjności turystycznej.

Plan Rozwoju Lokalnego jest również spójny z ustaleniami dokumentów programowych na poziomie regionalnym. Jego cele, a zatem i zadania przewidziane do wdrożenia ściśle wynikają ze Strategii rozwoju województwa dolnośląskiego przyjętej do realizacji przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego. **Strategia rozwoju Województwa Dolnośląskiego** została uchwalona 15 grudnia 2000 r. Na okres lat 2004-2006 Samorząd Województwa opracował również „Zintegrowany Program Wojewódzki dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2004-2006”, którego celem jest realizacja „Strategii rozwoju Województwa...” w latach 2004-2006(2008) i wybór krótkoterminowych działań, których realizacja ma prowadzić do osiągnięcia celów długoterminowych. Program ten jest w sposób czytelny skorelowany zarówno ze „Strategią rozwoju Województwa...”, jak i ze „Zintegrowanym Programem Operacyjnym Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006”. Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego upatruje rozwój regionu poprzez dążenie do pięciu celów strategicznych, w których cel „D. Innowacyjna Gospodarka” stawia przed regionem wyzwanie budowy konkurencyjnej gospodarki i rynku pracy opartych na wiedzy. W polityce zatrudnienia dominującą tendencją powinna być aktywizacja i uelastycznienie siły roboczej, a region powinien dążyć do zwiększenia atrakcyjności inwestowania. Wspierane powinny być innowacyjne koncepcje wykorzystania regionalnych zasobów surowcowych. Istotą dolnośląskiego systemu innowacyjnego powinna być elastyczna sieć powiązań między głównymi aktorami sceny regionalnej. W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego dużą rolę nadano również budowie społeczeństwa obywatelskiego. Jest to odrębny cel strategiczny („C”). Ponadto wskazano cele „A. Integracja Dolnośląska” oraz „B. Renesans Cywilizacyjny”. Przyjęto m.in., że warunkiem integracji regionalnej jest współdziałanie samorządów oraz szeroki dostęp do sieci usług publicznych, które nie powinny być lokowane wyłącznie w głównych miastach regionu. Renesans cywilizacyjny regionu opierać się powinien na dobrym i nowoczesnym systemie edukacji, rozwiniętym życiu kulturalnym, humanizacji środowiska oraz ładzie i bezpieczeństwie, a aktywne społeczeństwo Dolnego Śląska powinno czynnie i masowo uczestniczyć w życiu społecznym i gospodarczym. Istotnym celem Strategii wojewódzkiej jest również cel „E. Otwarcie na Świat” wraz z ujętym w jego ramach pozyskiwaniem środków UE, integracją komunikacyjną, promocją regionu i rozwojem turystyki. Przyjęte w Planie Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin kierunki i zadania rozwojowe wpisują się

zatem ściśle w strategię regionu dążąc w ten sposób do budowy w skali województwa jednolitego i spójnego systemu.

Zintegrowany Program Wojewódzki dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2004-2006 (ZPW) przyjęty został *Uchwałą Nr XIX/256/2004 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26.03.04 r* W ZPW priorytet 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów” kierunkować będzie rozwój regionu na „modernizację i rozbudowę regionalnego układu transportowego” (działanie 1.1.), „infrastrukturę ochrony środowiska, w tym infrastrukturę ochrony przeciwpowodziowej” (działanie 1.2), „kulturę” (działanie 1.4 poddziałanie 1) oraz „infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego” (działanie 1.5). Priorytet ten służyć będzie przede wszystkim poprawie warunków bytowych oraz możliwości inwestowania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Dolnego Śląska. Należy pamiętać, że przede wszystkim rozwiązywać będzie on problemu o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym, co jest bardzo widocznie przedstawione w opisie poddziałania „regionalna infrastruktura edukacyjna”, które dotyczyć będzie jednak wyłącznie uczelni wyższych. Z aktywizacją rynku pracy ściśle powiązany jest cały priorytet 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”, którego celem jest poprawa konkurencyjności lokalnych i regionalnych zasobów ludzkich oraz budowa nowoczesnego i aktywnego społeczeństwa. W jego ramach realizowane będą m.in. działania „rozwój umiejętności powiązanych z potrzebami rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” (działanie 2.1), „wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne” (działanie 2.2). Priorytet 3 „Rozwój lokalny” ma natomiast na celu aktywizację społeczną i gospodarczą ośrodków lokalnych na obszarach zagrożonych marginalizacją oraz włączenie ich w procesy rozwoju kraju i Europy. Z punktu widzenia Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin przede wszystkim istotne są tu działania 3.1 „obszary wiejskie”, działanie 3.2 „obszary podlegające restrukturyzacji”. W priorytecie 1 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów” wskazane zostały również działania 1.3 „Regionalna infrastruktura społeczna” oraz 1.4. „Rozwój turystyki i kultury”, w którym poddziałaniem jest „Turystyka”. Z aktywizacją rynku pracy ściśle powiązany jest również cały priorytet 2 „Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach”, którego celem jest poprawa konkurencyjności lokalnych i regionalnych zasobów ludzkich. Priorytet 3 „Rozwój lokalny” ma na celu aktywizację społeczną i gospodarczą ośrodków lokalnych na obszarach zagrożonych marginalizacją oraz włączenie ich w procesy rozwoju kraju i Europy.

Na szczeblu krajowym programowania rozwoju Polski przede wszystkim wskazywać można dokumenty wynikające z **Narodowego Planu Rozwoju 2004-2006** oraz z **Podstaw Wsparcia Wspólnoty**. W opisie zadań wskazano potencjalne możliwości pozyskiwania finansowania ze środków UE na działania prowadzone na terenie gminy. Podstawowym w tym zakresie programem niewątpliwie będzie Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006 i wynikający z niego Zintegrowany Program Wojewódzki dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2004-2006. Możliwe jest jednak również aplikowanie do innych programów operacyjnych. Środki ujęte w Podstawach Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006 możliwe będą do kontraktowania w okresie do 2006 r., wydatkowanie ich będzie następować do końca 2008 r. Skala i wartość zadań potrzebnych do realizacji na terenie gminy w zakresie uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej wskazuje również na potencjalną możliwość ubiegania się o wsparcie z Funduszu Spójności w części dotyczącej ochrony środowiska. Podjęto w tym kierunku działania poprzez kompleksowe rozwiązywanie problemu w skali całej zlewni rzek Ślęzy i Oławy.

Celem głównym **Podstaw Wsparcia Wspólnoty na lata 2004-2006** określonym przez Komisję Europejską na podstawie NPR na lata 2004-2006 (opracowanego przez Rząd RP) jest „**rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości**”

zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej”. Dokumenty te nawiązują zarówno do Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2001-2006 jak i do średniookresowych programów sektorowych. Kluczowa dla osiągnięcia celu NPR będzie przede wszystkim krajowa polityka gospodarcza, która pozwoli na szybki i harmonijny rozwój ekonomiczny. Celem uzyskania maksymalnego efektu polityki krajowej będzie wspieranie wzrostu gospodarczego generującego zatrudnienie. Rozwój gospodarki następować będzie m.in. w oparciu o środki pochodzące z funduszy strukturalnych. Działania podejmowane w ramach reformy strukturalnej rynku pracy w okresie 2004-2006 będą ukierunkowane na:

- zwiększanie efektywności instrumentów polityki rynku pracy oraz poprawę usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego,
- znaczące zwiększenie uczestnictwa w kształceniu ustawicznym (dotyczy zarówno kształcenia pracowników oraz osób bezrobotnych w formach szkolnych, jak i pozaszkolnych),
- uruchomienie działań aktywizujących skierowanych do określonych grup szczególnie zagrożonych na rynku pracy.

Osie rozwoju wyznaczone dla funduszy strukturalnych są ze sobą powiązane i wzajemnie się wspomagają. Są to:

- Rozwój sektora przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
- Rozwój zasobów ludzkich
- Zwiększenie poziomu inwestycji infrastrukturalnych, związanych ze wzrostem gospodarczym i jakością życia
- Poprawa warunków dla rozwoju regionalnego, w tym rozwoju obszarów wiejskich

Realizacja celów strategicznych odbywać się będzie poprzez osiągnięcie celów cząstkowych. Celami cząstkowymi są:

- Wspomaganie osiągania i utrzymania w dłuższym okresie wysokiego wzrostu PKB,
- Zwiększanie poziomu zatrudnienia i wykształcenia,
- Włączenie Polski w europejskie sieci infrastruktury,
- Intensyfikację procesu zwiększania w strukturze gospodarki udziału sektorów o wysokiej wartości dodanej,
- Wspomaganie udziału w procesach rozwojowych i modernizacyjnych wszystkich regionów i grup społecznych w Polsce.

Realizacja pierwszego z celów cząstkowych wymaga utrzymania równowagi makroekonomicznej i stabilizacji finansowej, utrzymania niskiej inflacji i relatywnie niskiego deficytu budżetowego, kontynuowania przekształceń własnościowych i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, ograniczania barier administracyjnych i prawnych dla rozwoju przedsiębiorczości, a także zmniejszenie wielkości pomocy publicznej i reorientację struktury udzielanej pomocy publicznej z sektorów tradycyjnych oraz jej ukierunkowanie na wspomaganie horyzontalne MSP.

Realizacja drugiego z celów cząstkowych wymaga wdrożenia mechanizmów obniżania kosztów pracy, zmniejszania barier administracyjnych i instytucjonalnych, zwiększania elastyczności i mobilności przestrzennej oraz zawodowej pracowników, zwiększania dostępu do edukacji i jakości edukacji na poziomie wyższym i średnim oraz systemu edukacji ustawicznej i szkolenia ustawicznego - w szczególności dla ludności wiejskiej oraz koncentracji aktywnej polityki rynku pracy i polityki społecznej na najbardziej efektywnych działaniach. Drugi cel cząstkowy będzie także wymagał aktywnego podejścia do promowania alternatywnych możliwości zatrudnienia i samozatrudnienia na obszarach rolniczych i restrukturyzowanych.

Realizacja trzeciego z celów cząstkowych wymaga działań o charakterze prawnym i instytucjonalnym, polegających na uproszczeniu zasad dotyczących prowadzenia inwestycji infrastrukturalnych, ograniczenia zagrożeń środowiskowych oraz podjęcia, nie mającego precedensu, programu inwestycyjnego (drogi, koleje, porty, sieci informatyczne, zwiększenie zastosowania informacyjnych systemów wyposażenia administracji publicznej) skierowanego na włączenie Polski w system gospodarki europejskiej.

Realizacja czwartego z celów cząstkowych wymaga kontynuowania procesów restrukturyzacyjnych i wspomagania najbardziej efektywnego zatrudnienia, m.in. poprzez:

- Wzrost zatrudnienia w usługach rynkowych, ze szczególnym uwzględnieniem potencjału do rozwoju turystyki i alternatywnego zatrudnienia na obszarach wiejskich,
- Ograniczanie zatrudnienia w rolnictwie, z jednoczesnym podniesieniem jego dochodowości, produktywności oraz prowadzenie działalności rolniczej niewpływającej negatywnie na środowisko naturalne,
- Zwiększenie produktywności i dochodowości sektora przemysłu poprzez przyciąganie nowych inwestycji, zwiększenie poziomu innowacyjności, inwestowanie w kapitał ludzki oraz poprzez przyspieszenie restrukturyzacji przemysłów tradycyjnych.

Dodatkowo dla osiągnięcia czwartego celu cząstkowego niezbędnym kierunkiem działań jest m.in. tworzenie podstaw gospodarki opartej na wiedzy oraz inwestycje w społeczeństwo informacyjne poprzez poprawę dostępu do Internetu i dostępu do usług publicznych.

Realizacja piątego z celów cząstkowych wymaga przeciwdziałania dalszemu pogłębianiu się zróżnicowań przestrzennych i społecznych. Wiąże się to zarówno z koniecznością koordynacji działań rozwojowych na poziomie regionalnym, prowadzeniem przez państwo aktywnej i kompleksowej polityki regionalnej. Różne rodzaje grup zawodowych i społecznych winny stanowić integralną część tejże polityki, jej rozwoju, implementacji i ewaluacji.

Środki z Funduszy Strukturalnych będą wydatkowane w ramach 7 programów operacyjnych.

Poza

ZPORR – Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy

znaczenie dla rozwoju gminy Strzelin w najbliższych latach mogą mieć również:

SPO WKP – Sektorowy Program Operacyjny – Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw, lata 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy

SPO RZL – Sektorowy Program Operacyjny – Rozwój Zasobów Ludzkich na lata 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy

SPO Rolnictwo – Sektorowy Program Operacyjny – Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego i Rozwój Obszarów Wiejskich, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

SPO Ryby – Sektorowy Program Operacyjny – Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb, 2004-2006, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

SPO Transport – Sektorowy Program Operacyjny – Transport na lata 2004-2006, Ministerstwo Infrastruktury,

Plan Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin przede wszystkim wpisuje się w Priorytet 3 Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego i Zintegrowanego Programu Wojewódzkiego. Nie mniej jednak jako dokument kompleksowo podchodzący do tematu rozwoju lokalnego, ma

on również na uwadze zarówno pozostałe priorytety ZPORR jak i cele zawarte w innych sektorowych programach operacyjnych.

6. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.

Wprowadzenie jednolitego systemu oceny realizacji planów rozwoju lokalnego w skali kraju i jednego Priorytetu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego wymaga wprowadzenia ujednoliconego systemu monitorowania w oparciu o podobne metody i wskaźniki. Ocena realizacji Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin będzie polegała na sprawdzeniu na poszczególnych etapach poziomu dochodzenia do zakładanych w Planie celów. Ma służyć ona również do wnioskowania i ewentualnego korygowania Planu, tak, aby realizowane projekty i zadania przynosiły jak najlepszy efekt. Kontroli podlegać będzie stopień realizacji poszczególnych celów, monitorowanie postępu wdrażania zaplanowanych działań, ich zgodności z harmonogramem, sposób finansowania oraz uzyskiwane efekty. Zgodnie z wprowadzaną w Polsce systematyką (która od wielu lat stosowana jest w krajach Unii Europejskiej, a początki w kraju dały fundusze przedakcesyjne i kontrakty wojewódzkie na lata 2001-2003) kontroli poddawane będą wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania.

PRODUKT – są to wszystkie przedmioty materialne i usługi, które otrzymuje beneficjent w trakcie realizacji projektu lub programu. Produkty tworzą pierwszy poziom pomiaru efektów danego przedsięwzięcia i są mierzone w jednostkach fizycznych (długość, powierzchnia, kubatura). Miernik ten umożliwia gromadzenie informacji o materialnym postępie w realizacji przedsięwzięcia

REZULTAT – jest drugim poziomem pomiaru efektów przedsięwzięcia. Są to bezpośrednie i natychmiastowe efekty zrealizowanego programu lub projektu i dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku jego wdrożenia. Są mierzone w jednostkach fizycznych (zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, skrócenie czasu podróży ...) lub finansowych (zmniejszenie kosztów transportu, wielkość zainwestowanego kapitału ...)

ODDZIAŁYWANIE – najwyższy poziom oceny, są to długoterminowe konsekwencje realizacji danego programu lub projektu i są mierzone za pomocą mierników statystycznych odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru wsparcia (poziom bezrobocia, śmiertelność, liczba wypadków i kolizji, PKB itd.).

W wyniku wdrożenia działań zaplanowanych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006 przewiduje się osiągnięcie następujących efektów:

- zwiększenie liczby osób zatrudnionych
- liczba utworzonych nowych miejsc pracy,
- wzrost ilości terenów zurbanizowanych i wyposażonych w infrastrukturę techniczną,
- wzrost poziomu skanalizowania gminy,
- wzrost poziomu zwodociągowania gminy,
- polepszenie stanu dróg gminnych,
- zwiększenie długości dróg o dobrej nawierzchni,
- poprawa warunków na terenach wiejskich i dywersyfikacja rynku pracy,
- poprawa dostępności i jakości obiektów oświatowo – kulturalnych,
- zwiększenie ilości obiektów sportowo-rekreacyjnych,

- zwiększenie ilości obiektów noclegowych,
- zwiększenie wykorzystania istniejącej oczyszczalni ścieków,
- rozwój usług turystycznych,
- poprawa warunków do rozwoju działalności gospodarczej,
- wzrost aktywności społeczności lokalnej,
- poprawa estetyki na terenach miejskich i wiejskich,

Poza ogólnymi efektami realizacji Planu Rozwoju Lokalnego i realizowanych w jego ramach zadań i projektów, ocenie podlegać będą poszczególne wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania oraz poziom ich zmiany w czasie. Najbardziej istotne powinny być wskaźniki rezultatu i oddziaływania, chociaż niewątpliwie niezbędne dla ich osiągnięcia są również właściwe produkty. Do wyboru podstawowej listy wskaźników posłużono się listą opracowaną dla monitorowania ZPORR, na której znajdują się również wskaźniki dla działań 3.1 i 3.2 w ramach priorytetu 3. Wg listy aktualnej na dzień przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego dla gminy Strzelin są to:

Lp.	działanie	rodzaj	nr	opis
709	3.1	Produkt	3.1.1	Długość wybudowanych dróg powiatowych
710	3.1	Produkt	3.1.2	Długość wybudowanych dróg powiatowych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną
711	3.1	Produkt	3.1.3	Długość zmodernizowanych dróg powiatowych
712	3.1	Produkt	3.1.4	Długość wybudowanych dróg gminnych
713	3.1	Produkt	3.1.5	Długość wybudowanych dróg gminnych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną
714	3.1	Produkt	3.1.6	Długość zmodernizowanych dróg gminnych
715	3.1	Produkt	3.1.7	Liczba wybudowanych skrzyżowań
716	3.1	Produkt	3.1.8	Liczba zmodernizowanych skrzyżowań
717	3.1	Produkt	3.1.9	Liczba wybudowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli
718	3.1	Produkt	3.1.10	Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli
719	3.1	Produkt	3.1.11	Liczba wybudowanych przejazdów kolejowych
720	3.1	Produkt	3.1.12	Liczba zmodernizowanych przejazdów kolejowych
721	3.1	Produkt	3.1.13	Długość wybudowanych utwardzonych poboczy
722	3.1	Produkt	3.1.14	Długość zmodernizowanych utwardzonych poboczy
723	3.1	Produkt	3.1.15	Długość wybudowanych chodników
724	3.1	Produkt	3.1.16	Długość zmodernizowanych chodników
725	3.1	Produkt	3.1.17	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych
726	3.1	Produkt	3.1.18	Długość zmodernizowanych ścieżek rowerowych
727	3.1	Produkt	3.1.19	Długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych
728	3.1	Produkt	3.1.20	Długość zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych
729	3.1	Produkt	3.1.21	Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych
730	3.1	Produkt	3.1.22	Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych
731	3.1	Produkt	3.1.23	Liczba wybudowanych przejść dla pieszych
732	3.1	Produkt	3.1.24	Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych
733	3.1	Produkt	3.1.25	Liczba wybudowanych sygnalizacji świetlnych
734	3.1	Produkt	3.1.26	Liczba zmodernizowanych sygnalizacji świetlnych
735	3.1	Produkt	3.1.27	Liczba wybudowanych zbiorników małej retencji
736	3.1	Produkt	3.1.28	Liczba zmodernizowanych zbiorników małej retencji
737	3.1	Produkt	3.1.29	Pojemność wybudowanych zbiorników małej retencji
738	3.1	Produkt	3.1.30	Pojemność zmodernizowanych zbiorników małej retencji
739	3.1	Produkt	3.1.31	Liczba wybudowanych innych obiektów infrastruktury drogowej
740	3.1	Produkt	3.1.32	Liczba zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury drogowej

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

741	3.1	Produkt	3.1.33	Długość wybudowanej sieci wodociągowej
742	3.1	Produkt	3.1.34	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej
743	3.1	Produkt	3.1.35	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej
744	3.1	Produkt	3.1.36	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej
745	3.1	Produkt	3.1.37	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej
746	3.1	Produkt	3.1.38	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej
747	3.1	Produkt	3.1.39	Liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej
748	3.1	Produkt	3.1.40	Liczba zmodernizowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej
749	3.1	Produkt	3.1.41	Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody
750	3.1	Produkt	3.1.42	Liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody
751	3.1	Produkt	3.1.43	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków
752	3.1	Produkt	3.1.44	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków
753	3.1	Produkt	3.1.45	Liczba wybudowanych przepompowni ścieków
754	3.1	Produkt	3.1.46	Liczba zmodernizowanych przepompowni ścieków
755	3.1	Produkt	3.1.47	Liczba wybudowanych zakładów utylizacji/spalarni odpadów
756	3.1	Produkt	3.1.48	Liczba zmodernizowanych zakładów utylizacji/spalarni odpadów
757	3.1	Produkt	3.1.49	Liczba projektów organizacji i wdrażanie systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu
758	3.1	Produkt	3.1.50	Liczba projektów wdrażania systemowej gospodarki odpadami komunalnymi
759	3.1	Produkt	3.1.51	Liczba wybudowanych składowisk odpadów
760	3.1	Produkt	3.1.52	Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów
761	3.1	Produkt	3.1.53	Powierzchnia wybudowanych składowisk odpadów
762	3.1	Produkt	3.1.54	Powierzchnia zmodernizowanych składowisk odpadów
763	3.1	Produkt	3.1.55	Objętość wybudowanych składowisk odpadów
764	3.1	Produkt	3.1.56	Objętość zmodernizowanych składowisk odpadów
765	3.1	Produkt	3.1.57	Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów
766	3.1	Produkt	3.1.58	Powierzchnia zlikwidowanych składowisk odpadów
767	3.1	Produkt	3.1.59	Objętość zlikwidowanych składowisk odpadów
768	3.1	Produkt	3.1.60	Liczba zrehabilitowanych składowisk odpadów
769	3.1	Produkt	3.1.61	Powierzchnia zrehabilitowanych składowisk odpadów
770	3.1	Produkt	3.1.62	Objętość zrehabilitowanych składowisk odpadów
771	3.1	Produkt	3.1.63	Liczba zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów
772	3.1	Produkt	3.1.64	Liczba wybudowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami
773	3.1	Produkt	3.1.65	Liczba zmodernizowanych innych obiektów z zakresu gospodarki odpadami
774	3.1	Produkt	3.1.66	Liczba wybudowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
775	3.1	Produkt	3.1.67	Liczba zmodernizowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
776	3.1	Produkt	3.1.68	Całkowita moc elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
777	3.1	Produkt	3.1.69	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej
778	3.1	Produkt	3.1.70	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej
779	3.1	Produkt	3.1.71	Liczba zmodernizowanych systemów ciepłowniczych
780	3.1	Produkt	3.1.72	Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej
781	3.1	Produkt	3.1.73	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej
782	3.1	Produkt	3.1.74	Długość wybudowanych elementów zapobiegających powodziom
783	3.1	Produkt	3.1.75	Długość zmodernizowanych elementów zapobiegających powodziom
784	3.1	Produkt	3.1.76	Liczba wybudowanych elementów zapobiegających powodziom
785	3.1	Produkt	3.1.77	Liczba zmodernizowanych elementów zapobiegających powodziom
786	3.1	Produkt	3.1.78	Długość wybrzeża morskiego objęta zasilaniem
787	3.1	Produkt	3.1.79	Długość wybrzeża plażowego objęta zasilaniem
788	3.1	Produkt	3.1.80	Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
789	3.1	Produkt	3.1.81	Lokalne punkty informacji kulturalnej i turystycznej
790	3.1	Produkt	3.1.82	Liczba systemów zabezpieczeń w obiektach dziedzictwa kulturowego

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

791	3.1	Produkt	3.1.83	Nowe miejsca noclegowe
792	3.1	Produkt	3.1.84	Powierzchnia odrestaurowanych obiektów dziedzictwa kulturowego
793	3.1	Produkt	3.1.85	Powierzchnia zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego
794	3.1	Produkt	3.1.86	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej
795	3.1	Produkt	3.1.87	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej
796	3.1	Produkt	3.1.88	Powierzchnia uzbrojonego terenu
797	3.1	Rezultat	3.1.89	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów
798	3.1	Rezultat	3.1.90	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci
799	3.1	Rezultat	3.1.91	Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
800	3.1	Rezultat	3.1.92	Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)
801	3.1	Rezultat	3.1.93	Natężenie ruchu na drodze
802	3.1	Rezultat	3.1.94	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej
803	3.1	Rezultat	3.1.95	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej
804	3.1	Rezultat	3.1.96	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej
805	3.1	Rezultat	3.1.97	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy
806	3.1	Rezultat	3.1.98	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie
807	3.1	Rezultat	3.1.99	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej
808	3.1	Rezultat	3.1.100	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej
809	3.1	Rezultat	3.1.101	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej
810	3.1	Rezultat	3.1.102	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy
811	3.1	Rezultat	3.1.103	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej
812	3.1	Rezultat	3.1.104	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody
813	3.1	Rezultat	3.1.105	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody
814	3.1	Rezultat	3.1.106	Poziom wskaźników fizykochemicznych uzdatnionej wody
815	3.1	Rezultat	3.1.107	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków
816	3.1	Rezultat	3.1.108	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie
817	3.1	Rezultat	3.1.109	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków
818	3.1	Rezultat	3.1.110	Wykorzystywana moc przerobowa zmodernizowanej oczyszczalni ścieków
819	3.1	Rezultat	3.1.111	Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków
820	3.1	Rezultat	3.1.112	Ilość oczyszczonych ścieków
821	3.1	Rezultat	3.1.113	Poziom wskaźników fizykochemicznych oczyszczonych ścieków
822	3.1	Rezultat	3.1.114	Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy
823	3.1	Rezultat	3.1.115	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej
824	3.1	Rezultat	3.1.116	Ograniczenie prędkości filtracji wałów przeciwpowodziowych
825	3.1	Rezultat	3.1.117	Długość wybrzeża morskigo z poprawioną ochroną przed przerwaniem
826	3.1	Rezultat	3.1.118	Długość wybrzeża plażowego udostępnionego/zachowanego dla celów rekreacyjnych
827	3.1	Rezultat	3.1.119	Powierzchnia terenu zabezpieczonego przed powodzią
828	3.1	Rezultat	3.1.120	Liczba miejscowości zabezpieczonych przed powodzią
829	3.1	Rezultat	3.1.121	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez składowisko odpadów
830	3.1	Rezultat	3.1.122	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem składowiska odpadów
831	3.1	Rezultat	3.1.123	Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów
832	3.1	Rezultat	3.1.124	Ilość odpadów poddawanych segregacji

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

833	3.1	Rezultat	3.1.125	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi
834	3.1	Rezultat	3.1.126	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni
835	3.1	Rezultat	3.1.127	Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów
836	3.1	Rezultat	3.1.128	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów
837	3.1	Rezultat	3.1.129	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji/spalarnię odpadów
838	3.1	Rezultat	3.1.130	Straty ciepła na przesyłach
839	3.1	Rezultat	3.1.131	Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki
840	3.1	Rezultat	3.1.132	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami
841	3.1	Rezultat	3.1.133	Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych
842	3.1	Rezultat	3.1.134	Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
843	3.1	Rezultat	3.1.135	Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta
844	3.1	Oddziaływanie	3.1.136	Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi
845	3.1	Oddziaływanie	3.1.137	Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)
846	3.1	Oddziaływanie	3.1.138	Liczba wypadków drogowych (w okresie 1 roku)
847	3.1	Oddziaływanie	3.1.139	Zanieczyszczenie na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)
848	3.1	Oddziaływanie	3.1.140	Natężenie hałasu na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)
849	3.1	Oddziaływanie	3.1.141	Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (w okresie 2 latach)
850	3.1	Oddziaływanie	3.1.142	Liczba nowych miejsc pracy (w okresie 2 lat)
851	3.1	Oddziaływanie	3.1.143	Liczba nowych przedsiębiorstw (w okresie 2 lat)
852	3.1	Oddziaływanie	3.1.144	Liczba turystów na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)
853	3.1	Oddziaływanie	3.1.145	Ilość wody konsumowanej (w okresie 1 roku)
854	3.1	Oddziaływanie	3.1.146	Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (w okresie 1 roku)
855	3.1	Oddziaływanie	3.1.147	Ilość odpadów poddawanych segregacji (w okresie 1 roku)
856	3.1	Oddziaływanie	3.1.148	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi (w okresie 1 roku)
857	3.1	Oddziaływanie	3.1.149	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni (w okresie 1 roku)
858	3.1	Oddziaływanie	3.1.150	Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów (w okresie 2 lat)
859	3.1	Oddziaływanie	3.1.151	Klasa czystości wód (rzek i jezior) leżących wskazanych przez beneficjenta (w okresie 1 roku)
860	3.1	Oddziaływanie	3.1.152	Poziom wskaźników fizykochemicznych ścieków w punkcie pomiarowym (w okresie 1 roku)
861	3.1	Oddziaływanie	3.1.153	Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
862	3.1	Oddziaływanie	3.1.154	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów
863	3.1	Oddziaływanie	3.1.155	Liczba osób pozytywnie oceniających rezultaty w zakresie poprawy ochrony przeciwpowodziowej
864	3.1	Oddziaływanie	3.1.156	Stosunek nowouzbrojonych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w gminie
865	3.1	Oddziaływanie	3.1.157	Liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki
866	3.1	Oddziaływanie	3.1.158	Stale miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki
867	3.1	Oddziaływanie	3.1.159	Wielkość migracji w gminie
868	3.2	Produkt	3.2.1	Długość wybudowanych dróg powiatowych
869	3.2	Produkt	3.2.2	Długość wybudowanych dróg powiatowych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną
870	3.2	Produkt	3.2.3	Długość zmodernizowanych dróg powiatowych
871	3.2	Produkt	3.2.4	Długość wybudowanych dróg gminnych
872	3.2	Produkt	3.2.5	Długość wybudowanych dróg gminnych z towarzyszącą kanalizacją teletechniczną
873	3.2	Produkt	3.2.6	Długość zmodernizowanych dróg gminnych
874	3.2	Produkt	3.2.7	Liczba wybudowanych skrzyżowań
875	3.2	Produkt	3.2.8	Liczba zmodernizowanych skrzyżowań
876	3.2	Produkt	3.2.9	Liczba wybudowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

877	3.2	Produkt	3.2.10	Liczba zmodernizowanych obiektów mostowych/wiaduktów/estakad/tuneli
878	3.2	Produkt	3.2.11	Liczba wybudowanych przejazdów kolejowych
879	3.2	Produkt	3.2.12	Liczba zmodernizowanych przejazdów kolejowych
880	3.2	Produkt	3.2.13	Długość wybudowanych utwardzonych poboczy
881	3.2	Produkt	3.2.14	Długość zmodernizowanych utwardzonych poboczy
882	3.2	Produkt	3.2.15	Długość wybudowanych chodników
883	3.2	Produkt	3.2.16	Długość zmodernizowanych chodników
884	3.2	Produkt	3.2.17	Długość wybudowanych ścieżek rowerowych
885	3.2	Produkt	3.2.18	Długość zmodernizowanych ścieżek rowerowych
886	3.2	Produkt	3.2.19	Długość wybudowanych ciągów pieszo-rowerowych
887	3.2	Produkt	3.2.20	Długość zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych
888	3.2	Produkt	3.2.21	Liczba wybudowanych punktów oświetleniowych
889	3.2	Produkt	3.2.22	Liczba zmodernizowanych punktów oświetleniowych
890	3.2	Produkt	3.2.23	Liczba wybudowanych przejść dla pieszych
891	3.2	Produkt	3.2.24	Liczba zmodernizowanych przejść dla pieszych
892	3.2	Produkt	3.2.25	Liczba wybudowanych sygnalizacji świetlnych
893	3.2	Produkt	3.2.26	Liczba zmodernizowanych sygnalizacji świetlnych
894	3.2	Produkt	3.2.27	Liczba wybudowanych zbiorników małej retencji
895	3.2	Produkt	3.2.28	Liczba zmodernizowanych zbiorników małej retencji
896	3.2	Produkt	3.2.29	Pojemność wybudowanych zbiorników małej retencji
897	3.2	Produkt	3.2.30	Pojemność zmodernizowanych zbiorników małej retencji
898	3.2	Produkt	3.2.31	Liczba wybudowanych innych obiektów infrastruktury drogowej
899	3.2	Produkt	3.2.32	Liczba zmodernizowanych innych obiektów infrastruktury drogowej
900	3.2	Produkt	3.2.33	Długość wybudowanej sieci wodociągowej
901	3.2	Produkt	3.2.34	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej
902	3.2	Produkt	3.2.35	Długość wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej
903	3.2	Produkt	3.2.36	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej
904	3.2	Produkt	3.2.37	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej
905	3.2	Produkt	3.2.38	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej
906	3.2	Produkt	3.2.39	Liczba wybudowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej
907	3.2	Produkt	3.2.40	Liczba zmodernizowanych przyłączy (przykanalików) kanalizacji deszczowej
908	3.2	Produkt	3.2.41	Liczba wybudowanych stacji uzdatniania wody
909	3.2	Produkt	3.2.42	Liczba zmodernizowanych stacji uzdatniania wody
910	3.2	Produkt	3.2.43	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków
911	3.2	Produkt	3.2.44	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków
912	3.2	Produkt	3.2.45	Liczba wybudowanych przepompowni ścieków
913	3.2	Produkt	3.2.46	Liczba zmodernizowanych przepompowni ścieków
914	3.2	Produkt	3.2.47	Liczba wybudowanych zakładów utylizacji/spalarni odpadów
915	3.2	Produkt	3.2.48	Liczba zmodernizowanych zakładów utylizacji/spalarni odpadów
916	3.2	Produkt	3.2.49	Liczba projektów organizacji i wdrażania systemów selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu
917	3.2	Produkt	3.2.50	Liczba projektów wdrażania systemowej gospodarki odpadami komunalnymi
918	3.2	Produkt	3.2.51	Liczba wybudowanych składowisk odpadów
919	3.2	Produkt	3.2.52	Liczba zmodernizowanych składowisk odpadów
920	3.2	Produkt	3.2.53	Powierzchnia wybudowanych składowisk odpadów
921	3.2	Produkt	3.2.54	Powierzchnia zmodernizowanych składowisk odpadów
922	3.2	Produkt	3.2.55	Objętość wybudowanych składowisk odpadów
923	3.2	Produkt	3.2.56	Objętość zmodernizowanych składowisk odpadów
924	3.2	Produkt	3.2.57	Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów
925	3.2	Produkt	3.2.58	Powierzchnia zlikwidowanych składowisk odpadów
926	3.2	Produkt	3.2.59	Objętość zlikwidowanych składowisk odpadów
927	3.2	Produkt	3.2.60	Liczba zrekultywowanych składowisk odpadów
928	3.2	Produkt	3.2.61	Powierzchnia zrekultywowanych składowisk odpadów

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

929	3.2	Produkt	3.2.62	Objętość zrekultywowanych składowisk odpadów
930	3.2	Produkt	3.2.63	Liczba zakupionych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów
931	3.2	Produkt	3.2.64	Liczba wybudowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
932	3.2	Produkt	3.2.65	Liczba zmodernizowanych elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
933	3.2	Produkt	3.2.66	Całkowita moc elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii
934	3.2	Produkt	3.2.67	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej
935	3.2	Produkt	3.2.68	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury służącej do produkcji/przesyłu energii odnawialnej
936	3.2	Produkt	3.2.69	Liczba zmodernizowanych systemów ciepłowniczych
937	3.2	Produkt	3.2.70	Długość wybudowanej sieci ciepłowniczej
938	3.2	Produkt	3.2.71	Długość zmodernizowanej sieci ciepłowniczej
939	3.2	Produkt	3.2.72	Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
940	3.2	Produkt	3.2.73	Lokalne punkty informacji kulturalnej i turystycznej
941	3.2	Produkt	3.2.74	Liczba systemów zabezpieczeń w obiektach dziedzictwa kulturowego
942	3.2	Produkt	3.2.75	Nowe miejsca noclegowe
943	3.2	Produkt	3.2.76	Powierzchnia odrestaurowanych obiektów dziedzictwa kulturowego
944	3.2	Produkt	3.2.77	Powierzchnia zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego
945	3.2	Produkt	3.2.78	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej
946	3.2	Produkt	3.2.79	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej
947	3.2	Produkt	3.2.80	Powierzchnia uzbrojonego terenu
948	3.2	Produkt	3.2.81	Liczba obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji inkubatorów przedsiębiorczości
949	3.2	Produkt	3.2.82	Powierzchnia obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji inkubatorów przedsiębiorczości
950	3.2	Rezultat	3.2.83	Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów
951	3.2	Rezultat	3.2.84	Średni czas przejazdu między dwoma punktami sieci
952	3.2	Rezultat	3.2.85	Nośność wybudowanego obiektu (drogi/mostu)
953	3.2	Rezultat	3.2.86	Nośność zmodernizowanego obiektu (drogi/mostu)
954	3.2	Rezultat	3.2.87	Natężenie ruchu na drodze
955	3.2	Rezultat	3.2.88	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury drogowej
956	3.2	Rezultat	3.2.89	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej
957	3.2	Rezultat	3.2.90	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej
958	3.2	Rezultat	3.2.91	Długość sieci wodociągowej na terenie gminy
959	3.2	Rezultat	3.2.92	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie
960	3.2	Rezultat	3.2.93	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci wodociągowej
961	3.2	Rezultat	3.2.94	Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej
962	3.2	Rezultat	3.2.95	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacji sanitarnej
963	3.2	Rezultat	3.2.96	Długość sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy
964	3.2	Rezultat	3.2.97	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej
965	3.2	Rezultat	3.2.98	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez stację uzdatniania wody
966	3.2	Rezultat	3.2.99	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem stacji uzdatniania wody
967	3.2	Rezultat	3.2.100	Poziom wskaźników fizykochemicznych uzdatnionej wody
968	3.2	Rezultat	3.2.101	Liczba gospodarstw domowych/budynków obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków
969	3.2	Rezultat	3.2.102	Stosunek ilości budynków podłączonych do wodociągu do wszystkich budynków w gminie
970	3.2	Rezultat	3.2.103	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem oczyszczalni ścieków
971	3.2	Rezultat	3.2.104	Wykorzystywana moc przerobowa zmodernizowanej oczyszczalni ścieków

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

972	3.2	Rezultat	3.2.105	Przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni ścieków
973	3.2	Rezultat	3.2.106	Ilość oczyszczonych ścieków
974	3.2	Rezultat	3.2.107	Poziom wskaźników fizykochemicznych oczyszczonych ścieków
975	3.2	Rezultat	3.2.108	Długość sieci kanalizacji deszczowej na terenie gminy
976	3.2	Rezultat	3.2.109	Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji deszczowej
977	3.2	Rezultat	3.2.110	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez składowisko odpadów
978	3.2	Rezultat	3.2.111	Powierzchnia terenów inwestycyjnych objęta działaniem składowiska odpadów
979	3.2	Rezultat	3.2.112	Liczba gospodarstw domowych objętych programem selektywnej zbiórki odpadów
980	3.2	Rezultat	3.2.113	Ilość odpadów poddawanych segregacji
981	3.2	Rezultat	3.2.114	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi
982	3.2	Rezultat	3.2.115	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni
983	3.2	Rezultat	3.2.116	Liczba pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki odpadów
984	3.2	Rezultat	3.2.117	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów
985	3.2	Rezultat	3.2.118	Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji/spalarnię odpadów
986	3.2	Rezultat	3.2.119	Straty ciepła na przesyłach
987	3.2	Rezultat	3.2.120	Liczba nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki
988	3.2	Rezultat	3.2.121	Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami
989	3.2	Rezultat	3.2.122	Liczba nowych miejsc pracy powstała w wyniku realizacji projektów turystycznych i kulturalnych
990	3.2	Rezultat	3.2.123	Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej
991	3.2	Rezultat	3.2.124	Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta
992	3.2	Oddziaływanie	3.2.125	Nakłady na bieżące utrzymanie (naprawy nawierzchni) drogi
993	3.2	Oddziaływanie	3.2.126	Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)
994	3.2	Oddziaływanie	3.2.127	Liczba wypadków (w okresie 1 roku)
995	3.2	Oddziaływanie	3.2.128	Zanieczyszczenie na obszarze oddziaływania inwestycji (po roku)
996	3.2	Oddziaływanie	3.2.129	Natężenie hałasu na obszarze oddziaływania inwestycji (po 1 roku)
997	3.2	Oddziaływanie	3.2.130	Cena gruntów inwestycyjnych, które stały się lepiej dostępne (po 2 latach)
998	3.2	Oddziaływanie	3.2.131	Liczba nowych miejsc pracy na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (w okresie 2 lat)
999	3.2	Oddziaływanie	3.2.132	Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta (w okresie 2 lat)
1000	3.2	Oddziaływanie	3.2.133	Liczba turystów na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)
1001	3.2	Oddziaływanie	3.2.134	Ilość wody konsumowanej (w okresie 1 roku)
1002	3.2	Oddziaływanie	3.2.135	Ilość ścieków odprowadzonych i oczyszczonych (w okresie 1 roku)
1003	3.2	Oddziaływanie	3.2.136	Ilość odpadów poddawanych segregacji (w okresie 1 roku)
1004	3.2	Oddziaływanie	3.2.137	Ilość odpadów poddawanych recyklingowi (w okresie 1 roku)
1005	3.2	Oddziaływanie	3.2.138	Ilość odpadów poddawanych składowaniu w kompostowni (w okresie 1 roku)
1006	3.2	Oddziaływanie	3.2.139	Liczba zlikwidowanych składowisk odpadów (w okresie 2 lat)
1007	3.2	Oddziaływanie	3.2.140	Klasa czystości wód (rzek i jezior) leżących wskazanych przez beneficjenta (w okresie 1 roku)
1008	3.2	Oddziaływanie	3.2.141	Poziom wskaźników fizykochemicznych ścieków w punkcie pomiarowym poniżej punktu zrzutów ścieków (w okresie 1 roku)
1009	3.2	Oddziaływanie	3.2.142	Ilość energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych
1010	3.2	Oddziaływanie	3.2.143	Liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów
1011	3.2	Oddziaływanie	3.2.144	Stosunek nowouzbrojonych terenów do wszystkich terenów inwestycyjnych w gminie
1012	3.2	Oddziaływanie	3.2.145	Liczba korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

1013	3.2	Oddziaływanie	3.2.146	Stale miejsca pracy w obszarze kultury i turystyki
1014	3.2	Oddziaływanie	3.2.147	Wielkość migracji w gminie
1015	3.2	Oddziaływanie	3.2.148	Liczba mieszkań, placówek oświatowych i przedsiębiorstw podłączonych do Internetu

W zależności od typu projektu i działania w ramach, którego będzie on realizowany na etapie jego przygotowywania do realizacji będą przyjmowane odpowiednie wskaźniki dla jego oceny i monitorowania skuteczności realizacji. Do monitorowania całego Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin wybrano z tej listy najistotniejsze elementy i oszacowano docelową ich wartość do uzyskania w okresie lat 2004-2006. Pomimo dość krótkiego okresu planistycznego, należy podkreślić, że wartości te mają charakter bardzo szacunkowy i zarówno dopuszcza się niewykonanie zakładanych wartości jak też znaczące ich przekroczenie. Zależać będzie to niewątpliwie od poziomu pozyskania zewnętrznej pomocy finansowej na realizację poszczególnych projektów, od poziomu stabilności przepisów finansowych, zaangażowania poszczególnych podmiotów i instytucji (zarówno z terenu gminy jak i spoza) w etap wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego gminy jak też i samej prawidłowości przyjęcia założeń początkowych. W poniżej zamieszczonych tabelach zestawiono proponowane rodzaje wskaźników monitorowania PRL gminy Strzelin, ich orientacyjne wartości oraz sposób ich pomiaru.

Opis wskaźnika	Wartość	Sposób pomiaru
Wskaźniki produktu		
Długość wybudowanej/zmodernizowanej drogi gminnej	ok. 7 km	Monitoring w miejscu realizacji projektów
Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej	25 km	j.w.
Powierzchnia zmodernizowanych obiektów infrastruktury drogowej	15 ha	j.w.
Powierzchnia odrestaurowanych/zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa kulturowego	500 m ²	Monitoring w miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
Długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej	25 km	Monitoring w miejscu realizacji projektów
Nowe miejsca noclegowe	12 szt.	Monitoring w miejscu realizacji inwestycji, dane techniczne z oddania obiektów do użytku
Powierzchnia zmodernizowanej lokalnej bazy kulturalnej i turystycznej	400 m ²	j.w.
Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych szkół podstawowych	1000 m ²	j.w.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

Powierzchnia zmodernizowanych/wyremontowanych gimnazjów	1000 m ²	j.w.
Liczba nowych obiektów infrastruktury drogowej	10 obiektów	Monitoring w miejscu realizacji projektów

Nazwa realizowanego projektu	Rezultat	Sposób pomiaru
Wskaźniki rezultatu		
Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci wodociągowej	300 szt.	Statystyka gminna
Liczba gospodarstw domowych/budynków podłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej	250 szt.	j.w.
Liczba obiektów zabezpieczonych przed zagrożeniami	4 szt.	j.w.
Powierzchnia terenów inwestycyjnych z dostępem do sieci kanalizacji sanitarnej	20 ha	j.w.
Liczba uczniów szkół podstawowych	550 osób	j.w.
Liczba uczniów gimnazjów	200 osób	j.w.
Powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku realizacji projektów	10 ha	j.w.

Nazwa realizowanego projektu	Rezultat	Sposób pomiaru
Wskaźniki oddziaływania		
Liczba pojazdów korzystających z drogi (w okresie 1 roku)	100300 szt.	Statystyka gminna
Liczba wody konsumowanej (w okresie 1 roku)	5000 m ³ / miesiąc	Statystyka ZWiK
Liczba turystów na obszarze oddziaływania inwestycji (w okresie 1 roku)	4000 osób	j.w.
Liczba utworzonych miejsc pracy (w okresie 2 lat)	95	j.w.
Liczba ścieków odprowadzonych/oczyszczonych (w okresie 1 roku)	12.000 m ³ / miesiąc	Statystyka ZWiK
Liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę podstawową	50 osób	Statystyka gminna
Liczba osób, które ukończyły na miejscu szkołę średnią	50 osób	Statystyka gminna
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w obszarze oddziaływania	20 szt.	Statystyka gminna

7. Plan finansowy na lata 2004 – 2006.

Zgodnie z zaleceniami dotyczącymi kształtu planów rozwoju lokalnego przeprowadzona została uproszczona analiza możliwości finansowych budżetu gminy. W tabeli zestawiono dane dotyczące dochodów i wydatków w latach 2002-2003, planu na rok 2004 i prognoza na lata 2005-2006. Należy pamiętać, że wprowadzenie w roku 2004 nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wprowadziło nowe regulacje zarówno po stronie dochodowej (m.in. zwiększenie udziału w podatkach PIT i CIT, zmiana systemu naliczenia subwencji oświatowej – niekorzystna dla terenów wiejskich) jak i po stronie wydatków (m.in. finansowanie wyłącznie z dochodów własnych dodatków mieszkaniowych i oświetlenia dróg publicznych). Jak zmiany te wpłyną w rzeczywistości na kondycję finansową konkretnej gminy będzie można oceniać dopiero po zakończeniu roku budżetowego. Już teraz jednak można wskazać na niekorzystne skutki dla gmin o ponadprzeciętnym poziomie bezrobocia (gdyż udział w podatku PIT jest wtedy wyłącznie teoretyczny), z drugiej strony dopinguje to do działań ukierunkowanych na poprawę warunków rynku pracy, gdyż ma to również bezpośrednie przełożenie na dochody budżetu samorządu.

Kierując się ogólnymi zasadami tworzenia planów rozwoju lokalnego poprzestano wyłącznie na planie na lata 2004-2006. Kolejny okres planistyczny ujęty zostanie w kolejnej edycji PRL, a rezygnacja z okresu 2007-2013 wynika z przedstawionych powyżej argumentów świadczących o braku w chwili obecnej wiarygodnych założeń w warunkach ciągłej niestabilności zasad i

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

przepisów dotyczących kształtowania budżetów samorządów. Należy poamiętać, że zgodnie z regułą n+2 poszczególne projekty wdrażane w ramach ZPORR 2004-2006, a tym samym również Planu rozwoju Lokalnego gminy Strzelin na lata 2004-2006 i 2007-2013 mogą być jeszcze realizowane i rozliczane w okresie 2007-2008.

Lp	Wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2006
A	DOCHODY OGÓLEM, w tym:	26 908 590	29 058 034	31 661 304	30 208 030	30 210 730
1	DOCHODY WŁASNE	15 280 544	15 528 600	17 250 031	17 250 000	17 250 000
2	SUBWENCJE	8 601 884	8 916 875	8 746 651	8 680 500	8 680 500
3	DOTACJE CELOWE na zadania z zakresu administracji rządowej	2 110 615	2 007 560	2 985 706	3 653 930	3 656 630
4	DOTACJE CELOWE na zadania własne	915 547	2 604 999	2 678 916	623 600	623 600
B	OGÓLEM WYDATKI, w tym:	29 450 419	33 465 226	34 792 677	35 640 300	38 951 770
1	WYDATKI BIEŻĄCE	22 629 489	23 724 051	24 882 867	25 785 300	26 515 440
2	WYDATKI INWESTYCYJNE	6 820 930	9 741 175	9 909 810	9 855 000	12 436 330
C	WYNIK FINANSOWY	-2 541 829	-4 407 192	-3 131 373	-5 432 270	-8 741 040
D	ŹRÓDŁA SFINANSOWANIA DEFICYTU BUDŻETOWEGO	3 799 217	6 520 849	6 939 375	5 742 800	10 623 040
1	kredyt bankowy	3 000 000	2 000 000	5 215 348	4 242 800	9 123 040
2	pożyczka	100 000	2 870 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
3	inne	699 217	1 650 849	224 027		
E	SPLATY RAT KREDYTÓW I POŻYCZEK	378 000	1 960 500	3 508 000	1 783 500	2 562 000
1	zaciągniętych w latach ubiegłych	378 000	1 960 500	3 508 000	1 783 500	2 562 000
2	zaciągniętych w roku budżetowym					
F	STAN NADWYŻKI BUDŻETOWEJ NA DZIEŃ 31 grudnia					

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Strzelin

Gmina zgodnie z dokumentami tematycznymi programów operacyjnych UE musi zapewnić wkład własny jako część środków potrzebnych na realizację projektów realizowanych w ramach poszczególnych priorytetów i działań Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego i sektorowych programów operacyjnych. Podstawowym dokumentem, który w horyzoncie wieloletnim określa w gminie Strzelin Po ogólnym oszacowaniu kosztów poszczególnych projektów dokonano ich podziału w rozróżnieniu na poszczególne źródła finansowania.

Poniżej przedstawione zostały tabele z poszczególnymi projektami i ich finansowaniem i umieszczeniem w czasie. Szczególna uwaga została zwrócona na inwestycje przewidziane na lata 2004 – 2006. W dalszej części opracowania przedstawiona zostanie także ich charakterystyka i szczegółowe informacje dotyczące wskaźników monitorowania.

Obszar zadań/ projektów					
Drogi					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	120.000	80.000		600.000	
2005	400.000	260.000		2.100.000	
2006	400.000	260.000		2.100.000	
Całkowity koszt	6.300.000				

Obszar zadań/ projektów					
Wodociągi					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	500.000	330.000		2.500.000	700.000
2005	640.000	430.000		3.200.000	
2006	42.000	28.000		210.000	
Całkowity koszt	8.600.000				

Obszar zadań/ projektów					
Uzbrojenie terenów pod budownictwo					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	108.750	72.500		543.750	
2005	79.500	53.000		397.500	
2006	112.500	75.000		562.500	
Całkowity koszt	2.005.000				

Obszar zadań/ projektów					
Oświata					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	33.300	22.200		166.500	
2005	38.250	25.500		191.250	
2006	39.000	26.000		195.000	
Całkowity koszt	737.000				

Obszar zadań/ projektów					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	60.000	40.000		300.000	
2005	60.000	40.000		300.000	
2006	360.000	240.000		1.820.000	
Całkowity koszt	3.220.000				

Obszar zadań/ projektów					
Administracja					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	280.000				
2005	200.000				
2006					
Całkowity koszt	480.000				

Obszar zadań/ projektów					
Gospodarka Ściekowa					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	347.807,4	231.871,6		1.739.037	
2005	9.750	6.500		48.750	
2006	354.750	236.500		1.773.750	
Całkowity koszt	4.748.716				

Obszar zadań/ projektów					
Budownictwo mieszkaniowe					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	50.000	253.333			
2005	200.000	253.333			
2006	150.000	253.333			
Całkowity koszt	1.160.000				

Obszar zadań/ projektów					
Kultura fizyczna i sport					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	7.500	5.000		37.500	
2005	15.000	10.000		75.000	
2006	15.000	10.000		75.000	
Całkowity koszt	250.000				

Obszar zadań/ projektów					
Uzbrojenie terenów pod inwestycje i budownictwo przemysłowe					
Lata	Budżet Gminy	Budżet Państwa	Starostwo Powiatowe	Środki UE	Inne
2004	150.000	100.000		750.000	
2005	150.000	100.000		750.000	
2006	225.000	150.000		1.125.000	
Całkowity koszt	3.500.000				

8. System wdrażania i monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem operacyjnym wieloletnim, określającym cele i programy działań na kilka lat oraz wymagającym ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Proces jego wdrażania jest złożonym przedsięwzięciem, wymagającym dobrego przygotowania informacyjnego i stałej komunikacji z otoczeniem. Wdrożeniu programu towarzyszyć będzie jego ewaluacja, która będzie się opierać na pozyskiwaniu obiektywnej informacji o jego przebiegu, skutkach i publicznym odbiorze.

Ze względu na swój długookresowy charakter wdrażanie założeń Planu Rozwoju Lokalnego jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowaniu się do priorytetów w zakresie uzyskiwania zewnętrznych środków finansowych.

Poszczególne projekty wdrażane będą w oparciu o harmonogram realizacji projektów opisany w rozdziałach 4 i 7, a realizacja Planu Rozwoju Lokalnego obejmuje następujące podokresy:

1. 2004 – grudzień 2006
2. styczeń 2007 – grudzień 2013.

Samo opracowanie strategii rozwoju lub planów operacyjnych i przyjęcie ich przez radę gminy w praktyce nie zawsze oznaczać musi późniejszą ich realizację. Etap tworzenia i społecznej akceptacji rozstrzygnięć strategicznych musi zatem zostać skutecznie uzupełniony o konsekwentne wdrażanie przyjętych kierunków działania. Dopiero wtedy prowadzić może do uzyskania sukcesu realizacji.

Wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin polegać będzie na wprowadzaniu zmian do tradycyjnie podejmowanych działań lub też ich kontynuację w dotychczasowy sposób. Konieczna też będzie realizacja nowych zadań, niezbędnych z punktu widzenia wyznaczonej celów i zadań. Plan stanowić ma podstawę do konstruowania i realizacji konkretnych projektów czy zamierzeń. Zarządzanie tymi przedsięwzięciami następować jednak będzie w warunkach restrykcyjnych ograniczeń, takich jak czas, koszt i możliwości budżetowe. Muszą być również respektowane określone priorytety, których obowiązek realizacji wynikać będzie z przepisów prawa.

Zalecenie znajdujące się w wytycznych do opracowywania lokalnych planów rozwoju dotyczące horyzontu czasowego, jakiego powinny one dotyczyć pociąga za sobą konieczność okresowej aktualizacji przyjętych pierwotnie rozwiązań. Szczególnie zmiany takie będą wymuszone przez korekty priorytetów polityki rozwoju prowadzonej na szczeblu regionalnym i centralnym poprzez przyjęcie dokumentów programowych na kolejny okres budżetowy UE (2007-2013).

Skuteczność podejmowanych działań w ramach Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin uwarunkowana jest przede wszystkim od:

- respektowania zmiennych uwarunkowań procesu wdrażania,
- modyfikowania oraz dostosowywania zapisów do „przyszłych realiów”,
- monitorowania i kontroli procesu wdrażania oraz weryfikacji zrealizowanych zadań i projektów,
- jasnego podziału kompetencji i zadań podmiotów uczestniczących w procesie wdrażania,
- współdziałania administracji samorządowej i jej jednostek organizacyjnych, instytucji publicznych i prywatnych oraz wszystkich mieszkańców gminy,
- bieżących konsultacji społecznych i zapewnienia udziału w pracach stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,

- informacji i uświadamiania wszystkim podmiotom o konieczności podjęcia wysiłku w celu realizacji Planu oraz o osiągnięcia oczekiwanych efektów działań,

Proces wdrażania Planu Rozwoju rozumiany jest jako uruchamianie i stosowanie pozostających do dyspozycji narzędzi, metod i środków w celu osiągnięcia deklarowanych celów. Alokacja zasobów polegać ma na wskazaniu niezbędnych dla realizacji programów i projektów potrzeb o charakterze materialnym, niematerialnym i osobowym. Kolejnymi etapami działań powinna być konstrukcja planu wdrożenia, a następnie realizacja tego planu oraz kontrola. W trakcie następować powinna również ewaluacja i monitoring.

Definiowanie konkretnych projektów realizujących zamierzenia strategiczne będzie odbywać się poprzez ich opis określający [15]:

- cele projektu,
- zakres zadaniowy,
- podmioty uczestniczące w realizacji,
- zasoby materiałowe, finansowe i osobowe,
- oczekiwany rezultat,

Wszystkie te elementy powinny zostać bardziej lub mniej dokładnie oszacowane i wymiarowane. Istotny jest również opis kosztowy, zarówno tych wydatków, które ponoszone będą bezpośrednio, jak też i własnych nakładów pracy i działań czysto społecznych. Choć koszty te nie będą one obciążać bezpośrednio budżetu projektu, to jednak umożliwią zarówno rozliczanie zadania, jak i gromadzenie informacji niezbędnych do monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego. Pozwoli to również na docenienie tego najcenniejszego, (bo bezcennego) wysiłku w sprawozdawczości.

Niewątpliwie w początkowym okresie trudno będzie wdrożyć te procedury, które niektórym osobom wydawać się mogą pracochłonne i zbędne. Zwiększony w ten sposób wysiłek kompensowany będzie jednak większą efektywnością, często też możliwością wyboru optymalnych rozwiązań, a przede wszystkim wprowadzeniem mechanizmów porównywania zamierzonego i uzyskanego rezultatu, a w ten sposób zbierania doświadczeń i nowych umiejętności przydatnych przy realizacji kolejnych projektów (tzw. dobrych praktyk). O ile podmioty gospodarcze oceniają swoje działania wyłącznie w oparciu o analizę finansową podejmowanych przedsięwzięć (nakłady, dochód, okres zwrotu, itp.), to administracja publiczna musi uwzględniać również aspekty wykraczające poza wymiar finansowy. Dotyczą one m.in. sfery społecznej (ochrona najsłabszych grup, jakość nauczania, standardy służby zdrowia, bezpieczeństwo), sfery gospodarczej (lokalny rozwój gospodarczy) sfery środowiska (ochrona składników środowiska naturalnego, fauny i flory) oraz sfery prawnej. W początkowym okresie funkcjonowania Polski w strukturze UE istotnym kryterium oceny projektów niewątpliwie będzie możliwość pozyskania zewnętrznego finansowania, a później stopień wykorzystania zakontraktowanych środków oraz poziom osiągania zadeklarowanego rezultatu. W oparciu o zbiór zdefiniowanych i możliwych do realizacji projektów następować powinna decyzja o wyborze do wdrożenia najlepszych, najlepiej przygotowanych i posiadających zagwarantowane zasoby dla ich realizacji. Należy się również kierować kryterium efektywności wydatkowania środków oraz osiągnięcia możliwie maksymalnego efektu produktu i rezultatu w odniesieniu do poziomu środków wydatkowanych z budżetu gminy.

Sama realizacja projektu poprzedzona zazwyczaj jednak będzie również fazą koncepcyjną, która obejmuje prace związane z uszczegółowieniem projektu (pierwotnie jedynie bardzo ogólnie zdefiniowanego w postaci karty projektowej czy nawet nazwy samego zamierzenia). W zależności od wielkości i charakteru projektu szczegółowe dokumenty i opracowania dotyczyć mogą przygotowania biznes planu, studium wykonalności, projektów technicznych, kosztorysów, harmonogramów rzeczowo-finansowych, wniosków aplikacyjnych, analizy oddziaływania na środowisko oraz specyfikacji przetargowej. Zakończeniem tej fazy jest ostateczna decyzja o

przystąpieniu do działania oraz o alokacji zasobów i realizacji zamierzenia. Preferowane powinny być te działania, które w jak najmniejszym stopniu angażować będą budżet gminy. Nie może to jednak oznaczać rezygnacji z zadań, dla których nie będzie możliwe pozyskiwanie finansowania zewnętrznego.

Realizacja projektu polega na wykorzystaniu zasobów w celu dostarczenia jego finalnego produktu. W trakcie prac następować może jednak również aktualizacja harmonogramów (wraz ze wskazaniem wpływu zmian na plan wdrożenia, wykorzystanie zasobów), identyfikacja niezbędnych zasobów dodatkowych w sytuacjach problemowych oraz kontrola postępów prac. W przypadku pozyskania finansowania zewnętrznego wymagane może być prowadzenie dodatkowej sprawozdawczości jak również utworzenie dodatkowych struktur organizacyjnych dla zarządzania projektem. Etap realizacji kończy się udostępnieniem produktów projektu. Należy pamiętać jednak, aby wcześniej zakończone zostały również przygotowania do sprawnego zarządzania uzyskanym efektem projektu (utrzymanie, szkolenia, kadra, środki na bieżącą eksploatację i remonty okresowe itp.).

Ostatnim etapem realizacji projektu powinna być końcowa kontrola przebiegu procesu oraz ewaluacja efektów. Poza porównywaniem wartości zaplanowanej oraz wartości rzeczywiście poniesionych kosztów (wraz z analizą przyczyny rozbieżności) oceniony powinien być również efekt realizacji projektu, zarówno w postaci produktu, jak i osiągniętego rezultatu.

Za przygotowanie i realizację projektów odpowiadać powinny poszczególne jednostki organizacyjne gminy oraz komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy w ramach realizowanych kompetencji. W Planie Rozwoju Lokalnego zaplanowane zostały również zadania dla podmiotów zewnętrznych. W tych przypadkach rolą samorządu będzie współpraca i pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. W zamian oczekiwana jest możliwość dostępu do informacji o przebiegu realizacji projektu i uzyskiwanych efektach. W uzasadnionych przypadkach rozważana może być również pomoc finansowa gminy na zasadach określonych przepisami o finansach publicznych.

Urząd Miasta i Gminy Strzelin, jednostki organizacyjne gminy oraz organizacje społeczne działające na terenie Gminy podejmą działanie na rzecz aktywizacji podmiotów gospodarczych i mieszkańców gminy w celu włączenia ich w realizację przyjętych w Planie Rozwoju Lokalnego celów i zadań.

Finansowanie Planu Rozwoju Lokalnego

Realizacja Planu Rozwoju Lokalnego uzależniona jest od wysokości pozyskanych środków zarówno krajowych jak i z funduszy strukturalnych. Biorąc pod uwagę prognozę dopuszczalnej wysokości zobowiązań w poszczególnych latach i wysokość środków, jakie mogą być wydatkowane bezpośrednio z budżetu, możliwości finansowe gminy wykazują, że na realizację przyjętych celów zabezpieczyć może co najwyżej ok. 15% wartości projektów realizowanych przy współudziale środków wspólnotowych w ramach Priorytetu 3 ZPORR. Oczekuje się, że pozostały wkład środków publicznych strony polskiej zapewniony zostanie z środków budżetu państwa. Tak niski poziom finansowania zadań ze środków własnych gminy wynika z ograniczonych możliwości jej budżetu i konieczności w najbliższym okresie czasu regulowania wcześniej zaciągniętych długoterminowych zobowiązań, które posłużyły do realizacji dotychczasowych inwestycji na terenie gminy. Ponadto planowana jest realizacja kosztownych zadań również w oparciu o środki z innych programów i funduszy, co przy bardzo wysokim poziomie bezrobocia na terenie gminy i zaplanowanym szerokim froncie zadań do realizacji stanowić będzie poważne obciążenie finansów gminy. Większość zaplanowanych do realizacji projektów i zadań zakłada się z udziałem środków zewnętrznych, przede wszystkim środków

funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE. Brak pozyskania środków w planowanej wysokości spowoduje niewykonanie wszystkich planowanych zadań na lata 2004-2006 i przesunięcie ich realizacji na kolejny okres planistyczny.

Plan finansowy z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania oraz harmonogramu na poszczególne lata został przedstawiony w rozdziale 7.

Zarządzanie Planem Rozwoju Lokalnego

Funkcję instytucji zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego będzie pełnił specjalnie powołany zespół pracowników w ramach struktury Urzędu Miasta i Gminy. Zakres zadań Instytucji Zarządzającej obejmuje m. in.:

- zapewnienia zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawierania kontraktów publicznych,
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach planu,
- zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji planu,
- przygotowywanie rocznych raportów na temat wdrażania planu,
- zbieranie informacji do rocznego raportu o nieprawidłowościach
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji planu

Instytucja wdrażająca Plan Rozwoju Lokalnego

Urząd Miasta i Gminy Strzelin, jako instytucja wdrażająca Plan, odpowiedzialny będzie za:

- opracowanie i składanie wniosków o finansowanie zewnętrzne,
- bezpośrednią realizację działań przewidzianych w planie w zakresie przygotowania przetargów, gromadzenia dokumentacji bieżącej, nadzór nad wykonawcą pod kątem terminowości i jakości wywiązania się ze zobowiązania,
- zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Monitorowanie Planu Rozwoju Lokalnego

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych projektów i całego programu w aspekcie finansowym i rzeczowym.

Monitoring wdrażania funduszy strukturalnych i wszystkich dokumentów z nimi związanych jest zadaniem obligatoryjnym i pozostaje w kompetencji państwa członkowskiego korzystającego z pomocy. Jest on także elementem procesu bieżącego zarządzania środkami publicznymi. Monitoring odbywa się na poziomie kraju, województw, a w naszym przypadku na poziomie gminy. Plan Rozwoju Lokalnego określa bieżącą sytuację gminy, główne jej potrzeby i zadania do

realizacji, aby osiągnąć wzrost gospodarczy gminy, zwiększyć jej konkurencyjność i znaczenie w regionie oraz podnieść poziom życia mieszkańców. Określenie, czy zakładane cele udało się osiągnąć i w jakim stopniu jest bardzo istotne dla sprawnego funkcjonowania gminy i realizacji planowanych inwestycji. Szczególnie istotne jest także dla planów, jakie gmina będzie musiała przygotować na następny okres programowania 2007-2013.

Monitoring Planu Rozwoju Lokalnego jest koniecznym elementem aktywnej realizacji tego dokumentu. Umożliwia on stwierdzenie, czy plan rozwoju jest prawidłowo realizowany oraz czy założenia, na których go oparto nie uległy zmianie. Pozwala poza tym sprawne i elastyczne reagowanie na zmiany, ograniczając przy tym podejmowanie kroków intuicyjnych, czemu z kolei sprzyja brak właściwej informacji i analiz.

Celem monitoringu funduszy strukturalnych jest:

- zapewnienie zgodności realizacji projektów i programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami
- zapewnienie prawidłowości i wydajności wdrażania programów, zadań i projektów,
- zarządzanie informacją – wspomaganie procesu decyzyjnego m.in. poprzez podejmowanie przy udziale partnerów samorządowych, gospodarczych i społecznych decyzji o zmianach w programach

Działania winny być podejmowane systematycznie (z określoną ściśle częstotliwością), powinno dokonywać się porównywania postępów we wdrażaniu z przyjętymi założeniami na etapie programowania i podejmowanie działań zaradczych. Działania w ramach monitoringu powinny objąć wszystkie poziomy zarządzania, powinno wykorzystywać się zarówno formalnie obowiązujący system raportowania, jak również inne mniej formalne sposoby komunikacji.

Formy monitorowania, jakie mogą być zastosowane to:

- Raportowanie
- Wizyty kontrolne na miejscu realizacji
- Spotkania z przedstawicielami instytucji i jednostek zaangażowanych we wdrażanie
- Analiza dokumentów związanych z programem
- Komitety monitorujące

Raportowanie

Mechanizmy powinny zostać określone jak najwcześniej. Konieczne jest także ustalenie adresatów raportów, formatów raportów, terminów sporządzania raportów i sposobu wykorzystywania informacji. Informacje powinny być dostarczane w taki sposób, aby mogły stanowić użyteczne narzędzie w procesie decyzyjnym. Najczęściej stosowane systemy raportowania to raporty: kwartalne, roczne i końcowe.

Raporty powinny obligatoryjnie zawierać informacje na temat:

- Aktualnego stanu i przebiegu realizacji projektu/działania/programu
- Postępu realizacji planu rzeczowego mierzonego ustalonymi wskaźnikami
- Faktycznie poniesionych wydatków
- Działań podjętych w celu zagwarantowania zgodności z politykami wspólnotowymi
- Inicjatyw promujących interwencje

Monitorowania wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego oraz jego poszczególnych elementów dokonywać będzie Komitet Monitorujący. Aby zachować ciągłość procesu przygotowania Planu i jego realizacji, w skład Komitetu Monitorującego wchodzić będą członkowie grupy roboczej, zaangażowanej w sporządzanie Planu Rozwoju Lokalnego. Skład Komitetu Monitorującego przedstawiać się będzie zatem następująco:

- Burmistrz,
- skarbnik
- koordynator Zespołu Gospodarki Mieniem Komunalnym i Gospodarki Przestrzennej,
- przedstawiciel Rady Miejskiej,
- przedstawiciel przedsiębiorców z terenu miasta,
- przedstawiciel instytucji oświatowej,
- przedstawiciel organizacji społecznych.

Zebrania Komitetu Monitorującego odbywać się będą raz na pół roku, lub częściej w przypadkach zaistnienia takiej potrzeby. Obowiązkiem Sekretariatu Komitetu Monitorującego będzie zawiadamianie członków Komitetu o terminach posiedzeń oraz przygotowywanie na w/w posiedzenia szczegółowych informacji na temat postępów w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego i poszczególnych projektów w formie standardowego raportu monitorującego. Obowiązkiem Sekretariatu będzie także przygotowywanie protokołów z posiedzeń Komitetu Monitorującego, zawierających ustalenia w/w posiedzeń i przysyłanie ich do członków Komitetu. Komitet Monitorujący analizować będzie ilościowe i jakościowe informacje na temat wdrażanych projektów i całego Planu Rozwoju Lokalnego w aspekcie finansowym i rzeczowym. Celem takiej analizy jest zapewnienie zgodności realizacji projektów i Planu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami. Jeśli w raportach monitoringowych ujawnione zostaną problemy związane z wdrażaniem Planu, Komitet Monitorujący powinien podjąć lub zainicjować działania mające na celu wyeliminowanie pojawiających się trudności wdrożeniowych.

Na koniec każdego podokresu planowania (tzn. w styczniu 2007 i w styczniu 2014 r.) Komitet Monitorujący sporządzi raport końcowy, obrazujący faktycznie zrealizowane zadania w kontekście założeń Planu Rozwoju Lokalnego. Wszelkie rozbieżności pomiędzy ustaleniami Planu a jego rzeczywistym wykonaniem będą w w/w raporcie szczegółowo wyjaśnione. Raport końcowy będzie dostępny do wglądu w Sekretariacie Burmistrza.

Proponuje się przeprowadzenie ankiety na początku 2007 oraz na początku 2014 roku. Jej celem będzie uzyskanie informacji od mieszkańców gminy Strzelin na temat zmiany warunków życia w odniesieniu do początku każdego okresu programowania.

9. Sposoby oceny i komunikacji społecznej

9.1. Ocena Planu Rozwoju Lokalnego

Podstawowym warunkiem wiarygodności i skuteczności ewaluacji jest jej niezależność. Z warunku tego wynika konieczność utworzenia niezależnej organizacyjnie od zespołów zaangażowanych w proces tworzenia i wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego komórki ewaluacyjnej w strukturze Urzędu Miasta i Gminy Strzelin, w skład, której wchodziłby jeden lub więcej pracowników zajmujących się ewaluacją ex-post. Celem tej ewaluacji jest określenie

faktycznych efektów zrealizowanych projektów w ramach Planu. Dopuszcza się również przeprowadzenie tego typu ocen przez podmiot zewnętrzny.

W ramach procesu ewaluacji, do 31 stycznia każdego roku przygotowuje raport ewaluacyjny (wg formatu zamieszczonego w Załączniku 2), dotyczący roku poprzedniego. W raporcie tym znajdują się w szczególności informacje o:

- skuteczności - kryterium to pozwala określić czy cele danego projektu (jak i całego Planu) określone na etapie programowania zostały osiągnięte,
- efektywności - kryterium to porównuje zasoby finansowe zaangażowane przy realizacji projektu i Planu z rzeczywistymi osiągnięciami projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu lub oddziaływania,
- użyteczności - kryterium to pozwala ocenić faktyczne efekty projektu i Planu na poziomie produktu, rezultatu i oddziaływania w nawiązaniu do wcześniej zdefiniowanych w Planie Rozwoju Lokalnego potrzeb i problemów.

W raporcie ewaluacyjnym zawarte będą także rekomendacje i proponowane zmiany w Planie Rozwoju Lokalnego. Raport ewaluacyjny będzie konsultowany i omawiany z zespołami zaangażowanymi w powstawanie i realizację Planu. Plan Rozwoju Lokalnego będzie aktualizowany uchwałą Rady Miejskiej na podstawie rekomendacji i propozycji zmian zawartych w raporcie ewaluacyjnym. Szczegółowe zasady wprowadzania korekt i aktualizowania Planu powinna określać specjalna uchwała w sprawie Planu Rozwoju Lokalnego.

Władze samorządowe w trakcie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji dla całej wspólnoty lokalnej. Powinny także zwrócić baczność uwagę na sprawny system wymiany informacji z mieszkańcami i partnerami społecznymi.

Możemy wyróżnić dwa główne typy otoczenia społecznego, z którym władze gminy muszą się komunikować. Po pierwsze jest to otoczenie wewnętrzne, obejmujące pracowników urzędu, którzy uczestniczą bezpośrednio w administrowaniu gminą, ich wiedzę, motywację, umiejętności praktyczne, kompetencje interpersonalne, lecz także technologię i zasoby organizacji. Jest również otoczenie zewnętrzne. Otoczenie zewnętrzne bliższe obejmuje przede wszystkim ogół mieszkańców gminy, w którym jednak można wyróżnić szereg grup, organizacji, stowarzyszeń i instytucji czy przedsiębiorstw. Otoczenie zewnętrzne dalsze jest to faktyczne otoczenie gminy jako wspólnoty terytorialnej – sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie.

Obszary działań w zakresie komunikacji dwustronnej i współpracy władz gminy Strzelin ze społecznością lokalną to:

- informacja o postępach wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego - każdy mieszkaniec gminy, w ramach ogólnych procedur, będzie miał możliwość uzyskania informacji o aktualnym stanie prac wdrożeniowych Planu Rozwoju Lokalnego wraz z wglądem w dokumentację (raporty monitoringowe, raporty ewaluacyjne),
- możliwość udziału mieszkańców w posiedzeniach Komitetu Monitorującego (po wcześniejszym zgłoszeniu swojej obecności),
- podjęcie współpracy z mediami lokalnymi - podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach lokalnych przynajmniej raz w roku,
- informacje z prac Komitetu Monitorującego zamieszczane na stronie internetowej urzędu

Instytucja Zarządzająca zapewnia środki informacyjne i promocyjne w zakresie udzielonej pomocy z funduszy strukturalnych. Wykorzystywane środki informacyjne i promocyjne będą miały na celu przede wszystkim informowanie potencjalnych i faktycznych odbiorców pomocy o

możliwościach wsparcia ze strony UE oraz informowanie opinii publicznej o zakresie i wymiarze pomocy unijnej dla poszczególnych projektów i rezultatach tych działań.

Informowanie i promocja odbywać się będzie poprzez organizowanie szkoleń i konferencji na temat możliwości pozyskania środków unijnych. W prasie lokalnej i regionalnej, w telewizji i radiu regionalnym oraz w Internecie podawane będą systematycznie informacje na temat zaangażowania finansowego UE w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Planu. Sprawy związane ze środkami informacyjnymi i promocyjnymi stosowanymi przez Państwa Członkowskie odnośnie pomocy z funduszy strukturalnych reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej nr 1159/2000.

9.2. Public relations Planu Rozwoju Lokalnego

Instytucje i organizacje mają wątpliwości dotyczące sensu podejmowania działań w dziedzinie public relations.

Public relations wciąż jeszcze rzadko postrzegany jest jako kompleksowe budowanie dobrych relacji z otoczeniem. Szczególną uwagę przyciąga natomiast budowa i utrzymywanie stałych kontaktów z prasą. Dla jednych jest to naturalny element strategii, zwiększający szanse rozwoju, dla drugich luksus i zbytek podkreślający osiągnięty sukces.

Czasem firmy lub instytucje podejmują działania public relations z jeszcze innego powodu, a mianowicie jako odmianę taniej reklamy, atrakcyjną wyłącznie w sytuacji, gdy na tę „prawdziwą” chwilowo ich nie stać.

Tymczasem działania public relations pomagają w funkcjonowaniu każdej firmy i instytucji, jeśli tylko zostaną dobrane odpowiednio do jej potrzeb. Najbardziej oczywistą strategią jest rozwijanie kontaktów bezpośrednio z klientami. Gdy to nie wystarcza pojawia się potrzeba opracowania interesujących materiałów informacyjnych, oraz wybór metod ich selektywnej dystrybucji.

Najważniejsze jest jednak zdobywanie i aktywne przekonywanie klienta przez dialog z nim, oraz komunikacja z grupami docelowymi, jest to właśnie kwintesencją działań public relations.

Public relations posługuje się rzetelną, prawdziwą informacją, jednak i tu końcowym etapem skutecznie prowadzonych działań jest pozytywne nastawienie klienta.

Miasto i gmina Strzelin planuje utrzymywać stały kontakt z mieszkańcami, tak jak czyniła to już na etapie opracowywania Planu Rozwoju Lokalnego. Przeprowadzone zostały społeczne konsultacje, w ramach, których zgłaszane były propozycje projektów inwestycyjnych do realizacji w przyszłości. Mogli w nich uczestniczyć wszyscy zainteresowani mieszkańcy, a swoje propozycje składali na piśmie. Oprócz tego Plan Rozwoju Lokalnego dostępny będzie do wglądu w Urzędzie Miasta i Gminy Strzelin, w godzinach pracy tegoż urzędu.

Urząd jest otwarty na kontakty z mieszkańcami gminy, czego najlepszym dowodem są przeprowadzone konsultacje i współpraca z licznymi działającymi na terenie gminy organizacjami pozarządowymi.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Strzelina

Ewa Kurdyś
Ewa Kurdyś

10. Załączniki

Załącznik nr 1

Raport z realizacji projektu do monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego gminy Strzelin

1. Tytuł projektu

.....

2. Kolejny numer raportu monitoringowego i okres objęty raportem

.....

3. Dane teleadresowe osoby przygotowującej

.....
.....

4. Opis działań zrealizowanych w okresie objętym raportem monitoringowym

.....
.....
.....
.....
.....

5. Harmonogram realizacji projektu

a) planowany

Etapy realizacji projektu	Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV

b) rzeczywisty

Etapy realizacji projektu	Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...				Rok 200...			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV

6. Działania, jakie zostaną zrealizowane w najbliższym czasie

.....
.....

7. Informacje o problemach związanych z realizacją projektu

.....
.....

1. Finansowa realizacja projektu

Etapy realizacji projektu	Źródło 1		Źródło 2		Źródło 3		Razem	
	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki	Planowane wydatki	Faktyczne wydatki
RAZEM								

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Strzelina

Ewa Kurdys
Ewa Kurdys

Załącznik nr 2

Raport ewaluacyjny realizacji projektu

1. Tytuł projektu

.....

2. Kolejny numer raportu i okres objęty raportem ewaluacyjnym

.....

3. Podstawa sporządzenia raportu ewaluacyjnego (nr raportu monitoringowego z realizacji projektu)

.....

.....

4. Dane teleadresowe osoby przygotowującej

.....

.....

5. Skuteczność realizacji projektu

Cele:

a) zakładane

.....

.....

.....

.....

b) osiągnięte

.....

.....

.....

.....

1. Efektywność realizacji projektu

Procentowy wskaźnik rzeczywiście zaangażowanych środków finansowych na realizację projektu w stosunku do zakładanych wydatków w okresie raportowania

.....

.....

.....

.....

2. Użyteczność realizacji projektu

Porównanie efektów przeprowadzenia inwestycji (mierzalnych wskaźników) w stosunku do wartości zakładanych w projekcie.

.....
.....
.....
.....

8. Zalecane zmiany w przebiegu realizacji projektu

.....
.....
.....
.....

9. Uwagi

.....
.....
.....
.....

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Strzelina

Ewa Kurdyś
Ewa Kurdyś

Literatura i materiały wykorzystane przy opracowywaniu Planu:

1. Strategia rozwoju miasta i gminy Strzelin.
2. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Strzelin.
3. Koncepcja Strzelińskiego Parku Przemysłowego.
4. Informacje wyjściowe niezbędne do opracowania diagnozy stanu istniejącego w mieście i gminie Strzelin, autorstwa pracowników Urzędu Miasta i Gminy Strzelin.
5. Wnioski i postulaty jednostek gospodarczych i organizacji społecznych.
6. Roczniki statystyczne województwa wrocławskiego z lat 1995 – 1998.
7. Roczniki statystyczne województwa dolnośląskiego z lat 1999 – 2003.
8. Plan Gospodarki Odpadami miasta i gminy Strzelin.
9. Program Ochrony Środowiska dla miasta i gminy Strzelin.
10. Plan Urządzeniowo Rolny dla miasta i gminy Strzelin.
11. Wnioski i uwagi mieszkańców miasta i gminy Strzelin – konsultacje społeczne.
12. Strona internetowa Urzędu Miasta i Gminy Strzelin.
13. Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego.
14. Dane ze strony internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
15. Adamiak J., Kosiedowski W., Potoczek A., Słowińska B., Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym, Problemy teorii i praktyki, TNOiK, Toruń 2001.
16. Czornik M., Promocja miasta., Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice 2000.
17. Czornik M. (red.), Wdrażanie strategii rozwoju miasta., Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice 2003.
18. Dolnośląska wieś zaprasza, DUW we Wrocławiu, DWODR w Świdnicy, Wrocław 2002.
19. Domański T., Strategiczne planowanie rozwoju gospodarczego gminy, Agencja Rozwoju Komunalnego, Warszawa 1999.
20. Frąckiewicz L., Król M. (red), Problemy polskiej wsi na przełomie wieków., Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice 2002.
21. Kłodnicki Z. (red.), Dziedzictwo kulturowe Dolnego Śląska, PTL, Wrocław 1996.
22. Kornak A., Vademecum strategii i działań operacyjnych w turystyce i uzdrowiskach., Wyd. WSZ, Wrocław 2002.
23. Kosiński W., Aktywizacja turystyczna małych miast. Aspekty architektoniczno-krajobrazowe, Monografia 269, Politechnika Krakowska, Kraków 2000.
24. Narodowy Plan Rozwoju 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa 2004.
25. Zintegrowany Program Rozwoju Regionalnego 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa 2004.

26. Uzupelnienie Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego 2004-2006, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa 2004.
27. Polska wieś 2000. Raport o stanie wsi. Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa, Warszaw 2001.
28. Strategia rozwoju Powiatu Strzelińskiego
29. Strategia rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Województwo Dolnośląskie, Wrocław 2000 r.
30. Wojewódzki Program Rozwoju Sektora Rolno-Spożywczego, Zad. 2 Dostosowanie produkcji rolniczej do istniejących warunków przyrody, Proj., Prognozowane modele gospodarstw rolniczych na Dolnym Śląsku, Województwo Dolnośląskie, grudzień 2002.
31. Wyrzykowski J., Marak J., Mikołowski B., Turystyka na Dolnym Śląsku i Śląsku Opolskim, strategia rozwoju produktu turystycznego, MADA PRESS, Wrocław 1999.
32. Zaleski J, Szlachta J. (red), Diagnoza stanu terytorialnej administracji publicznej w Polsce, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Warszawa 2001.
33. Zuziak Z.K., Strategie rewitalizacji przestrzeni śródmiejskiej, Monografia 236, Politechnika Krakowska, Kraków 1998.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Miejskiej Strzelina
Ewa Kurdys
Ewa Kurdys